

T.C.
ATILIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ VE SİYASET BİLİMİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRK SPOR TEŞKİLATININ SORUNLARI
VE
YENİDEN YAPILANMASI

ÇİĞDEM GÜL

Ankara, 2008

TC
ATILIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ VE SİYASET BİLİMİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRK SPOR TEŞKİLATININ SORUNLARI
VE
YENİDEN YAPILANMASI

ÇİĞDEM GÜL

TEZ DANIŞMANI
PROF.DR. İSMAİL BİRCAN

Ankara, 2008
(Fotokopi ile çoğaltılamaz)

03.06.2008

T.C.
Atılım Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Çiğdem GÜL'e ait "Türk Spor Teşkilatının Sorunları ve Yeniden Yapılanması" adlı çalışma, jürimiz tarafından Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan
Prof. Dr. Halil ÜLKER

Danışman
Prof. Dr. İsmail BİRCAN

Üye
Doç. Dr. Ünsal BAN

ÖZET

21. yüzyılda bilim, teknoloji ve iletişimdeki hızlı gelişmeler ve bunun sonucunda oluşan hızlı değişimler, artan rekabet koşulları, yeni yönetim biçimi ve anlayışlarını da beraberinde getirmiştir. Bu durum örgütlerde değişme ve yeniden yapılanmayı zorunlu kılmıştır. Bu değişim ve yeniden yapılanmaya uyum günümüz örgütlerinin en başta gelen sorunlarından biri olmuştur.

Çalışmanın giriş bölümünde problem tanımlanarak alt problemlere ayrılmıştır. Araştırmanın amacı ve önemi vurgulanarak sınırlılıklar belirlenmiştir. Araştırmada genel tarama modeli esas alınmış, araştırmanın yürütülmesinde betimleme yöntemine başvurulmuştur. Son olarak araştırma evreni belirtilerek çalışmada anahtar olacak tanımlara yer verilmiştir.

Tanımlanan problem çerçevesinde çalışmanın ikinci bölümünde yönetim ve kamu yönetimi kavramı hakkında bilgilere yer verilmiştir. Çalışmanın üçüncü bölümünde Türk spor yönetimi tarihsel gelişimi konu alınmıştır. Bu bağlamda Türkiye İdman Cemiyetleri ittifakından başlayıp Gençlik Spor Genel Müdürlüğüne kadar olan gelişim süreci ayrıntılı bir biçimde incelenmiş, görev ve yetkilerine yer verilmiştir.

Çalışmanın dördüncü bölümünde Avrupa ülkelerinde ve Amerika Birleşik Devletlerinde spor yönetimi incelenmiş Türkiye'deki spor teşkilatıyla karşılaştırılması yapılmıştır. Beşinci bölümdeyse Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün faaliyetleri ele alınarak yeni yasalar ve düzenlemeler hakkında bilgi verilmiştir.

Son bölümde ise Türk Spor Teşkilatının Sorunları ve Yeniden Yapılanma üzerine yapılan bu çalışmadan çıkarılan sonuçlar ve önerilere yer verilmiştir.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
------	---

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.2. Alt Problem	1
1.3. Araştırmanın Amacı	1
1.4. Araştırmanın Önemi	1
1.5. Sayıtlar	2
1.6. Sınırlılıklar	2
1.7. Araştırmanın Modeli	2
1.8. Araştırmanın Evreni	2
1.9. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi	2

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNETİMİN GENEL NİTELİKLERİ

2.1. Yönetim Kavramı	3
2.2. Yönetimin Tanımı	3
2.3. Yönetimin Önemi	4
2.4. Kamu Yönetimi Kavramı	5

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK SPOR YÖNETİMİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

3.1. Sporda Örgütlenme ve 1923 Öncesi Himayeciliğe Yönelik Dönem	7
3.2. Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı	9
3.2.1. Kuruluş Amacı	10
3.2.2. Görevleri	11

3.2.3. Organları	11
3.3. Teşkilat Yapısı	11
3.3.1. Merkez Örgüt	11
3.3.2. Taşra Örgütü	12
3.4. Türkiye İdman Cemiyetlerinin Sonu	13
3.5. Türk Spor Kurumu	14
3.5.1. Kuruluş Amacı	14
3.5.2. Organları	14
3.6. Teşkilat Yapısı	14
3.6.1. Merkez Teşkilatı	14
3.6.2. Taşra Teşkilatı	15
3.7. Türk Spor Kurumunun Sonu	15
3.8. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü	16
3.8.1. Genel Müdürlüğün Amacı	16
3.8.2. Genel Müdürlüğünün Kurulları	17
3.8.2.1. Merkez Danışma Kurulu	17
3.8.2.2. İl Danışma Kurulu	17
3.8.3. Beden Terbiyesi Tüzüğü	18
3.9. Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü	19
3.9.1. Görev ve Yetkileri	19
3.9.1.1. Genel Müdürlük	19
3.9.1.2. Spor Şurası	20
3.9.2. Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü Bölümleri	21
3.9.2.1. Genel Kurul	21
3.9.2.2. Yönetim Kurulu	22
3.9.3. Genel Müdür, Yardımcıları ve Görevleri	22
3.9.4. Teşkilat Yapısı	23
3.9.5. Taşra Teşkilatı	23
3.10. Gençlik ve Spor Bakanlığı	24
3.11. Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı	25
3.11.1. Amaçları	25

3.11.2. Görevleri	26
3.11.3. Yönetim Birimleri	27
3.11.3.1. Ana Hizmet Birimleri	27
3.11.3.2. Sürekli Kuruluşlar	27
3.11.3.3. Danışma ve Denetim Birimleri	28
3.12. 3289 Sayılı Beden Terbiyesi Ve Spor Genel Müdürlüğü Yasası	29
3.13. Gençlik ve Spor Müdürlüğü	31
3.14. GSGM Mevzuatı	32
3.15. Kalkınma Planlarında Spor	53
3.15.1. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1963-1967)	53
3.15.2. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1968-1967)	53
3.15.3. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1979–1983)	55
3.15.4. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1979–1983)	56
3.15.5. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1985- 1989)	57
3.15.6. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1990- 1994)	58
3.15.7. Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1996- 2000)	59
3.15.8. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (2001- 2005)	60

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ULUSLARARASI KIYASLAMALAR

4.1. AB Ülkelerinde Hükümet ve Hükümet dışı Kuruluşlar	61
4.2. Federal Almanya’da Spor Yönetimi	63
4.2.1. Bağımsız Yapılanma	64
4.2.2. Devlet Yapılanması	67
4.3. İtalya’da Spor Yönetimi	69
4.3.1. Bağımsız Yapılanma	69
4.3.2. Devlet Yapılanması	70
4.4. Fransa’da Spor Yönetimi	70
4.4.1. Bağımsız Yapılanma	71
4.4.2. Devlet Yapılanması	74
4.5. Danimarka’da Spor Yönetimi	76

4.6. Finlandiya’da Spor Yönetimi	77
4.7. Amerika Birleşik Devletlerinde Spor Yönetimi	77
4.7.1. Cemiyete Dayalı Spor Kuruluşları	77
4.7.2. Eğitime Dayalı Spor Kuruluşları	84
4.7.3. Uluslararası-Yansız Kuruluşlar	85

BEŞİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE’DE SPORUN YAPISI VE SORUNLARI

5.1. Türkiye’de Sporun Yapılanması	90
5.2. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü’nün Önemli Faaliyetleri	91
5.2.1. Özerklik Kanunu	92
5.2.2. Sponsorluk	93
5.2.3. Sporda Şiddet	95
5.2.4. Türk Sporunda Ödüllendirme	99
5.2.5. Doping Mücadele Sistemi	103
5.2.6. Tesislerin Yapılanması	106

ALTINCI BÖLÜM

SONUÇ	109
ÖNERİLER	114
KAYNAKÇA	118

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi ve amacı açıklanmış ayrıca araştırmanın önemi üzerinde durularak araştırmanın sayıltıları, sınırlılıkları, modeli, çalışmanın evreni ve verilerin toplanmasına yer verilmiştir.

1.1. Problem

Bu araştırmanın ana problemi, Türk Spor Teşkilatının sorunları ve sorunların yeniden yapılanma sürecine etkileridir.

1.2. Alt Problem

Bu çalışmayı ilgilendiren ana problem çerçevesinde devletin spora bakış açısı sporun yapılanmasına kattığı faydalar ve zararları yasaların ne kadar uygulanabildiğidir. Devlet zorluklar karşısında sosyal hayatın her alanında kendini hissettiren bir kurumlar bütünüdür. Kamu Yönetimi ise; devletin belirlediği kamu siyasallarını yürütmesi için insan ve diğer örgütlerin örgütlenmesi olarak tarif edilebilir.

Ana problem doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

- Türk spor teşkilatının yapılanma süreçleri nasıl oluşmuştur?
- Kalkınma Planlarının sporun yapılanmasına etkisi neler olmuştur?
- Avrupa Ülkelerinde ve A.B.D'de sporun yapılanması ne düzeydedir ve ülkemizdeki sporun yapılanmasıyla aralarındaki farklar nasıldır?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada hedeflenen amaç Türk Spor Teşkilatının var olan sorunlarını ele almak, yapılanma süreçlerini ele alarak eksiklikleri belirleyerek kalıcı çözüm önerileri sunabilmek ve var olan yasaları uygulayabilmektir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Uluslararası arenada ülkemizin sesini duyuran, iyi bir turizm ve reklam kaynağı sağlayan en önemli olgulardan biride spordur. Ülkemizde sporun yapılanması yıllar içinde değişim süreçlerine sahne olmuş kağıt üzerinde sorunlar belirlenmiş çözüm önerileri getirilmiş fakat çıkarılan yasalar

uygulama alanında başarılı olunamamıştır. Ülkenin sağlıklı yaşam bilinci içinde yaşaması, gençlerin küçük yaşlarda sporla bütünleşerek kötü alışkanlıklardan uzak durması, kendi özel yeteneklerini keşfedip uygulama, profesyonelliğe taşıma imkanı bulabilmesi, sporu kitlelere yayarak uluslar arası standartlara çıkararak ülke ekonomisine reklam, turizm vb gelirleri elde etme açısından spor çok önemli bir yere sahiptir. Bu pozitifliği sağlamak için sorunlara köklü çözüm önerileri bulunarak uygulama alanları yaratılmalıdır.

1.5. Sayıtlar

Çalışma için toplanmış olan yayınlanmış kaynakların, resmi yayınların doğruluğu varsayılmıştır,

1.6. Sınırlılıklar

Yapılan bu araştırma yöntemi bakımından kütüphane çalışması, literatür taraması olacağı için alan araştırmaları yada anket gibi yöntemlere başvurulmayacaktır. Çalışmanın sınırı Spor Yönetiminin yeniden yapılanması, kalkınma planlarında spor, Avrupa ülkelerinde sporun gelişimi, yapılanması üzerine yazılmış ve kütüphanelerimizde bulunan eserlerin bir kısmıdır.

1.7. Araştırma Modeli

Bu araştırma Genel Tarama modeli esas alınmış literatür taraması yapılmıştır.

1.8. Araştırmanın Evreni

Araştırmanın çalışma evrenini sporun yeniden yapılanması, sorunları üzerine yapılmış kurumsal çalışmalar oluşturmaktadır.

1.9. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Araştırmada milli kütüphane, Ankara Üniversitesi, Gazi Üniversitesi Kütüphaneleri, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü yayınları kullanılmıştır. Konu hakkında literatür taraması yapılarak ulaşılabilecek eserlere ulaşılmaya çalışılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNETİMİN GENEL NİTELİKLERİ

2.1. Yönetim Kavramı

Yönetim bilimi, idarenin iyi biçimde yönetilmesi ve en iyi biçimde örgütlenme usullerinin incelenmesidir. Prof. Marcel Waline, idare hukuku isimli eserinde “yönetim bilimi kamu idarelerine en iyi verimliliği sağlamak çarelerini inceleyen bir disiplindir.” demektedir. İdarenin nasıl örgütlenmesi ve nasıl işlemesi gerektiğini araştırmadan önce halen nasıl işlediğini nasıl cereyan ettiğini politik ahlaksal ve hukuksal hiçbir önyargıya kapılmaksızın öğrenmek gerekir. Böylece halen var olan sorunlarla geleceğe dönük değer sorunlarını birbirinden ayırt etmek zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Prof. Maurice Duverger, yönetim biliminin konusunu şu cümlelerle açıklamaktadır.(Duverger.M., 1966) “Yönetim bilimi, idarenin kuruluş ve işleyişini inceleyen politika biliminin bir koludur. Bir başka deyimle yöneticilerin çalışmalarını inceleyen politika biliminin bir koludur.

Yönetim bilimi idarenin gerçek işleyişini inceleyen bir disiplindir. Yönetim bilimi merkezi ve yerel politik makamların kararlarını hazırlamak, yürütmek veya uygulamakla görevli insanların çalışmalarını değerlendiren sosyal bilimlerin bir koludur.” Bu tanımlardan çıkan çeşitli elemanları ele alırsak şu sonuçları çıkarabiliriz. (Tortop, 1999)

Yönetim bilimi bir bilimdir.

Yönetim bilimi sosyal bir bilimdir.

Yönetim bilimi tanıtmak ve açıklamak amacını güder.

2.2. Yönetimin Tanımı

Yönetim, örgütün sahip olduğu insan, fiziksel, bilgisel ve finansal kaynaklarını örgütsel amaçları gerçekleştirmek için etkin ve yeterli bir şekilde planlama, organize etme, liderlik etme ve kontrol etme süreci olarak

tanımlanabilir. Yönetim belli amaçları gerçekleştiren örgütlere özgü olduğu için dar bir kavramdır. Yönetim basit ifadeyle bir örgütte hedeflere ulaşma yolunda yapılan çalışmaların düzenlenmesidir. Yönetim bilimi ise, idarenin iyi biçimde yönetilmesi ve en iyi biçimde örgütlenme usullerinin incelenmesidir.

Yönetim sözcüğü genellikle hem bir faaliyeti yerine getiren kuruluşları anlatmak için kullanılır. Yönetim biri dar diğeri geniş olmak üzere iki anlamda kullanılmaktadır. Dar anlamda yönetim deyimini, Devlet görevlerinden yalnız “yürütme” alanındaki yönetsel kuruluş ve faaliyetleri içine alır. Buna karşılık geniş anlamdaki yönetim deyimini, diğere alanlardaki yani “yasama” ve “yargı” alanlarındaki yönetsel kuruluş ve faaliyetleri de içine alan başka bir deyişle yasama yargılama ve belli bir ölçüde hükümet etmenin dışında kalan, tüm kamusal kuruluş ve işleri içeren geniş kapsamlı bir deyimdir. (Gözübüyük, 2001)

Yönetim, başkaları vasıtasıyla iş görmektir. Bu tanım yönetimin en belirgin unsurunun insan olduğuna ve onlarla çalıştığına işaret etmektedir. Yönetim kavramının içinde başta insanlar olmak üzere tüm kaynakların etkin ve verimli kullanılması söz konusu olmaktadır. Bu tanımlara hiç kuşkusuz başkalarını da eklemek mümkündür. (Ekenci, 2002)

Yönetim “örgüt amaçlarının etkili ve verimli olarak gerçekleştirilmesi maksadıyla planlama, örgütlenme, yönetme, koordinasyon ve kontrol fonksiyonlarına ilişkin kavram, ilke, teori, model ve tekniklerin, sistematik ve bilinçli bir biçimde, maharetle uygulanmasıyla ilgili faaliyetlerin tümüdür.” Yönetim bir takım genel faaliyet ve fonksiyonlar açısından evrensel bir süreç, uygulamadaki maharet açısından bir sanat ve sistemli bilgi topluluğu açısından da bir bilim olarak nitelendirilmektedir. (Baransel, 1979)

2.3. Yönetimin Önemi

Bütün insan toplulukları öteden beri varlıklarını sürdürebilmek ve daha rahat bir yaşantı için ihtiyaç duydukları mal ve hizmetleri üretmek çabasında dırlar. Yönetim kural ve ilkeleri olmadan etkin verimli çalışma iş görme ve gördürme mümkün değildir. O halde, bir örgütün başarısında diğere faktörlerden çok yönetimin etkili olduğu söylenebilir. Zira başarılmak istenen

şey imkânlar, araçlara, personele ve bu iş için ayrılan zamana bağlı olmakla beraber özel bir durumda iyi bir yönetici, mevcut durumdan etkili sonuçlar üretebilir. Örgütlerin amaçlara ulaşmasında başarı ve başarısızlığı belirleyen en önemli faktörün yönetim - yönetici olduğuna işaret etmektedir. Bu noktada yöneticinin optimal düzeyde performans gösterebilmesi için iki değişkenin varlığından söz etmek gerekmektedir. Bunlardan birincisi yöneticinin ulaşacağı bir amacının olması, ikincisi ise bu amaca ulaşmak üzere ekibiyle bütünleşebilmesidir. Bu nedenle yönetici yönlendirmeli, rehberlik etmeli, koordine sağlamalı ve değişik bireysel faktörleri kontrol altında tutabilmelidir. Her bireyden en iyi performansı alabilmek için yönetici, kendisini personeliyle bütünleştirerek morali yüksek bir ekip çalışması yaratabilmelidir. (Ekenci, 2002)

2.4. Kamu Yönetimi Kavramı

Kamu yönetimi, siyasal yapılanmanın yürütme ile görevli organı emrinde Anayasa'nın devlete yüklediği kamu hizmetlerini yine Anayasada belirtilen temel ilkeler çevresinde ve yasaların tanıdığı imkânlar içinde yürütmekle yükümlü kurum, kuruluş ve örgütler bütünüdür.

Anayasal çevrede tanımını bu şekilde yaptığımız kamu yönetiminin tanımında bir kimlik bunalımı söz konusudur. Müstakil bir disiplin olarak ikinci dünya savaşından sonra ortaya çıkan bu kavram, çalışma alanının belirlenmesi noktasında hukuk, siyaset, ekonomi ve sosyoloji ile işbirliği noktasında disiplinler arası bir görünüm arz etmektedir. (Ergun,1995)

Kamu yönetiminin yeni bir kavram olması dolayısıyla, tanıtımı ve ilgi alanı noktasında da çeşitli tanımlamaların yapılmasına gerek duyulmaktadır.

Kamu yönetimi genel anlamıyla şöyle tanımlamak mümkündür. Devletin amaçlarını gerçekleştirecek biçimde insanların ve araç-gerecin örgütlenmesi ve yönetimidir. (Dwight Waldo, 1955) Bir başka tanımda şudur: Kamu yönetimi, devlet etkinliklerinin gerçekleştirilmesinde uygulanan yönetim sanatı ve bilimidir. Belirli bir amaca yönelik olarak bir örgütün kurulması, örgütün işlerliğini sağlayacak her türlü yönetsel etkinlikler, kaynakların bir araya getirilmesi, eşgüdüm sağlanması, izlenecek yöntem ve denetimi

kapsayan genel yönetim anlayışı evrensel bir tanımdır ve hem kamu kesimi, hem de özel kesim için geçerlidir.(Gözübüyük, 1998) ancak kamu kesimindeki yönetimi, özel kesimden ayırmak için kamu yönetimi kavramı kullanılmalıdır.

Tanımı tam olarak yapılmayan ve günümüzde disiplinler arası bir disiplin olarak algılanan kamu yönetiminin çalışma alanında belirsizlikler ve farklı anlayışlar söz konusudur. Kamu yönetiminin örgüt biliminin etkisi altına girdiğini dolayısıyla işletme yönetiminin kavram ve anlayışlarının kamu yönetimini ziyadesiyle etkilediğini, örgüt modelleri, örgütsel davranış kalıpları, liderlik, verimlilik, toplam kalite yönetimi, vatandaş müşteri olarak algılamanın kamu yönetimini işletme yönetimine kaydırması ifade edilmektedir.(Güler, 1995)

Buna karşılık bir başka görüşte şöyle ifade edilmektedir. Kamu yönetimi disiplini, işletme yönetimi disiplinden yararlanabilir. Ancak; kamu yönetiminin devlete ait olma özelliği nedeniyle, siyasal bir temeli olduğu unutulmamalıdır. Siyasal boyut, kamu yönetiminin siyaset biliminden daha fazla yararlanmasını gerektirmektedir. Kamu yönetimini, işletme yönetimi veya siyasal iktidarla olan hiyerarşik ilişkilerin oluşturduğu bir yönetim şeklinde algılamak, kavramı doğru tarif etmemizi zorlaştırmaktadır. Artık kamu örgütlerinin moral ve politik temellerini, bu örgütlerin siyasal iktidarla olan hiyerarşik ilişkileri içine kapatmak imkânsızdır.(Ergun, 1995)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK SPOR YÖNETİMİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

3.1. Sporda Örgütlenme ve 1923 Öncesi Himayeciliğe Yönelik Dönem

Ülkemizde spor yönetimini üç ana bölümde incelemek gerekmektedir.

- Örgütsüz ve himayeciliğe yönelik 1923 öncesinin çabaları,
- Türkiye İdman Cemiyetleri ittifakının kuruluşu ile birlikte sporda demokrasi yolunda önemli adımların atıldığı gönüllü birlikler dönemi,
- Devletin 1936 yılında Türk Spor Kurumu ile yönetime ağırlığını koymaya başlaması ve sonuçta yönetimi üstlenmesi.

Bu dönemi de kendi içinde şöyle özetleyebiliriz. (Sümer, 1990)

- Devlet ve siyasal parti denetimindeki Türk Spor Kurumu (1936-1938),
- Devlet otoritesinin temsilcisi olarak ortaya çıkan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü,
- Siyasal ağırlıklı Gençlik ve Spor Bakanlığı (1969-1983),
- Sporda devlet yönetiminin yeniden düzenlenmesi, sporda demokrasi arayışlarının hızlanması ve bu alanda önemli adımların atılması.

Bu bölümü de beş ana öge ile biçimlendirebiliriz.

- Milli Eğitim Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın birleştirilmesi ve Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının oluşturulması (1983- 1989),

- 3530 sayılı Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Yasası'nın yürürlükten kaldırılması ve yerine 3289 sayılı Beden Terbiyesi Spor Genel Müdürlüğü Yasası'nın kabul edilmesi (21 Mayıs - 18 Mart 1989),
- Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının yeniden değiştirilerek Milli Eğitim Bakanlığının kurulması, gençlik ve spor işlerinin Başbakanlığa bağlanması (18 Mart 1989),
- Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğünün Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü haline getirilmesi,
- Spor federasyonlarının özerkleştirilmesi ve demokratik bir yapıya kavuşturulması yolundaki çabalar ve Profesyonel futbolun yönetimine yeni bir düzenleme getirilmesi amacıyla yürürlüğe konan 461 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu'nun kuruluş ve görevleri hakkında kanun.

Türklerin yönetim biçimlerinde ve yeni devletlerin ortaya çıkışında kuşkusuz kendine özgü örgütlenme hareketleri vardır. Ancak; bu hareketler kök salamadığı için tarihsel gelişimleri içinde demokrasiye varamadılar. Türkiye sporunda demokrasinin kök salamayışının özünde elbette tarihsel doğruların ve olguların yeri bulunmaktadır. Bu nedenle 1923 öncesi sporumuzun genel bir değerlendirilmesini yaparken birkaç örnek dışında örgütsüzlüğü vurgulamak gerekmektedir. Bu örgütsüz dönemde sporcular ve kulüpler, saray mensuplarının, zenginlerin, ağaların, tekkelerin ve birkaç kişinin himayesindedir. Spor yaygın değildir. Spor Türk toplumuna, toplumda spora yabancıdır.

Cumhuriyet öncesi, savaşlar ülkenin gücünü kırmıştır. Yeni bir devletin ve Cumhuriyetin kurulmasının sancıları vardır. Bu bakımdan, yabancıların etkisi ile İstanbul'da kurulan spor kulüplerin bazıları kapanmıştır.

Türklerde somut ilk kulüpçülük hareketi 1855 de başlamıştır. İlk demokratik örgüt ise 17 Mayıs 1903 yılında İstanbul futbol birliği adıyla kurulmuştur. Birliğe o dönemde yürürlükte olan 1909 sayılı dernekler yasasına göre kurulan Galatasaray, Kadıköy, Elpis, moda, Fenerbahçe, Strugglers, Yasson, Dark spor kulüpleri de üye olmuşlardır. Birliğin bağlı

olduğu herhangi bir yasa ve taşra örgütü yoktu. Sadece, spor kulüpleri kendi aralarında bir sözleşme imzalamışlardır. İstanbul futbol birliği salt maç düzenleyen bir örgüt olmakla birlikte sporda demokrasi yolunda, ülkemizin o günkü siyasal koşulları içinde attığı ilk önemli adımdır. Birlik ancak 1910 yılına kadar yaşayabilmiştir ve birliğin yöneticilerinin arasında Ali Sami Yen'de bulunmaktadır.

Cumhuriyet öncesinin örgütlerinden biri de 1909 yılında kurulan Osmanlı Milli Olimpiyat Komitesidir. Komite güçlü bir örgüt olmamakla birlikte daha sonra Türkiye Milli Olimpiyat Komitesine (TMOK) temel olmuştur. İstanbul Futbol Birliğinin sona ermesinden sonra 1910 yılında İstanbul Futbol Kulüpleri ligi kurulmuş fakat 4 yıl yaşayabilmiştir.

26 Haziran 1920 tarihinde Altınordu, Beylerbeyi, Darüşşafaka, Anadolu, Bakırköy, Fenerbahçe, Hilal İdman Yurdu, Nişantaşı, Süleymaniye, Türkgücü, Vefa ve Galatasaray kulüpleri daha sonra TİCİ'nin temelini atmışlardır. (Sümer Rıza 1990)

3.2. Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı

Kısa adı TİCİ olan Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakının kurulması için Altınordu, Beylerbeyi, Darüşşafaka, Anadolu, Bakırköy, Fenerbahçe, Hilal İdman Yurdu, Nişantaşı, Süleymaniye, Türkgücü, Vefa, Üsküdar, Beşiktaş, Union ve Galatasaray kulüpleri 26 Haziran 1920 de ilk toplantılarını İstanbul'da yapmışlardır. Bu toplantıda Yusuf Ziya ÖNİŞ liderlik görevini üstlenmiştir. Toplantıdan sonra 15 Nisan 1921 e kadar TİCİ'nin kuruluşu için çalışmalar yapılmıştır. 15 nisan 1921 de ikinci toplantılarını İstanbul spor kulübünde yapmışlardır. Bu ikinci toplantıda Altınordu spor kulübü delegesi Mahmut Eşref beyin başkanlığında geçici bir kurul oluşturulmuştur. Kuruluş için 3,8,1909 tarihli dernekler yasasına göre 27 Kasım 1921 tarihinde resmen başvurulmuş tüzel kişiliği 22 Mayıs 1922'de kesinleşmiştir. Kuruluştaki geçici yönetim kurula Ali Sami Yen, Burhanettin Felek, Selim Sırrı TARCAN ve Yusuf Ziya ÖNİŞ getirilmiştir. Kurucular ilk resmi toplantılarını Kadıköy'deki Fenerbahçe Lokalinde 14 Temmuz 1922 tarihinde yapmışlardır. TİCİ'nin kuruluşu o günün devlet yönetimince de desteklenmiş, Türkiye ilk kez 1924

Paris Olimpiyat Oyunlarına çağırılmıştır. O günün değeri ile 17 bin TL hükümet yardımı almış başbakan İsmet İnönü de ayrıca ek olarak 10 bin TL ödenek çıkarmıştır. (Rıza Sümer 1990)

TİCİ ayrıca 2 Ocak 1924 tarih ve 170 sayılı hükümetin kararıyla kamu yararına çalışan dernek sayılmıştır.

3.2.1. Kuruluş Amacı

Türkiye'nin ilk çok sporlu ve kulüplü birliği alması yanında kurduğu organizasyonun amaçlarına bakıldığında tamamen milli kaygılarla hareket eden bir kuruluş görünümündedir.

- İrkımıza ve varlığımıza kasteden ve bir zamanlar dünyada Türk gibi güçlü adıyla anılan asil bir milleti sürükleyip götüren bir yandan hastalık diğer bir yanda hastalıkların en büyüğü olan tembellik, gevşeklik ve rahatı sevmek gibi hastalıkların dehşeti karşısında bu millete taze hayatı ve kuvveti vermek,
- İrkımızı çoğaltmak, herkesi sağlığını düzeltmek ve bu sayede nüfusumuzu arttırmak,
- Batıda ilerlemiş olan sağlıktan başka ahlak ve maneviyata istirahatata tesir eden herkesi ilgilendiren her yerde önemle bahsedilen bu şeyin bizde unutulmuş bir milli gelenek olan sporculuğu tekâsül ettirmek,
- Gençlere cazip spor sahaları temin ederek onların içkiden, kumardan ve kötü alışkanlıklardan uzaklaştırılmasını sağlamak ve böylece sağlık ve genel ahlakı ıslah etmek,
- Millet fertlerini teşkilatçılığa ve müşterek faaliyetlere alıştırarak idare kabiliyetlerini geliştirmek,
- Sağlam ve becerikli insanlar yetiştirip silahşorluğu, biniciliği ve denizciliği tertip ve teşkil ederek askeri teşkilata ait vazifeleri kolaylaştırmak
- Yurt içinde spor ve müsabakaları ve seyahatler düzenleyerek gençlere memleketlerini tanımak sevmek ve halkın gerçek ihtiyaçlarını anlama imkânını ve fırsatını vermek,

- Uluslar arası müsabakalarda milli hisleri güçlendirmek,
- Türklük için yurt dışı propaganda vasıtası temin etmek,
- Beden Eğitimi ve Spor hareketlerinin sporcular tarafından bir menfaat ve para kazanması vasıtası olarak kullanılmasına karşı mücadele etmek ve böylece sağlık ve kuvvetin bir amaç değil zeka ve ilmin yükselmesi için bir vasıta olarak kullanılması sureti ile milli yücelmemize yardımcı olacağı kanaatini vermek.

3.2.2. Görevleri

Türkiye’de beden Terbiyesi ve Sporunu fenni esaslarına göre yaymak, mükemmelleştirmek, Türk sporunu yurt içinde ve dışında temsil etmek. Bu görevlerin yerine getirilebilmesi için yapılması gereken çalışmalar şu şekilde belirlenmiştir.

- Amatörlüğü teşvik etmek ve kurmak,
- Ülke için müsabakalar tertip edip birinciliği tayin etmek ve rekorları tespit etme,
- Gerekli kanunların çıkarılması için girişimde bulunmak,
- Uluslar arası müsabakalarda Türk sporunu temsil etmek,
- Sportlara ait yeni kuralları yayınlamak,
- Spor bölgelerini belirlemek,
- Sporda başarı elde edenlere mükafat vermek,
- Yavaş yavaş spor sahalarını tesis etmek,
- Sporla ilgili faydalı yayın yapmak,
- Yabancı spor teşkilatlarıyla ilişkide bulunmak,
- İlk Beden Terbiyesi Yüksek okul kurulması ve memlekette uzman spor adamı yetiştirilmesine vesile olmak.

3.2.3. Organları

1. Genel Merkez (Yönetim Kurulu)
2. Federasyonlar
3. Genel Kurul

4. Kurucular Kurulu

3.3. Teşkilat Yapısı

3.3.1. Merkez Örgüt

1. **Genel Merkez:** İki genel kurul arasında, birliğin yönetiminden sorumlu olan Genel Merkez Kurulu doğal ve seçilmiş olmak üzere toplam 11 kişiden oluşmuştur.

2. **Federasyonlar:** Aynı spor dalıyla ilgili Bölge Spor Kurulları temsilcilerince önerilecek iki katı aday arasından Genel Kurulunca seçilen 7 kişiden oluşmuştur. Sporun idari ilerini yürütmüştür. Görevleri arasında ;

- Meşgul olduğu sporla ilgili uluslar arası son kuralların yayınlanması,
- Her sene faaliyetinde bulunduğu sporun Türkiye birinciliğinin tayini yapılması,
- Meşgul olduğu sporun Türkiye'deki rekorların tespiti,
- Spor sezonlarının tespiti,
- Faaliyetinde bulunduğu sporun hakkında bölgede doğabilecek sorunların girişilmesi,
- Her yıl birinci olan kulüp ve sporculara mükafat verilmesi.

3. **Genel Kongre:** Her yıl eylül ayında toplanan genel kurula her federasyondan 3'er federasyonlara bağlı spor kulüplerinin her 10 ve fazlası için 1'er Yönetim kurulunca üyelerin onda biri oranında seçilen temsilciler katılıyordu. Ayrıca, bölgelerden de belli oranlarda temsilciler gönderiliyordu. Görevi; kongre divan heyetinin seçimi genel merkez, federasyonlar ve bölgelerle ait geçmiş dönem raporlarının incelenmesidir.

4. **Kurucular Kurulu:** Birliğin kuruluş kurultayı toplandığında bölgesel kurullar bulunmadığı için, geçici bir madde ile, genel kurul yetkisi taşıyan bir kurucular kurulu oluşturulmuştur.1924 yılı genel kongresi toplanana kadar genel kongre yetkisine sahip bir hazırlık kurulu oluşturulmuştur.

3.3.2. Taşra Örgütü

TİCİ taşra örgütü spor bölgeleri üzerine kurulmuştur. Örgüt yapısı ise şu şekildedir:

1. **Merkez Kurulu:** TİCİ üyeliği için aranan şartlara ait en az 4 spor kulübünün bulunduğu bölgelerde bu kulüple çalışmalara davet edilerek bölge talimatnamesine uygun olarak kurulmuştur.

2. **Mıntıka İdman Kurulları:** Bölge dâhilinde en az 4 kulüp tarafından tatbik edilmekte olan her spora ait ileri idare etmek için o sporun son bölge birincilik müsabakalarına katılmış olan kulüpler tarafından gösterilecek 2 'şer aday arasından bölge kongresince seçilir. Üye sayısı bir başkan, bir kâtip, bir müasip, bir veznedardan oluşur. Görevi; ilgili olduğu sporun genel merkezdeki federasyonca gösterilecek talimat ve kaideler dâhilinde ve iki bölge kongre arasında o sporun bütün idari işlerini yapmaktır.

3. **Mıntıka Genel Kurulları:** Her yıl bölge müsabakalarının peşinden ve bu müsabakaların yapıldığı yerde toplanır. Spor yassında merkez bölge heyetinden bir delege spor bölge heyetlerinden birer delege ve o bölgedeki faaliyet gösteren spor kulüplerinin gönderecekleri 3'er delegeden meydana gelmiştir.

4. **Spor Kulüpleri:** Amatör olan kanun gereğince kurulan profesyonellik, kumar, kötü alışkanlıklar ve siyasette ilişkisi olmayan, 3 yıldır faaliyet gösteren ve en az bünyesinde 25 faal sporcu üyesi olan ve T.C. mizan ve talimatına uymayı taahhüt eden kulüpler ittifakının üyesidir.

3.4. **Türkiye İdman Cemiyetlerinin Sonu**

TİCİ 13-18 Şubat 1936 günleri arasında toplanan 8.genel kurulunda alınan bir kararla sona ermiştir. Toplantıda TİCİ dağıtılarak yerine Türk Spor Kurumu kurulmuştur. TİCİ ilk ulusal örgüttür. Belki sporda demokrasiyi kuramadı ama bugün herkesin bildiği federasyonların kurucusu ve önderi olmuştur. TİCİ sporda demokrasi açısından iki yüzlü bir görüntü verdi. Hem demokratik görünüyordu hem de demokrasiye kapalıydı. Giderek federal ve demokratik kimliğinden uzaklaştı beklide kendi içindeki etkenlerin yanında dışındaki etkenlerle de uzaklaştırılmıştır. Merkezci otoriter oldu. Cumhuriyet halk partisine sığınmak istedi. Partinin kendisini ve ülke sporunu ayakta tutacağını sandı. İleriye ve dünyadaki gelişmeleri göremediği için parti ve devlet güdümündeki bir örgütün Türk Spor kurumunun doğmasına neden

oldu. Buna karşılık TİCİ ülkemizde bugün de çağdaş yoğunlukta görülen sporda demokrasi özlem ve hareketlerine kökten gelen etkiler yapmış, toplumun ve gelecek kuşakların aydınlanmasına ve dersler çıkarmasına ve bu deneyimin üstünde yeni çabalar gösterilmesine katkıda bulunmuştur.

3.5. Türk Spor Kurumu

TİCİ, 13-18 Şubat 1936 günleri arasında toplanan 8.genel kurulunda TİCİ'nin adı TSK olarak değiştirilmesiyle oluşan aynı kurultayın son gün kararıyla Cumhuriyet Halk Partisi örgütüne bağlanan merkezi anakarada bulunan bir tüzel kişiliktir.

3.5.1. Kuruluş Amacı

Kanun nizamnamesinin birinci maddesinde “Türkiye’de sporun milli ve fenni esaslara göre yayılmasına ve yükselmesine çalışır, Türk sporculuğunu yurt içinde ve dışında temsil eder” şeklinde yer almıştır. Halk evleri bünyesinde ve siyasi parti denetiminde resmi denebilecek bir teşkilat olarak kurulmuştur. Yurdu korumayı üstün amaç bilen genç ve bu uğurda bütün varlıklarını vermeye hazır olan sporcu gençlik yetiştirmeyi sporun milli ve teknik esaslara göre yayılması ve yükselmesini sporu yurt içinde ve yurt dışında temsil etmeyi amaçlar.

3.5.2. Organları

1. Büyük Genel Kurul
2. Genel merkez
3. Genel merkez heyeti
4. Federasyonlar
5. Spor çevreleri
6. Bölge kongreleri
7. Bölge heyeti

3.6. Teşkilat Yapısı

3.6.1. Merkez Teşkilatı

1. **Genel Kongre:** Tabi üye olan genel merkez üyeleriyle başkanlardan, bölge ve kulüplerden, sağlık ve kültür bakanlıklarıyla Genel Kurmay Başkanlığı ve CHP'den katılan birer delegenin katılımıyla iki yılda bir toplanır.

2. **Genel Merkez:** Genel başkan, genel merkez heyeti, federasyonla teftiş, sağlık ve hesap bürolarından meydana gelir.

3. **Genel Merkez Heyeti:** Genel başkanın başkanlığında as başkan, genel sekreter, sağlık ve genel direktörlük, muhasip ve federasyon başkanlarından oluşur.

4. **Federasyonlar:** TSK belirli spor dalarıyla meşgul olan ana hizmet birimleridir. Federasyon başkanları TSK genel başkanın teklifiyle büyük kongrede seçilirler.

3.6.2. Taşra Teşkilatı

1. **Spor Çevreleri:** İhtiyaç halinde genel merkez heyetinin kararıyla bir bölgeyi içine alan spor çevresi merkezi bölgesi yeni ili de belirlenerek kurulur. Başına bir çevre mübesili belirlenir.

2. **Bölge Kongreleri:** Her il bir spor bölgesidir. 2 yılda bir eylül ayı içerisinde bölge merkezlerinde toplanır.

3. **Bölge Heyeti:** Başkan, as başkan, sekreter, muhasip ve ajanlardan oluşur.

3.7. Türk Spor Kurumunun Sonu

Türk Spor Kurumu, sporda kulüplerin federatif yönetiminden sporda devlet yönetimine geçişin ara rejimidir. Kurum spor- siyaset ilişkileri açısından da ülkemizin ilk örneğidir. Çünkü; Türk Spor Kurumu yılların tek partisi olan Cumhuriyet Halk Partisi ile bu partinin yan kuruluşu durumundaki halkevlerine bağlı çalışmıştır. TSK; TİCİ ile başlayan demokratikleşme hareketinin, yine TİCİ ile başlayan sporda demokrasi yolundaki başarısız denemelerin devamı niteliğinde olmuştur. Türk Spor Kurumunda kulüpler arasında erdem dışı çekişmeler, tribünlere yayılan kavgalar, sürtüşmeler, İstanbul dışına taşmamış ve kök salamamış hareketlerin sonunu getirmiştir. TSK, otoriteyi kişi ve kurallara bölüştüren bir örgüttü. Kulüpler, bu kuruma

üye olabiliyordu. Kurum, ayrıca Federasyonların başkanlarını da seçiyordu. Kulüplerin kendilerini yönetemeyeceklerine inananlar devletin müdahalesini ve doğrudan yetkisini gündeme getirmişlerdir. Artık, bundan sonrası için demokrasiye gitmesi gereken sporumuza devlet yönetimi görünmüştür. TSK'nun sona ermesinde CHP'nin çok büyük etkisi olmuştur. CHP'ye göre futboldaki olaylar partiye zarar veriyordu. Toplum, saha ve tribündeki olayları CHP'ye mal ediyor partiyi de suçluyordu. CHP yönetimi partinin futbol yönetiminden soyutlanması için, TSK'nun yerine devletçi bir yönetim şeklini gündeme getirdi ve sonuçta 3530 sayılı yasa ile Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü kuruldu.

3.8. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü

Genel müdürlük 29 Haziran 1938 gün ve 3530 sayılı yasa ile kurulmuştur. Katma bütçeli bir devlet kuruluşudur. Önce başbakanlığa daha sonra Milli Eğitim Bakanlığına sonra da tekrar Başbakanlığa, devlet bakanlığına bağlandı. 1970 yılından itibaren de Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı hale getirildi. Federasyon başkanları genel müdürün önerisi ile bakan tarafından atanıyordu. Aslında başkan ve başkanın belirlediği gibi gözükten kurulların atama işlemlerinde hemen her dönemde siyasetçiler egemen oldular. Federasyon başkanları fahri görev yapan insanlardı. Ancak, yaptıkları işin özü kamu hizmetine dayalı idi. Uluslararası spor örgütlenmelerine göre genel müdürlük federasyonlarının oluşturulması ve atanmaları tamamen testi. Belgelerde ve uygulamada federasyon denen bu birimlerin belirlenmesinde örgütlü olarak spor kulüplerinin hiçbir etkisi ve katkısı yoktu. Başkanlıklar, siyasetçiler arasında da mücadeleye yol açıyordu. İktidarda olan bir siyasi örgütün kendi milletvekilleri arasında da farklı adaylar üzerinde kulisler yapılıyordu.

3.8.1. Genel Müdürlüğün Amacı

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü yasının birinci maddesinde amaç; "yurttaşın fiziksel ve moral yeteneklerinin ulusal ve devrimci amaçlara göre gelişimini sağlayan oyun, jimnastik ve spor etkinliklerini sevk ve idare etmek" şeklinde çizilmiştir. Yasada, Genel müdürün, başkanın önerisi ve

cumhurbaşkanının onayı ile atanacağı belirtilmektedir. Yasanın altıncı maddesi Federasyon başkanlarının, genel müdürün önerisi ve Başkanın oluru ile atanacağını içermektedir. Böylece, eksikliklerine karşın Türkiye’de seçimle başlayan spor hareketi, siyasi kadrolara atama yetkisi veren bir şekil almış ve dünyadaki spor örgütlenmesinin gerisine düşmüştür.

3.8.2. Genel Müdürlüğünün Kurulları

3.8.2.1. Merkez Danışma Kurulu

Beden Terbiyesi Genel Müdürünün başkanlığında memlekette spor bilgisi ve uzmanlığı ile tanınmış olanlar arasından başkan tarafından seçilecek beş kişi ile Kültür Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının birer temsilcisinden oluşmaktadır. Göreve gelen başkanlar ve bakanlar, kendi siyasi görüşlerine uygun kişiler yanında, tanınmış ve deneyimli spor adamlarına da bu kurulda görev vermeye özen gösterdiler. Ancak spor kulüplerinin temsilcisi denebilecek o kulüplerin seçtiği kişiler hiçbir zaman bu kurulda görev alamamıştır.

Görevleri:

- Genel müdürlükçe hazırlanan yıllık bütçeyi incelemek,
- Genel müdürlükçe hazırlanan yıllık çalışma programını incelemek ve onaylamak,
- Genel müdürlük ve bağlı birimlerini ilgilendiren yönetmenlikleri hazırlamak,
- Federasyonların kurulması ve meşgul olacakları spor şubeleri hakkında görüş belirtmek,
- Genel müdürlükçe kendisine sunulan tüm konulara ilişkin görüş bildirmek.

3.8.2.2 İl Danışma Kurulu

Valilerin başkanlığında Beden Terbiyesi Genel Müdürü, Kültür Müdürü, Garnizon Komutanı veya temsilcisi, Sağlık Müdürü, bir Daimi Encümen üyesi, merkezdeki lise veya ortaokul beden eğitimi öğretmeni, İl merkezinde spor

bilgisi ve uzmanlığı ile tanınmış Vali tarafından atanacak 2-4 kişiden oluşmaktaydı. Aynı yasanın 16. maddesinde “İlçe Danışman Kurulları “17. maddesinde ise, “Nahiye ve Köy Danışma Kurulları’ndan “ söz edilmektedir. İlçe, Nahiye ve Köy Danışma Kurulları 3530 sayılı yasanın 48 yıllık yaşamı boyunca hiç uygulanamadı. İl Danışma Kurulları yeterince işletilemedi.

Yürürlükten kaldırılan ve işletilemeyen maddeler:

3530 sayılı yasanın 21. maddesi hiç işletilemedi. Bu madde memur ve işçi sayısı 500’den fazla olan işyerlerinin spor tesisi yapmalarını ve uzman beden eğitimi öğretmeni ve antrenör tutmalarını zorunlu hale getirmiştir. Anayasa mahkemesinin Anayasa’ya aykırı bularak ortadan kaldırdığı maddelerden birisi 4. madde idi. Bu madde, gençler için kulüplere girmeyi ve boş zamanlarda beden eğitimine devam etmeyi zorunlu hale getirmiş, hangi yaştaki yurttaşların ne kadar süre ile ve hangi mevsimlerde spor yükümlülüğü altında tutulacakları ve hangi kurum ve kuruluşlarda beden hareketlerinin yapılmasının gerektiği “konunda yetkiyi bakanlar kuruluna vermişti. Mahkeme yasanın 13. maddesinde bakanlar kuruluna kulüplerin kurulması ve feshine ilişkin olarak verilen yetkiyi de aynı gün ve sayılı kararıyla yürürlükten kaldırmıştır. Yasanın 19. maddesinin B ve C fıkraları da 14 Temmuz 1965 gün ve 655 sayılı yasa ile ortadan kaldırılmıştır.

Bu fıkralar il özel idare bütçelerine, bir yıl önceki nakdi gelir toplamlarının yüzde ikisi oranında bir ödeneğin, geliri elli bin liradan fazla olan belediyelerin bir yıl önceki gelir toplamlarının yüzde dördünün, Genel Müdürlük bütçesine aktarılacağını öngörüyordu.

3.8.3. Beden Terbiyesi Tüzüğü

8 Ağustos 12945 tarihinde bakanlar kurulunca 3/2934 sayılı bir kararname ile Beden Terbiyesi Tüzüğü yayınlandı. Tüzük Sporda demokrasi yolunda hiçbir yenilik getirmedi. Ancak tüzüğün 6. maddesi genel müdürlüğün temel görevlerini şöyle çizmişti. “ Beden Terbiyesi Teşkilatı amatör sporun yönetimi, gelişmesi ve düzenlemesiyle görevlidir. Ne yazık ki bu açık

hüküm Genel Müdürlükçe özenle uygulanamadı. Yatırımlar, eğitim görüntüsü altında ezberciliğe yönelik kurs, seminer ve toplantılar, üstelik kamu oyununu etkilemeye yönelik tüm girişimler,amatör sporların ve kulüplerin devre dışı bırakılması pahasına, profesyonel futbolun çevresinde dolandı durdu.

3530 sayılı Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü yarasası da çağdaş ve ileri ilkeler içermesine karşın, bu yasa ilk kez 1979 yılında devler bakanı Kamil Ocak döneminde, ikinci kez ise 1971 yılında gençlik ve spor bakanı ismet sezgin zamanında hükümet kararı ile değiştirilmek istendi. Bir kez de 1984 yılında Sakarya milletvekili Nihat Apak'ın "Türk Spor Kurumu" önerisi ile karşı karşıya geldi. Bunların tümünden kurtuldu. Ancak, 1986 yılında 4. kez kendini koruyamadı. Turgut Özal Hükümeti'nin hazırladığı 3289 sayılı Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü yasa tasarısının kabul edilmesi üzerine tarihin yaprakları arasındaki yerini önemli bir belge olarak aldı.

3.9. Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü

Bakanlar Kurulunca yayınlanan 24.01.1989 gün ve 356 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü 18 Mart 1989 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere "Gençlik ve Spor genel müdürlüğü" haline getirildi. Türkiye beden eğitimi ve spor genel müdürlüğü yasa tasarısının hazırlandığı 1969 yılında başbakan Süleyman Demirel idi ve Spor İşleri Devlet Başkanı Kamil Ocak'a bağlı bulunuyordu. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü görevini ise Ulvi YENAL yürütüyordu. Genel müdürlük özel hukuk hükümlerine dayandırılacaktı ve merkezi Ankara olacaktı. 3530 sayılı yasaya göre önemli yenilikler getirmiştir ve bunların başında başkanları atama ile belirlenen Federasyonlar geliyordu. Buna göre, federasyon başkanlığı için, kendi spor dalarına mensup olan seçmeler üç aday belirleyecek, başbakan ya da bakan bu üç adaydan birini federasyon başkanı olarak görevlendirecekti.

3.9.1. Görev ve Yetkileri

3.9.1.1. Genel Müdürlük

1. Amatör sporun çağdaş ve spor bilimleri uyarınca yayım ve gelişimini sağlar, planlar ve denetler.

2. Beden eğitimi ve spor ile boş zamanları değerlendirme faaliyetleri için gerekli saha ve her türlü tesisleri yapar, yaptırır, işletir, işlettirir ve bunların onarım v bakımlarını sağlar, her türlü spor malzemesi ve araçlarını imal edebilir.

3. Sivil, asker ve öğrenci ayırımı yapmaksızın yurttaşın boş zamanlarını sportif yönden değerlendirme çalışmalarını teşkilatlandırır, geliştirir ve yönetir.

4. Beden eğitimi ve sporun bilimsel olarak gelişmesini sağlayacak öğretici, çalıştırıcı, yönetici ve koruyucu elemanların yetiştirilmesi için enstitü ve her kademedeki eğitim müesseseleri kurar ve faaliyetlerini sağlayacak her türlü tedbiri alır. Bu maksatla yurt içinde ve dışında her kademe ve meslekte uzman yetiştirir, yabancı uzman getirebilir ve bunları kullanabilir.

5. Beden eğitimi v spor faaliyetlerinin spor hekimliği ve spor sağlığı direktif ve kontrolü altında yapılmasını sağlar ve denetler

6. Görevi alanına giren çalışmalarla ilgili tanıtıcı ve uyarıcı yayınlarda bulunur, bilimsel yayınları teşvik eder.

7. Her türlü spor tesislerini meydana getirmek ve işletmek ve spor malzeme ve vasıtaları imal etmek üzere kamu sektörü ve özel sektörde ortaklıklar kurulabilir.

8. Her türlü taşınır ve taşınmaz mal satın alabilir, kamulaştırma yapabilir.

9. Genel müdürlüğe bağlı gerçek ve tüzel kişilerle kulüplere mükafat ve disiplin cezası verir, bunlardan profesyonel faaliyet gösterenlere ayrıca ve 20.000 lirayı geçmemek üzere para cezası uygulayabilir.

10. Beden eğitimi ve spor işlerinin yürütülmesi ve boş zamanların değerlendirilmesi için gerekli bütün tedbirleri alır.

11. Profesyonel sporu düzenler ve denetler.

3.9.1.2. Spor Şurası

Beden eğitimi ve spor konularına memleket gerçeklerine uygun bir şekil vermek, beden eğitimi ve sporun yayılmasını ve ilerlemesi için gerekli tavsiyelerde bulunmak üzere her dört yılda bir ekim ayında başbakanın veya

teşkil edeceği devlet bakanının başkanlığında bir beden eğitimi ve spor şurası toplanır. Üyeleri ise şunlardır;

- Başbakan tarafından seçilecek spor bilgi ve ihtisasına sahip 4 kişi,
- Bakanlıkların gönderecekleri birer temsilci,
- Üniversitelerarası kuruldan seçilecek 5 temsilci,
- Milli Olimpiyat komitesince seçilecek 1 temsilci,
- Uluslar arası teşekküllere tescili, spor hekimleri, spor yazarları ve talebe spor teşkilatının seçecekleri birer temsilci,
- Milli Eğitim Bakanlığı Beden Eğitimi ve İzcilik Müdürü,
- Genel Kurmay Beden Eğitimi ve Spor Şubesi Müdürü,
- Yönetim Kurulu Üyeleri ve Genel Müdür,
- Federasyon Başkanları,
- Spor Enstitüsü Müdürü.

3.9.2. Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü Bölümleri

- Genel Kurul
- Yönetim Kurulu
- Genel Müdürlük

3.9.2.1. Genel Kurul: Her yıl ekim ayında başbakan veya devlet bakanının başkanlığında Beden Eğitimi ve Spor Genel kurulu toplanır. Üyeleri şunlardır.

1. Başbakan tarafından 4 yıl için seçilecek yüksek tahsilli, spor işlerinde bilgi ve tecrübe sahibi 4 kişi,
2. Üniversitelerarası kurulun seçeceği 2 temsilci,
3. Bakanlıklar müsteşarları veya bakanların tayin edeceği genel müdür veya daire başkanı derecesinde memurlar,
4. Milli Eğitim Bakanlığı Beden Eğitimi ve İzcilik Müdürü,
5. Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyeleri,
6. Spor Enstitüsü Müdürü,
7. Milli Olimpiyat komitesince seçilecek 1 temsilci,

8. Uluslar arası teşekküllere tescili, spor hekimleri, spor yazarları ve talebe spor teşkilatının seçecekleri birer temsilci.

Görevleri ise;

- Beden Eğitimi ve sporun yayılması ve gelişmesi için bakanlıklar ve bunlara bağlı müesseseler ve diğer her türlü teşekküller arasında çalışmalar ile saha ve tesis yapımı alanında iş ve güç birliğini sağlamak,
- Spor saha ve tesisleri ile ilgili yatırım konularında temel prensipleri tespit etmek,
- İş programı ile bütçeyi onaylamak,
- Hazırlanacak tüzük tasarısı ile değişikliklerini tetkik ve tasvip etmek,
- Yönetim kurulu için 4 yıl süre ile kurul içinden veya dışından yüksek tahsilli beden eğitim ve spor işlerinde tecrübeli 3 asıl, 3 yedek üye seçmek,
- Tetkikine sunulan işle hakkında görüşünü bildirmek veya kararmaktır.

3.9.2.2. Yönetim Kurulu

Üyeleri şunlardır;

- Başbakan tarafından 4 yıl için seçilmiş yüksek tahsilli, beden eğitimi ve spor işlerinde tecrübeli 3 üye,
- Genel kurul tarafından seçilmiş 3 üye,
- Genel müdür.

Görev ve Yetkileri ise;

- İş programı ile bütçeyi hazırlayıp Genel Kurula sunmak,
- Tüzük ve Tüzük değişikliklerini hazırlayıp Genel Kurula sunmak,
- Genel Müdürlük tarafından hazırlanacak yönetmelik tasarılarını incelemek, onaylamak,
- Atanmak üzere teklif edilenler hakkında karar vermek,
- Tutarı 500bin liradan yukarı alım ve ihaleler hakkında karar vermek,

- Federasyonların kurulması, birleştirilmesi ve heyetlerinin üye adetleri hakkında karar vermek,
- Genel Müdürlük bütçesinin fasıl ve maddeleri arasında aktarma yapılmasını onaylamak,
- Genel Müdürlük tarafından hazırlanan bilançoyu tetkik edip onaylayarak Başbakanlık denetim organına sunmak,
- Gelir kaynaklarının iktisat ve verimlilik prensiplerine uygun olarak kullanılması ve değerlendirilmesi için gerekli tedbirleri almak.

3.9.3. Genel Müdür, Yardımcıları ve Görevleri

Genel müdür, başbakanın inhası ve cumhurbaşkanının tasdiki ile atanır, genel müdürün yüksek tahsilli olması şarttır. Genel müdür yardımcıları genel müdürün inhası, başbakanın tasdiki ile atanırlar. Genel müdür yardımcılarının yüksek tahsilli olması şarttır. Genel müdür, Türkiye beden eğitimi ve spor genel müdürlüğünün en yüksek yürütme merciidir. Kanun, tüzük, yönetmelikler hükümleri ve yönetim kurulu kararları gereğince denetlemekle görevli ve sorumludur. Genel müdür, her türlü kaza mercilerine ve üçüncü şahıslara karşı genel müdürlüğü temsil eder veya ettirir. Genel müdür yardımcıları iş bölümü gereğince kendilerine verilen görevlerin ifasından genel müdüre karşı sorumludur.

3.9.4. Teşkilat Yapısı

Merkez ve Taşra Teşkilatı olarak 2 kısımda incelenir.

3.9.5. Taşra Teşkilatı

Bölge Yönetim Kurulu ve Bölge Müdürlüğünden ibarettir.

Bölge Yönetim Kurulu: Şu üyelerden oluşmaktadır.

- Vali veya Vali yardımcısı,
- Belediye başkanı ve temsilcisi,
- Özel İdare temsilcisi,
- Milli Eğitim temsilcisi,
- Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürü,
- Bölge Müdürü,
- Garnizon Komutanı veya temsilcisi,

Görevleri:

- Bölge Müdürü tarafından hazırlanacak olan yıllık iş programı, bütçe ve kadroları inceleyip Genel Müdürlüğe sunmak,
- Kanun, tüzük, yönetmelik ve Genel Müdürlükçe onaylanan iş programı dahilinde her türlü görevlerin yerine getirilmesini sağlayacak tedbirleri almak,
- Her yıl şubat ayında bölgenin hesap mizanını inceleyip onayladıktan sonra genel müdürlüğe sunmak,
- Bölgedeki tesislerin verimlilik prensiplerine uygun olarak kullanılmasını ve değerlendirilmesini sağlamak,
- Kulüp seçmeleri tarafından gösterilecek 3 namzet arasından spor dalları ajanlarının seçimi hakkında karar vermek.

Bölge Müdürü: Her İl bir bölgedir. Bölge Müdürleri Kanun, Tüzük, Yönetmelikler ve Genel Müdürlüğün direktifleri dairelerinde işleri yürütmek ve denetlemekle mükellef olup, çalışmalarından Genel Müdürlüğe karşı sorumludur. Bölge müdürleri kendi il hudutları içerisinde genel müdürlüğün temsilcileridir.

3.10. Gençlik ve Spor Bakanlığı

Başbakanlık görevine atanan Süleyman Demirel 3 Kasım 1969 günü, Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a yeni Bakanlar Kurulu üyelerini sundu. Bakanlar Kurulu üyeleri arasında yeni bir Devlet Bakanlığı yanında, Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın bulunduğu ve bu göreve Aydın milletvekili İsmet Sezginin atandığı görüldü. Başbakan Süleyman Demirel 6 Şubat 1970 günü okulların Beden Eğitime ilişkin işlerinin yine Milli Eğitim Bakanlığınca yürütmek üzere Beden Eğitimi ve İzcilik Müdürlüğünün Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü ile Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün yeni kurulan Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlanmasını Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ın onayına sundu. Cumhurbaşkanı da 6 Şubat 1970 gün ve 3/707 sayılı yazısı ile bu isteği onayladı.

Örgüt yapısına bakacak olursak; Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü ile Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü gibi iki bağlı kuruluş yanında merkez ana birimleri şunlardır:

- Gençlik sorunları genel müdürlüğü,
- Okul içi bende eğitimi ve spor genel müdürlüğü,
- İzcilik ve Boş Zamanları Değerlendirme Genel Müdürlüğü,
- Eğitim Genel Müdürlüğü.

Bakanlık örgüt yapısı içinde bir de kurullar vardır.

- Gençlik ve Spor sorunları şurası,
- Koordinasyon Kurulu,
- Yüksek Disiplin Kurulu,
- Disiplin Kurulu,
- Sağlık Kurulu,
- Türkiye İzcileri Teşkilatı Genel Kurulu.

Bakanlığı kuranlar ve daha sonra çeşitli görevleri yürütenler kuşkusuz spora canlılık katmak için ellerinden geleni yaptılar. Bakanlık, uzun süre halk oyunda “Top Bakanlığı” şeklinde yorumlandı. Ancak, Türkiye ve iş başına gelenler durmuyordu. Bakanlık, kısa bir süre içinde top bakanlığı görüntüsünü sildi.

Kuruluş yarası yoktu ve ne yazık ki Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü ile uyum sağlayamamıştı. Bakanlık-Genel Müdürlük kopukluğu topluma da yansiyacak boyutlara varmıştı. Toplumdan ve kulüplerden kopan, başına buyruk ancak çağın gelişiminin dışında kalan yapısı ile Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü başka hiçbir üst kuruluşun varlığını istemiyordu. Bakanlık 13 yıllık yaşamına karşın, Türk Toplumuna kendini kabul ettiremedi ve kökleşemedi.

Bunun sonucunda da Başbakan Turgut Özal’ın kurduğu hükümet döneminde 13 Aralık 1983 gün ve 179 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile tarihe karıştı ve Milli Eğitim Bakanlığı ile birleştirildi. Gençlik ve Spor Bakanlığı, kendini topluma ve siyasal kadrolara kabul ettirmiş, geride silinmez izler bırakmış kuruluştaki büyük amacı gerçekleştirmiş, Sporumuzu ve

özellikle amatör sporları ve spor kulüplerinin çağdaş niteliğe kavuşturmuş, onları sağlıklı birer gençlik yuvası haline getirebilmiş, Okul–kulüp işbirliğini sağlayabilmiş olsaydı Özal hükümetinin 179 sayılı kararnamesi ile karşı karşıya kalmazdı.

3.11. Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı

Milli Eğitim ve Gençlik Spor Bakanlığı 17.06.1982 gün ve 2680 sayılı kanunun Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye dayanarak ve 14 Aralık 1983 gün ve 18251 sayılı resmi gazetenin mükerrer sayısında yayınlanan 13 aralık 1983 gün ve 174 sayılı“Bakanlıkların kuruluş ve görev esasları hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye göre oluşturulmuştur. Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, “Kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkili, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütebilmesi için Bakanlıkların kurulmasına, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir şeklinde belirtilmiştir.

3.11.1. Amaçları

- Eğitim ve Öğretim hizmetlerinin milli, manevi, ahlaki ve kültürel değerleri esas alan benimseyen ve geliştiren nitelikte yürütülmesini sağlamak,
- Eğitim ve Öğretim hizmetlerinin yürütülmesine ait kurum ve kuruluşların açılması ile ilgili faaliyetleri planlamak, programlamak, yönetmek, gözetmek, denetlemek, değerlendirmek ve geliştirmek.
- Vatandaşların beden ve ruh sağlığını temin etmek ve geliştirmek üzere milli eğitim gençlik ve spor bakanlığının kurulmasına, teşkilat ve görevlerine ilişkin esasları düzenlemektir.

3.11.2. Görevleri

- Atatürk İnkılâp ve İlkelerine ve anayasada ifadesi bulunan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, Türk Milletinin milli, ahlak manevi, tarih ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren, ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, İnsan Haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan Demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve

bunları davranış haline getirmiş vatandaş olarak yetiştirmek üzere, Bakanlığa bağlı her kademedeki öğretim kurumlarının öğretmen ve öğrencilerine ait bütün eğitim ve öğretim hizmetlerini planlamak, programlamak, yürütmek, takip ve denetim altında bulundurmak,

- Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim ile dengi ve her çeşit örgütün ve yaygın eğitim kurumlarını açmak ve yüksek öğretim dışında kalan öğretim kurumlarının diğer bakanlık kurum ve kuruluşlarınca açılmasına izin vermek,

- Türk vatandaşlarının yurt dışında yapılacak öğretim ve eğitimi ile ilgili hizmetleri düzenlemek ve yürütmek,

- Diğer bakanlık, kurum ve kuruluşlarca açılan ve yüksek öğretim dışında kalan örgün ve yaygın eğitim kurumlarının denklik derecelerini belirleme, program ve yönetmeliklerini birlikte hazırlama ve onaylamak,

- Türk silahlı kuvvetlerine bağlı orta öğretim kurumlarının program, yönetmelik ve öğrenim denklik derecelerinin belirlenmesi konularında işbirliğinde bulunmak,

- Yüksek öğrenim gençliğinin barınma, beslenme ihtiyaçlarını ve maddi yönden desteklenmelerini sağlamak,

- Milli eğitim gençlik ve spor hizmet ve faaliyetlerinde kullanılmak üzere tesisler yaptırmak, işletmek ve aynı amaçla diğer bakanlıklar, kurum ve kuruluşlarla özel hukuk gerçek ve tüzel kişilerini teşvik etmek, yardımcı olmak,

- Başarılı sporcuların ve sporcu öğrencilerin korunmaları ve eğitilmeleri için tedbirler almak burs, gıda ve malzeme yardımları yapmak.

179 sayılı kanun hükmünde kararnamenin bazı maddeleri bakanlar kurulunca çıkarılan yeni bir kararname ile 1984 yılında değiştirildi. 18 Haziran 1984 gün ve 18435 sayılı resmi gazetenin mükerrer sayısında yayınlanan 8 Haziran 1984 gün ve 208 sayılı kanun hükmünde kararname ile bakanlığın hizmet birimleri ve bu birimlerden bazılarının görev, yetki ve sorumlulukları kesin şeklini almıştır.

3.11.3. Yönetim Birimleri

3.11.3.1. Ana Hizmet Birimleri

- İlköğretim Genel Müdürlüğü
- Orta Öğretim Genel Müdürlüğü
- Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü
- Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü
- Ticaret ve Turizm Öğrenimi Genel Müdürlüğü
- Din öğretimi Genel Müdürlüğü
- Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel müdürlüğü
- Yüksek Öğretim Dairesi Başkanlığı
- Gençlik hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Özel Eğitim ve Rehberlik Dairesi Başkanlığı
- Özel Öğretim Kurumları Dairesi Başkanlığı
- Yurt Dışı Eğitimi ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

3.11.3.2. Sürekli Kuruluşlar

- Milli Eğitim Şurası,
- Gençlik ve Spor Şuraları,
- Eğitim ve Öğretim Yüksek Kurulu,
- Mesleki ve Teknik Öğretim ve Danışma Kurulu,
- Öğrenci Disiplin Kurulları,
- Özel İhtisas Komisyonları.

3.11.3.3. Danışma ve Denetim Birimleri

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
- Teftiş Kurulu Başkanlığı
- Araştırma, geliştirme, Planlama ve Koordinasyon Kurulu

Başkanlığı

- Hukuk Müşavirliği
- Bakanlık Müşavirleri

Sporla ilgili bazı bölümler kararnamede şöyledir.

- **GENÇLİK VE SPOR ŞURASI:** Kararnamenin 40. maddesinde Eğitim Şurası, 41. maddede ise "Gençlik ve Spor Şuraları" öngörüldü. 41. maddede "Bakanlığın, Gençlik hizmetleri ve faaliyetleri ile spor faaliyetleri konularında

olmak üzere 4 yılda birer defa toplanmak üzere genel anlamda danışma organı niteliğinde Gençlik ve Spor Şurası ayrı ayrı düzenlenir” denmektedir. Şuraların teşekkülü, çalışma esas ve usulleri yönetmelikle belirlenir.

- **FAHRİ HİZMETLİ PERSONEL:** Kamu personeli, devlet memurları kanununda belirtilen istihdam şekillerinden birinde istihdam edilip edilmediğine bakılmaksızın Gençlik ve Spor faaliyet hizmetlerinde fahri olarak istihdam edilir. İlgili merci'in veya kurulun izni ile hakim ve savcı sınıfına mensup olanlar gençlik ve spor faaliyetleri ile ilgili disiplin kurullarında, üniversite öğretim üyeleri ile tedbirler ve diğer sağlık personeli ise kurul, komisyon ve organizasyonlarda görev alabilirler.

- **ORAGANİZASYONALRDA GEÇİCİ GÖREV ALANLARIN KAMU GÖREVLİSİ SAYILMASI:** Kamu hizmeti olarak yapılan gençlik ve spor faaliyetleri organizasyonlarında görevlendirilen geçici görevliler, o organizasyonla ilgili görevlerini fiili olarak yürüttükleri süre içinde veya bu görevi ile ilgili ilişkileri esasında kamu görevlisi sayılır. Ceza kanunlarının uygulanması bakımından işledikleri suçlarla, bunlara karşı işlenen suçlarda Devlet memurlarına ilişkin hükümler uygulanır.

- **İZİNLİ SAYILMA:** Milletler arası seviyede yurt içi ve yurt dışı, gençlik ve spor karşılaşmaları ve bunların hazırlık çalışmalarında ülkeyi ve milleti temsil görevi verilen sporcu ve yöneticiler, bağlı oldukları kurumlarınca organizasyonun devamı süresince izinli sayılırlar. Öğrenci olanların izin süreleri, devamsızlık süresinin hesabında dikkate alınmaz.

- **SPORCU SAĞLIĞI:** Gençlik ve spor faaliyetlerine katılanların belirli sağlık hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin görevler sağlık ve sosyal yardım ile çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarıyla işbirliği yapılmak suretiyle düzenlenecek esas ve usuller dahilinde Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca yürütülür.

- **MÜKAFAT:** Bakanlık, gençlik ve spor faaliyetlerinde üstün başarı gösteren kişilere ve kuruluşlara belirli usul ve kaidelere uygun şekilde aynı ve

nakdi mükafat verebilir. Mükafatın verilmesine ilişkin esas ve usuller, Maliye ve Gümrük Bakanlığının uygun görüşü alınarak hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir. Spor faaliyetlerinde verilecek mükafatın amatörlüğü ihlal etmemesi esastır.

- **KAMUYA AİT SAHA VE TESİSLERİN KULLANILMASI:** Genel ve katma bütçeli idare ve kurumlar ile il özel idarelerine, belediyelere, belediyelere bağlı kurumlara ve iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşlarına ait gençlik ve spor faaliyetlerinin yürütüldüğü saha ve tesislerden gençlik ve spor faaliyetlerinde ortaklaşa faydalanır.

Şehir imar planlarında genel ve mevzii imar planlarında gençlik ve spor saha tesisleri için yeterli büyüklükte arazi ayrılır. Genel ve mevzii imar planları ile toplu konut, sanayi sitesi gibi yerleşim bölgelerinde nüfus sayısına göre ilişkin kıstaslar Milli eğitim Gençlik ve Spor ile Bayındırlık ve İskan Bakanlıkları tarafından müşterek hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

3.12. 3289 Sayılı Beden Terbiyesi Ve Spor Genel Müdürlüğü Yasası

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Yasası ve yasanın tanıdığı geniş yetkilerle oluşturulan spor federasyonlarının yapısı, çağın gelişimine ve toplumsal değişimlere ayak uyduramayınca Türkiye’de arayışlar hızlandı. 3530 sayılı yasanın değiştirilmesi özlem ve çabaları, sporda yönetim sorunundan kaynaklanmıştır. 1938 yılının çok ilerisinde ilkeler içeren fakat 1980’lerin gerisinde kalan 3530 sayılı yasa artık değişmeli idi. Hükümetler veya hükümetlerin yakınında yer alan eski kadrolar, salt endişe ve duygusal nedenlerle 3530 sayılı yasanın değişmesini gündeme getirmek istememişlerdir. 3530 sayılı Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü yasının değiştirilmesi gerektiği 1982 ve 1983 yıllarında gündemde kalmasına rağmen o günün bakanlık yöneticileri çeşitli endişelerle buna cesaret edemediler ve değişiklik tasarısı başbakanlığa oradan da danışma meclisine gönderemediler. 6 kasım 1983 seçimlerinde 12 eylül yönetiminin iş başına getirdiği Danışma Meclisi yerini yeni Milletvekillerinden oluşan TBMM’ne, Bakanlar Kurulu üyeleri de yerlerini bir siyasi partiye dayalı yeni Bakanlara bıraktılar.3530 sayılı yasanın değiştirilmesi istekleri yeniden toplumda etki-

tepki olayını yarattı. TBMM 3289 sayılı Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve görevleri hakkında Kanunu 21 Mayıs 1986 günü kabul etti. Fakat yasa tasarısı kamuoyuna sunulmamış ve uzun süreli bir tartışma ortamı yaratılmamıştı.

Alınan bazı görüş ve düşüncelerin ise tüm spor kesimini temsil ettiği veya demokratik bir özü içerdiği söylenemezdi. Tasarının hazırlanması topluma kapalı tutulmuştu. 1980'li yıllarda Türkiye sporunu örgütlenme ve sporda demokrasi açısından irdelediğimizde dünyadaki temel yapılanmanın çok gerisinde kaldığı açıkça görülmektedir. Spor kulüpleri, sporcular, yöneticiler, hakemler, Çalıştırıcılar ile diğer spor görevlileri ya eksik örgütlenmişlerdir yada hiç örgütlenmemişlerdir.

Hakem kuruluşları parça parça, birlikten ve dayanışmadan yoksundular. Bir iki dalda kurulu bulunan antrenör derneklerinden sadece futbolda biraz ses çıkmaktadır. Hakem ve antrenör derneği olmayan dal sayısı çok fazladır. Böylece, hakemler ve antrenörler, demokratik kitle örgütlerini dünyanın demokrasiyi uzaya taşımaya başladığı bir çağda kuramamışlar, kursalar bile güçlendirilip kendi kesimlerinin sesi haline getirememişlerdir.

1980'ler Türkiye'sinin en yeni olgusu Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu idi. Sporda demokrasi için uğraş veren, bunun için yerel yönetimler dahil, devlet kuruluşlarıyla yapıcı ilişkileri önemseyen Konfederasyon, spor kulüplerinin birliğini ve üst örgütlenmesini sağlamaya çalışırken zorlanıyordu. Zorluk önce kendi içinden çıkıyordu. Spor kulüplerine hiçbir yük getirmeden, spor alanında geri kalmış bir ülkede çağdaş bir hareketin, dünyaya örnek bir olgunun kavgasını verirken, spor kulüplerinin ve onların başındaki yöneticilerden umulan desteği göremiyordu. Spor kulüpleri için de bu örgütlenmeye büyük bir engel yoktu ancak destek de çağa yakışır bir düzede değildi. Konfederasyon yöneticileri, İl düzeyinde federasyon kurmada zorlanıyorlardı. Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği'nin 31.

maddesi de federasyonlaşmayı ve konfederasyon kurmayı zorlaştırıyordu. Bakanlık, çok yararlı, hiçbir zaman olmayan bu hareketi destekleyeceğine zorlaştırıyordu.

47 yıllık bir yasaya son verecek yeni tasarı 28-30 Mart 1986 günleri Bursa'da Uludağ'da kısa adı TEBİAT olan özel bir kuruluşun düzenlediği seminerle halkoyunun karşısına çıktı. Seminere Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu Genel Başkanı son anda çağırıldı ve söz verildi. Bu seminerde, örgülü olarak yasa tasarısını eleştiren, Merkez Danışma Kurulunda, Üniversitelerin, Türkiye Spor Yazarları Derneği'nin ve Konfederasyonun birer temsilcisi bulundurmasını savunan tek kuruluş Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu oldu.

3.13. Gençlik ve Spor Müdürlüğü

3289 sayılı yasanın bazı maddeleri Bakanlar Kurulunca 2 Mart 1989 gün ve 20096 sayılı resmi gazetede yayınlanan 24.1.1989 gün ve 356 sayılı Kanın Hükmünde Kararname ile değiştirildi. Bu değişiklikle Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü'nün adı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü oldu. İl ve İlçe müdürlükleri de İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü İlçe Gençlik ve Spor Müdürlüğü adını aldı. Genel Müdürlüğün merkez birimleri arasına da Gençlik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı eklendi. Genel Müdürlüğün sürekli kurulları Gençlik ve Spor Şuraları oluşturularak dörde çıkarıldı. 3289 ve 3703 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün kuruluş yasasında ye alan federasyon başkanlarının seçimle iş başına gelmesi, spor federasyonlarının özerkleştirilmesi ve demokratik bir yapıya kavuşturulması çalışmaları 3461 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu'nun kuruluş ve görevleri hakkındaki kanunla başladı. 1993 yılında ise, federasyon başkanlarının seçimle iş başına gelemsine ilişkin yönetmelik çıkarılarak uygulamaya kondu ve ilk seçimler 5230 delegenin katılımıyla 5 aralık 1993'te yapıldı.

3.14. GSGM Mevzuatı

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun

KANUN (1)

Kanun Numarası : 3289

Kabul Tarihi : 21/5/1986

Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 28/5/1986 Say : 19120

Yayımlandığı Düstur : Tertip 5 Cilt : 25 Sayfa : 224

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Görev ve Teşkilat:

1. Amaç:

Madde 1- (Değişik: 24/1/1989 -KHK -356/7 m,d.; Aynen kabul: 14/3/1991 3703/8 md.)

Bu Kanunun amacı, Başbakanlığa bağlı merkezde katma bütçeli ve tüzel kişiliğe sahip Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün, taşrada ise özel bütçeli Gençlik ve Spor, İl ve İlçe Müdürlüklerinin kurulmasına, teşkilat, görev ve yetkilerine ait esas ve usulleri düzenlemektir.

2. Görev:

Madde 2 - Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- (Değişik 24/1/1989-KHK-356/8 md. Değiştirilerek kabul 14/3/1991-3703/9 md.) Vatandaşın ve okulda gençlerin fizik, moral güç ve yeteneklerini sağlayan beden eğitimi, oyun, jimnastik ve spor faaliyetlerini sevk ve idare etmek; gençliğin boş zamanının değerlendirilmesine ilişkin hizmetleri yürütmek, bilgi ve beceri kursları düzenlemek, gençlerin kötü alışkanlıklarından korunması için gerekli tedbirleri almak,

- 27/5/1988 tarih ve 3461 sayılı Türkiye Futbol Federasyonunun Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanunun 28 inci maddesinde; bu Kanunun profesyonel futbolla ilgili hükümlerinin uygulamayacağı hükme bağlanmıştır.

- 24/1/1989 tarih ve 356 sayılı KHK 'nine altıncı maddesi ile Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun adı (Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun) olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. Aynı madde ile; bu Kanunun ikinci maddesinin (b) bendi hariç olmak üzere 3289 ve 7258 sayılı Kanunlarla diğer mevzuattaki gençlik ve spor faaliyetleri ve

hizmetlerine ilişkin hükümlerde yer alan(Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü ibareleri Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, (Beden Terbiyesi ve Spor ve İlçe Müdürlükleri ibareleri Gençlik ve Spor ve İlçe Müdürlükleri ve Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ibareleri Başbakanlık ve Milli Eğitim ve Gençlik Bakan ile (Bakan ibareleri Başbakan olarak değiştirilmiştir. Daha sonra mezkûr ibareler 14.3.1991 tarih ve 3703 sayılı Kanunun yedinci maddesi ile aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bütün öğretim kurumlarının; yurt içi ve yurt dışı spor faaliyetlerini programlamak, beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin esaslarını tespit etmek, yürütmek, bu faaliyetlere ait araç, gereç ve benzeri ihtiyaçları sağlamak,

- (Değişiklik 24/1/1989-KHK-356/8 md. Değiştirilerek kabul 14/3/1991-3703/9 md.) Okul dışı izcilik ve spor faaliyetleri ile gençlik faaliyetlerini programlamak, düzenlemek, yönetmek ve gelişmesini sağlamak; spor idaresi, antrenör, monitör, spor elemanları ve hakemleri yetiştirmek, eğitmek, sayılarını artırmak, eğitim merkezleri kurmak,

- (Değişik 24/1/1989-KH:K-356/8 md. Aynen kabul 14/3/1991-3703/9 md.) Sporcu ve spor kulüpleri ile gençlik derneklerinin tescil, vize, aktarma işlemlerini yapmak,

- Spor federasyonlarının kurulması ve spor dallarını belirlemek için gerekli usul ve esaslar tayin ve tespit etmek,

- (Değişik : 24/1/1989-KHK-356/8 md.; Aynen kabul: 14/3/1991-3703/9 md.) Beden eğitimi, gençlik ve spor faaliyetleri için gerekli olan gençlik merkezleri, otelleri, kamplar ile; saha, tesis ve malzemeleri yaptırmak, işletmek ve bu tesisleri vatandaşın istifadesine sunmak,

- Sporcu, sağlığı ile ilgili tedbirleri almak, sporcu sağlık merkezleri açmak, açtırmak, işletmek, işletilmesine yardımcı olmak, sporcuların sigortalanması işlemlerini yapmak ve yaptırmak,

- Spor müsabakalarında milletlerarası kuralların ve her türlü talimatın uygulanmasını sağlamak,

- Futbol müsabakalarında müşterek bahis (Spor-Toto ve Spor-Loto) düzenlemek, yönetmek,
- Beden eğitimi ve spor alanında teknik bilgi ve spora ilgiyi artıracak yayılar yapmak, faaliyetlerde bulunmak,
- Gençliği boş zamanlarının değerlendirilmesi hususunda diğer kuruluşlarla işbirliği yapmak,
- Milletlerarası spor temas ve münasebetlerinde resmi merci görevi yapmak,
- Bu Kanuna göre tescilli yapılmış bulunan spor kulüp ve kuruluşları ile spor amacını taşıyan teşekkül, sporcu ve spor elemanlarını denetlemek,
- Başarılı sporculara ve çalıştıracılarına aynı ve nakdi yardım yapmak ve yapılması sağlamak, ödüllendirmek,
- İlgili mevzuat ve Bakanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

3. Teşkilat :

Madde 3 -Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatından meydana gelir.

İKİNCİ KISIM

Genel Müdürlük Merkez Teşkilat

Merkez Teşkilat:

Madde4-(Değişik:14/3/1991-3703/10md.)(1)

Genel Müdürlük, Merkez Teşkilat Ana Hizmet Birimleri, Danışma ve Denetim Birimleri, Yardımcı Birimler ve Bal Birimlerden meydana gelir.

Ana Hizmet Birimleri:

- a) Spor Federasyonları Başkanlıkları
- b) Tesisler Dairesi Başkanlığı
- c) Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı

- d) Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı
- e) Gençlik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- f) Spor Kuruluşları Dairesi Başkanlığı
- g) Spor Faaliyetleri Dairesi Başkanlığı

Danışma ve Denetim Birimler:

- a) Teftiş Kurulu Başkanlığı
- b) Hukuk Müşavirliği
- c) Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı
- d) Spor Kontrolörleri

Yardımcı Birimler:

- a) Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı
- b) İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı
- c) Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı
- d) Savunma Uzmanı

Bağlı Birimler:

Spor-Toto-Loto Teşkilat Müdürlüğü

Genel Müdürlük Teşkilat Ek -1 sayılı cetvelde gösterilmiştir.

24/1/1981 tarih ve 356 sayılı THK'nin dokuzuncu maddesi ile bu maddenin Ana Hizmet Birimlerine (f) bendi eklenmiştir. Daha sonra 3703 sayılı Kanunun 10 'uncu maddesi ile bu maddenin tümü değiştirilerek metne işlenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Müdürlük

Genel Müdür:

Madde 5- Genel Müdür, kuruluşun en üst amiridir. Genel Müdürlük hizmetlerinin mevzuata milli güvenlik siyasetine, kalkınma planlarına, yıllık programlara uygun olarak yürütülmesin ve Genel Müdürlüğün faaliyet alanına giren konularda diğer kamu kurum ve kuruluşlar ile işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Genel Müdür, Merkez ve taşra teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir. Ayrıca, bu Kanuna göre tescili yapılmış bulunan spor kulüp ve kuruluşlar ile

spor amacı taşıyan teşekkülleri de denetler, Genel Müdüre karşı sorumlu olmak üzere dört Genel Müdür yardımcısı görevlendirilir. Genel Müdür yardımcıları, Genel Müdür tarafından kendilerine verilecek iş ve hizmetleri, mevzuat hükümlerine uygun olarak Genel Müdür adına düzenleme ve yürütmekle görevlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Taşra Teşkilat

Taşra Teşkilat :

Madde 6 -İllerde, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, ilçelerde Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü kurulur. İllerde vali, ilçelerde kaymakam Gençlik ve spor başkanıdır. Bu teşkilatın hizmetleri illerde il müdürü, ilçelerde ilçe müdürü tarafından yürütülür. Hizmetlerin yürütülmesinden dolayı il müdürü valiye, ilçe müdürü kaymakama karşı birinci derecede sorumludurlar. İl teşkilatının bütçesi özel bütçedir. İl bütçesinden ilçelere il danışma kurulunun teklifi ve valinin onay ile ödenek tahsis edilir.

Spor Dallar Temsilcileri:

Madde 7- İllerde Gençlik ve Spor işleriyle meşgul olmak üzere valilerin sorumluluğu altında, o ilde uygulanmakta olan spor dallarının ilgili federasyonları ile uyumlu çalışabilme ve bu federasyonların taşra bağlantılarını sağlayabilme amacıyla fahri birer spor dalı temsilcisi bulunur.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Sürekli Kurullar:

Madde 8 -(Değişik : 24/1/1989-KHK-356/10 md.; Değiştirilerek kabul: 14.3.199 3703/11 md.)

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün sürekli kurulları şunlardır:

- a) Gençlik ve Spor Şuraları
- b) Merkez Danışma Kurulu
- c) Merkez Ceza Kurulu
- d) Genel Müdürlük Ceza Kurulu

e) Ceza Kurulu Danışma Organı niteliğindeki gençlik ve spor şuraları, gençlik ve spor hizmetleri ile ilgili faaliyetler konusunda olmak ve dört yılda bir toplanmak üzere Başbakanlıkça ayrı ayrı düzenlenir. Şüraların teşekkülü, çalışma esas ve usulleri yönetmelikle teşkil edilir. Genel Müdürün teklifi, Başbakanın onay ile gençlik ve spor faaliyetlerini düzenlemek maksadıyla ihtiyaç duyulan konularda kurul teşkil edilebilir.

Merkez: Ceza Kurulu, Genel Müdürlük Ceza Kurulunun kanunda belirtilmeyen üyeleri ile İl Ceza Kurulunun Başkan ve üyelerinin atanması ve bu kurulların kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikle belirlenir.

Merkez Danışma Kurulunun Teşkili:

Madde 9- Merkez Danışma Kurulu, Gençlik ve Spor Genel Müdürünün Başkanlığında ülkede spor bilgisi ve ihtisas ile tanınmış olanlar arasından Başbakan tarafından seçilecek 3 kişi ile Milli Savunma, İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıkları, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi, Türkiye Spor Yazarları Derneği, Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu'nun kendi mensuplar arasından belirleyecekleri birer temsilci ve üniversitelerin sporla ilgili birimlerinin en üst yetkililerinin kendi aralarından seçecekleri bir temsilciden teşekkül eder.

Merkez Danışma Kurulunun Görevleri:

Madde 10 -Merkez Danışma Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Genel Müdürlükçe hazırlanan bütçe ile federasyonlar tarafından hazırlanan plan ve programları tetkik etmek,

b) Genel Müdürlükçe hazırlanan yıllık çalışma programını tetkik ve tasdik etmek.

c) Teşkilat ilgilendiren yönetmelikleri hazırlamak.

d) Federasyonların kurulması ve meşgul olacakları spor dalları hakkında görüş bildirmek,

e) Spor saha, tesis ve malzemeleri, ile ilgili konularda temel prensipleri tespit etmek,

f) Genel Müdürlükçe kendisine havale edilen diğer işler hakkında görüş bildirmek,

g) Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü merkez ve taşra personeli ile sporcuların sosyal güvenliğini düzenleyici tedbirler konusunda ilgili yönetmelikleri düzenleyerek görüş bildirmek.

(b) ve (c) bentlerinde yazılı işler hakkında Merkez Danışma Kurulunun vereceği karar kesindir. Ancak, bu kararlar Başbakan tarafından fesih veya tadil olunabilir .

Verilecek Cezalar :

Madde 11 -Gençlik ve Spor çalışmalarında spor teşekkül ve kişilerince, disiplin ve sportmenliğe aykırı fiiller ve bunlara uygulanacak müeyyideler, kanunlara ve milletlerarası teamüllere uygun olarak yapılacak ceza yönetmeliği ile tespit edilir. Söz konusu fiillerin para cezası ile müeyyidelendirilmesi mümkündür. Hangi cezaların paraya çevrileceği ceza yönetmeliğinde belirtilir. Uygulanacak para cezası on milyon lirayı geçemez. Bu miktar üç katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Atama:

Madde 12 -Atamalar 23/4/1991 gün ve 2451 sayılı Kanuna göre yapılır. Bu Kanun dışında kalan 1-4 derece kadrolara Başbakan diğer bütün görevlere ise Genel Müdür tarafından atama yapılır. Ancak Başbakan ve Genel Müdür bu yetkisini gerekli gördüğü alt kademelere devredebilir.

Bütçe ve Mali Hükümler:

Madde 13 -(Değişik : 30/5/1991 .3751/1 md.) Genel Müdürlük merkez teşkilat katma, taşra teşkilat ise özel bütçedir .Merkez teşkilat Sayıştay 'ın denetimine tabi olup, merkez ve taşra teşkilat Devlet hale ve Muhasebe-i Umumiye kanunlarına tabi değildir . Özel Bütçeler bu Kanununun 14'üncü maddesindeki esaslar ve Genel Müdürlük direktifleriyle illerin ihtiyaçlar göz önünde tutularak il müdürlüklerince valiler tarafından Ekim ayı başında Genel Müdürlüğe gönderilir. Bu bütçeler Genel Müdürlükçe incelendikten sonra Genel Müdürün

onay ile yürürlüğe girer, bölüm maddeleri arasında yapılacak aktarmalar valinin onay ile, bölümler arasında yapılacak aktarma ise Genel Müdürün onay ile yapılır. Genel Müdürlüğün Gelirleri Madde 14- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün gelirleri şunlardır:

- a) Spor-Toto ve Loto'dan alınacak hisseler
- b) Genel bütçeden ayrılacak ödenek
- c) Spor müsabakalarından alınacak hisse
- d) Milli ve temsili müsabakaların gelirleri
- e) Her türlü reklam gelirleri ile Türkiye Radyo ve Televizyon

Kurumundan naklen yayın hakkı geliri

- f) Her türlü işletme gelirleri ile kiralar
- g) Muhtelif fonlardan verilecek hisseler
- h) Matbaa, yayın ve basılı evrak gelirleri
- ı) Her türlü bağışlar
- i) İtiraz ve ceza gelirleri
- j) Kayıt, tescil ücretleri ile aidatlar
- k) Belediyeler ile il özel idareleri bütçelerinden ayrılan paylar
- l) Gayrimenkul satışlarından elde edilen gelirler
- m) Diğer gelirler

Belediyeler ve il özel idareleri bir sene evvelki gelir toplamalarının ayrı ayrı yüzde birini Gençlik ve Spor faaliyetleri için tahsis ederler. Tahsis edilen bu paralar bütçelerin tasdikini takip eden 6 ay içinde mahallin Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bütçesine aktarılır. Ayrılan bu payların yüzde sekseni münhasıran mahallin Gençlik ve Spor saha ve tesislerinin yapılması, geri kalan yüzde yirmisi de yine mahallin diğer Gençlik ve Spor teşkilat ve faaliyetlerine ve gerekli spor malzemesi tedarik masraflarına Genel Müdürlükçe tespit edilecek genel prensipler çerçevesinde harcanır. Mahalli idare ve belediyeler bütçelerine bu tahsisat koymazlarsa bütçelerini tasdike yetkili makamlar tarafından resen konulur. Ayrıca, ilçelere tahsis olunmak üzere münasip

nispette bir spor tahsisatı da il genel meclisi kararı ile kendi bütçelerine konulur.

Mahalli idarelerce spora tahsis edilen ve yatırıma dönüşen kaynakların başka amaçlara tahsisi mümkün değildir. Ayrıca, Genel Müdürlük, gelirlerinden her yıl belirlenecek, belli bir oranı İl bütçelerine yardım olarak iller emrine gönderir. İl bütçeleri bu esaslar göz önünde bulundurularak düzenlenir. İl bütçelerinin ita amiri validir.

Federasyonlar Fonu:

Madde 15 -Federasyon faaliyetlerinde sürat ve verimliği artırmak amacıyla bir Devlet bankası nezrinde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün emrinde Federasyonlar Fonu kurulur.

Fonun Gelirleri Şunlardır:

- a) Müsabakaların net hasılatlarının yüzde yedisi
- b) Bağış ve yardımlar
- c) İtiraz ve ceza gelirlerinin yüzde ellisi
- d) Muhtelif fonlardan verilecek hisseler
- e) Tescil, vize ve aktarma ücret gelirlerinin yüzde ellisi
- f) Faiz gelirleri
- g) 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 60'ncı maddesinin

(a) ve (b) bentlerinde belirtilen mamullerin Tekel İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından yurt içindeki teslimlerinden ek vergi matrahına esas alınan bedellerinin binde beşi, Tekel İşletmeleri Genel Müdürlüğü, 1 Ocak 1987 tarihinden itibaren fıkrada belirtilen mamullerin teslimlerinden fona pay ayırmaya mecburdur. Fona gönderilecek payların ödeme süresi, şekli ve diğer hususlar Tekel İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tarafından tayin olunur.

- h) Diğer gelirler.

Yukarıdaki oranları azaltmaya veya iki katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu fon, Muhasebe-i Umumiye ve Devlet İhale Kanunları ile Sayıştay denetimine tabi değildir .

Fondan yapılacak harcamalar Başbakan Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Sayıştay Başkanlığında 2 yıl için seçilecek birer temsilci üyeden teşekkül eden heyet tarafından denetlenir. Federasyonlar fonundan yapılacak harcamalarda uyulacak usul ve esaslar bir yönetmelikle düzenlenir.

Müsabaka Hasılatları:

Madde 16 -Müsabakalardan elde edilecek brüt hasılatlardan gerekli masraflar çıktıktan sonra geriye kalan miktar; federasyonlar fonuna, müsabakanın yapıldığı Gençlik ve spor il müdürlüklerine ve müsabaka yapan kulüplere dağıtılır. Bu konudaki uygulama, usul ve esaslar bir yönetmelikle belirtilir.

Muafiyet:

Madde 17- Bu Kanuna göre yapılacak spor müsabaka ve gösterilerinden elde edilecek gelirler Katma Değer Vergisi hariç her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Federasyon Teşkil ve Profesyonel Dalların Tespiti.

Madde 18- Bir veya daha fazla spor dal, teknik ve idari bakımdan birer federasyona bağlanır. Amatör federasyonların adedi ile profesyonel dallar, Merkez Danışma Kurulunun da görüşünü almak suretiyle Gençlik ve Spor Genel Müdürünün teklifi üzerine Başbakan tarafından tespit olunur.

Amatör ve profesyonel futbol faaliyetleri Türkiye Futbol Federasyonuna bağlı iki ayrı kurul tarafından yürütülür.

Federasyon Başkanlarının Seçimi ve Kurullarının Teşkili:

Madde 19 -(Değişik : 14/3/1991 -3703/13 md.)

Federasyon başkanları seçimle göreve gelirler ve bu görev fahridir.

Federasyon başkanlarının seçimi, kurullarını teşkili, çalışmaları, görev, yetki ve sorumluluklar ile kurullarını atamaya ilişkin hükümler çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Spor Kulüpleri:

Madde 20 -Spor kulüpleri, Dernekler Kanununa göre teşekkül eder ve tescil ile Gençlik ve Spor Teşkilatına dahil olurlar.

Gençlik ve Spor Teşkilatınca tescil edilmemiş kulüpler, Federasyonlar tarafından tertiplenen veya bunların denetimi altında yapılan müsabakalara katılamazlar. Tescil olunmamış kulüpler adına lisans verilmez.

Spor kulüpleri faaliyet gösterdikleri da11arda antrenör tutmaya mecburdurlar. Tescile ilişkin esas ve usuller yönetmelikle belirlenir.

Kulüplerin Denetimi:

Madde 21 -Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, kulüpleri her yönden denetler. Gerekirse hesap, defter ve işlemlerine el koyar. Dernekler Kanunu hükümleri saklıdır.

Sporcu Lisans:

Madde 22 -Sporcuların yarışmalara katılabilmeleri için lisans almaları şarttır. Spor yapmaya ve müsabakalara katılmaya elverişliliği sağlık raporu ile tevsik edilmeyenlere lisans verilmez. Gerçek şahıslar, bir kulüp adına veya ferdi olarak lisans alabilir.

Sporcuların Sigortalanması:

Madde 23 -(Değişik : 14/3/1991 -3703/14 md.)

Milli takımlara seçilen sporcular ile bu takımların teknik kadrolarında yer alanlar, müsabaka öncesi yapılan kamp çalışmalarının başlangıcından, müsabaka sonrası ikametgahına ulaşıncaya kadar, Milli Takım listesinde yer alan diğer görevliler ise müsabakaya gidiş tarihinden, ikametgahlarına varış tarihine kadar geçen süre içerisinde her türlü kaza, hastalık ve sakatlanmalara karşı özel sigorta sistemine göre Genel Müdürlükçe sigortalanır. Sigortalanma esas ve usulleri yönetmelikle düzenlenir.

Profesyonel Spor:

Madde 24 -Profesyonel dallar, Gençlik ve Spor Genel Müdürünün, Merkez Danışma Kurulunun da görüşünü almak suretiyle yapacağı teklif üzerine, Başbakan tarafından tespit olunur.

Profesyonel spor dallarının teşkili, ilgili federasyonlar ile bağlantıları, idaresi tüzükle düzenlenir.

Spor kulüpleri, profesyonel takımların, Türk Ticaret, kanunu hükümlerine göre kuracakları veya kurulmuş olan şirketlere devredebilirler veya profesyonel futbol takımların kiraya verebilirler.

Kulüplere Yardım:

Madde 25- Bu Kanun hükümlerine göre tescil olan kulüplerin amatör faaliyetleri için Genel Müdürlük ayni ve nakdi yardımda bulunabilir.

Tesis Yapma Mükellefiyeti:

Madde 26 -Memur ve işçi sayısı 500 'den fazla olan kuruluşlar ve fabrikalar, öncelikle kendi personeline beden eğitimi ve spor yaptırmak için ilgili yönetmeliğinde belirtilecek esaslara göre spor tesisleri yapmaya ve antrenör tutmaya mecburdurlar. Yönetmeliğinde belirtilen süre içerisinde gerekli spor tesislerini inşa etmeyen ve antrenör tutmayan fabrika ve kuruluşlar, sürenin bitiminde ve müteakip her yıl, tebliğ tarihinde çalıştırdıkları her işçi ve memur için, o tarihte yürürlükte bulunan brüt asgari ücretin üçte biri tutarındaki bir cezayı en geç bir ay içinde ödemek zorundadırlar, Bu süre içinde ödenmeyen cezalar, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil olunur. Tahsil olunan bu paralar her ay veya üç ayda bir Türk Sporunu Teşvik Fonuna intikal ettirilir.

Belediyeler, şehir planlarını hazırlarken, spor tesislerine tahsis edecekleri yerlerin tespitinde, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün görüş ve teklifini esas alırlar.

Nazım imar planlarında, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün muvafakati olmaksızın spor tesisleri ile ilgili kısımlar üzerinde değişiklik yapılamaz.

Toplu konutlar, organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri, eğitim kurumları ile fabrika projelerine spor alan ve tesisi konulması zorunludur.

Sporculara Devlet Nakil Vasıtalarında Yapılacak Tenzilat:

Madde 27 -Buldukları merkezin Gençlik ve spor il müdürlüklerinin belgesini taşıyan ve en az, beş kişilik bir grup halinde spor hareketlerine veya müsabakalarına katılmak üzere yurt içine ve yurt dışına seyahat eden sporculara, Devlet nakil vasıtalarında, yürürlükteki tarifeler üzerinden yüzde elli tenzilatlı ücret tarifesi uygulanır.

Özel Salon Açılması:

Madde 28 -Özel teşebbüs tarafından Beden eğitimi ve spor çalışmaları yapmak amacıyla açılacak okul, eğitim merkezi ile sitesi, salon ve benzeri tesis ve kuruluşlar, valinin müsaadesine ve kontrolüne tabidir.

Sporcuların ve Spor Yöneticilerinin İzinli Sayılmaları:

Madde 29 -Milletlerarası seviyede yurt içi ve yurt dışı spor müsabakaları ve bunların hazırlık çalışmalarına katılacak sporcu, hakem, antrenör monitör, yöneticiler ve bu amaçla görevlendirilecek diğer görevliler, bağlı oldukları kurumlarınca organizasyonun devam süresince izinli sayılırlar. Bunların özlük hakları kurumlarınca saklı tutulur. Öğrencilerin ,bu süreleri devamsızlık süresinin hesabında dikkate alınmaz.

Sözleşmeli Personel:

Madde 30 -Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, lüzumu kadar yerli -yabancı spor uzman ve antrenörü, Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli olarak çalıştırılabilir. Kimlerin spor uzman ve antrenör olarak sözleşmeli çalıştırılabileceği yönetmelikle tespit olunur.

Fahri Görev:

Madde 31 -(Değişik : 24/1/1989 -KHK -356/11 md.; Değiştirilerek kabul: 14/3/1991 -3703/15 rnd).

Kamu personeli, Devlet Memurlar Kanununda belirtilen istihdam şekillerinden birinde istihdam edilip edilmediğine bakılmaksın, gençlik ve spor hizmetlerinde fahri olarak çalıştırılabilir.

Üniversite öğretim üyeleri ile tabipler ve diğer sağlık personeli kurul, komisyon ve organizasyonlarda görev alabilirler.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü teşkilatında fahri olarak teknik ve idari görev alınabilir. Fahri göreve, illerdeki atamalar vali tarafından merkez teşkilatındaki atamalar ise Genel Müdürün teklifi üzerine Başbakanın onayı ile yapılır.

Beden eğitimi öğretmenlerinin antrenörlük, uzmanlık, danışmanlık yapabilmeleri:

Madde 32 -Beden eğitimi öğretmenleri, Gençlik ve Spor Teşkilatında resmi mesailerini dışında antrenörlük, uzmanlık ve danışmanlık yapabilirler. Bunlara ödenecek ücretler, her yıl Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünce belirlenir ve il müdürlüğü, bütçelerinden ödenir .

Spor Meslek Liseleri:

Madde 33 -Antrenör ve spor eleman yetiştirmek amacı ile Milli Eğitim Bakanlığınca açılacak spor meslek liseleri bünyesinde çeşitli branşlarda sporcu eğitim merkezleri kurulabilir. Bu meslek liselerine Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünce tesis, eleman ve spor malzemesi yardımı yapılır.

Spor Eğitimi, Sağlık ve Araştırma Merkezi:

Madde 34 -Sporcu, antrenör, monitör, spor yöneticisi, hakem yetiştirmek ve araştırmalarda bulunmak amacıyla. Spor Eğitimi, Sağlık ve Araştırma Merkezi kurulur.

Spor Kontrolörleri:

Madde 35 -Gençlik ve Spor Teşkilatında çalışan antrenör, monitör ve benzeri spor elemanlarının çalışmaları değerlendirilmesi ve denetlenmesi amacıyla spor kontrolörlüğü kurulur. Spor kontrolörlerinin seçimi ile bunların çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirtilir.

Genel Müdürlük Malları:

Madde 36 -Genel Müdürlüğünün taşınır ve taşınmaz bütün mallar Devlet malı hükmündedir. Genel Müdürlüğü malları ile gelirleri ve alacakları haczedilemez.

Eğitim ve öğretim kurum ve kuruluşlarına tesis inşaatı, işletilmesi eleman tahsisi, malzeme yardımı:

Madde 37- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, beden eğitimi ve spor hizmetlerinin geliştirilmesi yönlendirilmesi ve desteklenmesi amacıyla, ilgili yönetmeliğinde belirtilen esaslar dahilinde;

a) Eğitim ve öğretim kurum ve kuruluşların beden eğitimi ve spor için tahsis edecekleri alanlara beden eğitimi ve spor tesisleri yapar, yaptırır

b) İnşa edilen bu tesisler ile bu kurum ve kuruluşların mevcut beden eğitimi ve spor tesislerine personel, antrenör, monitör tahsis eder, tesisleri işletir. spor, araç, gereç ve malzeme yardımıyla bulunur.

Anlaşmazlıkların Halli:

Madde 38 -Bir sözleşme olsun olmasın Genel Müdürlük ile Devlet daireleri müessese ve teşekkülleri veya gerçek ve tüzel kişiler arasında çıkan ve henüz kaza mercilerine, mahkeme veya icraya intikal etmemiş bulunan uyuşmazlıkların sulh yoluyla hallinde, anlaşma veya sözleşmelerin değiştirilmesinde veya bozulmasında, maddi ve hukuki sebeplerle dava ve icra takibi açılmasında veya açılan dava ve icra takibine devam edilmesinde veya aleyhte neticelenenlerin yüksek dereceli merci ve mahkemelerce incelenmesini istemekte fayda umulmayan hallerde bunlardan vazgeçilmesinde, açılmış dava ve icra takiplerinin sulh yoluyla hallinde yarar görüldüğü takdirde tanınacak veya terkin olunacak hak ve işin ihtiva ettiği menfaatlerin:

1.000.000 liraya kadar olanlar il valisinin kararı,

1.000.000 -2.000.000 (dahil) liraya kadar olanları Genel Müdürün kararı,

2.000.000 -10.000.000 (dahil) liraya kadar olanları Bakanın kararı,

10.000.000 liradan fazla olanları Danıştay 'ın görüşü alınarak müşterek karar ile halledilir.

Yukarıda, belirtilen parasal sınırlar her yıl bütçe kanunları ile tespit edilir.

Mevzuu kalmayan veya yanlışlıkla açıldığı anlaşılan veya Genel Müdürlüğe ait, hak ve menfaati muhtevi bulunmayan davalarla icra takipleri, miktar veya değeri yukarıda belirtilen parasal sınırlara tabi olarak iptal edilir. Dava ve icra kayıtları terkin olunur.

Dava ve icra takiplerinde aleyhte verilen kararlara karşı yüksek dereceli merci ve mahkemelere baş vurmadan vazgeçilmesi ile idarece müdahale olunan ceza davalarında, suçun sabit olmaması, failinin tutulan şahıs olmadığına sübut bulması sebebiyle verilen beraat ve takipsizlik kararlar hakkında da yukarıda fıkra hükmü uygulanır.

Tashihi karar veya iadeyi muhakeme veya 29/6/1938 tarihli ve 3533 sayılı Kanuna göre hakemlerce verilmiş olan kararlara karşı itiraz yoluna gidilip gidilmemesinin takdiri davayı takip eden daire amirine veya avukata aittir.

Zaman aşımı ve hak düşürücü sürenin geçmesini önleyecek tedbirleri ilgililer almakla mükelleftir Yukarıdaki fıkralar hükümlerine uygun bir karar alınmış olmadıkça, dava ve icra takiplerinin açılması ve tamamen veya kısmen aleyhe sonuçlanan davalarla icra takiplerinde, yüksek dereceli mercilerde incelenmesi mümkün olanlar hakkında kanun yollarına gidilmesi mecburidir. Bu mecburiyeti yerine getirmemek suretiyle hukuki veya maddi sebeplerle bozulması mümkün bir hükmün kesinleşmesine ve bir hakkın kaybolmasına,,sebeplere olan avukatlarla, daire amirleri hakkında kanuni takibat yapılmakla beraber meydana gelen zarar kendilerine tazmin ettirilir . " Genel Müdürlük hukuk müşavirleri ile merkez ve taşrada görevli Genel Müdürlük avukatları ve hukuk müşavirliği memurları mahkemelerde ve icra dairelerinde takdir edilen vekalet ücretinden 2/2/1929 tarih ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat Vesaire ye Verilecek Ücreti Vekalet Hakkında Kanun hükümlerine göre faydalanırlar.

Uygulanacak Hükümler:

Madde 39 -Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 27 /9/1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler:

Madde 40 -29/6/1938 tarihli ve 3530 sayılı, 30/5/1941 tarihli ve 4047 sayılı, 7 /6/1948 tarihli ve 524 sayılı, 6/5/1960 tarihli ve 7474 sayılı kanunlar ile diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

İntikal Hükümleri :

Madde 41 -Bu Kanun yürürlüğe girmeden önce Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün sahip bulunduğu menkul ve gayrimenkul mal ve haklar ile alacak ve borçları ve muhtelif mevzuatla bu Genel Müdürlüğe verilen görev, yetki sorumluluk, hak ve muafiyetler Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğüne ve Genel Müdürüne, ayrıca Futbol Federasyonu profesyonel futbol hizmetleri (fon) bütçesinde bulunan nakit mevcudu ile alacak ve borçlar

da futbol hizmetlerinde kullanılması kaydıyla, bu Kanunla kurulan Federasyonlar Fonuna intikal eder.

Kamu Görevlisi Sayılma:

Ek Madde 1- (Ek : 24/1/1989 -KHK -356/12 md.; Aynen kabul : 14/3/1991- 3703/16 md.) ". Kamu hizmeti olarak yapılan gençlik ve spor organizasyonlarında görevlendirilen geçici görevliler, o organizasyonla ilgili görevlerini fiili olarak yürüttükleri süre içinde veya bu görevi ile ilgili ilişkileri sırasında kamu görevlisi sayılır. Ceza kanunlarının uygulanması bakımından, bunların işledikleri suçlarla, bunlara karşı işlenen suçlarda Devlet memurlarına ilişkin hükümler uygulanır .

Sporcu Sağlığı:

Ek Madde 2 -Ek : 24/1/1989 -KHK -356/12 mb.; Aynen kabul : 14/3/1991 3703/16 md.)

Gençlik ve spor faaliyetlerine katılanların belirli sağlık hizmetlerinin teminine ilişkin görevler Sağlık Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarıyla işbirliği yapılmak suretiyle düzenlenecek esaslar dahilinde yürütülür.

Ödül:

Ek Madde 3 -(Ek : 24/1/1989-KHK-356/12 md., Aynen kabul : 14/3/1991 3703/16 m,d.)

Gençlik ve spor faaliyetlerinde üstün başarı gösteren kişilere ve kuruluşlara aynı ve/veya nakdi ödül verilebilir. Ödülün verilmesine ilişkin esas ve usuller, Maliye ve Gümrük Bakanlığının görüşü alınarak hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Spor faaliyetlerinde verilecek ödülün amatörlüğü ihlal etmemesi esastır. Ancak mahallin gelenek ve göreneklerine göre yapılan cirit oyunu, at yarışı, pehlivan güreşleri gibi oyunlarda konulan özel hediye ve ödüller amatörlüğü bozmaz.

Özel Saha ve Tesislerin Açılması:

Ek Madde 4 -(Ek : 24/1/1989- KHK-356/12 md.; Aynen kabul : 14/3/1991 3703/16 md.)

Özel hukuka tabi tüzel kişilerle gerçek kişiler, vakfı ve derneklere ait gençlik merkezleri, gençlik tatil kamplar ile benzeri diğer tesislerin yapımında, açılmasında, işletilmesinde ve denetiminde genel hükümler uygulanır ve bunlar hakkında ayrıca Başbakanlığın da izni alınır. Bu ve benzeri tesisler Genel Müdürlüğün gözetimi ve denetimine tabidir.

Kamuya Ait Saha ve Tesislerin Kullanılması:

Ek Madde 5 -(Ek : 24/1/1989 -KHK -356/12 md.; Aynen kabul : 14/3/1991 3703/16 md.)

Genel ve katma bütçeli idare ve kurumlar ile il özel idarelerine, belediyelere, belediyelere bağlı,kurumlara ve iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşlarına ait gençlik ve spor faaliyetlerinin yürütüldüğü saha ve tesislerden gençlik ve spor faaliyetlerinde ortaklaşa faydalanılır.

Birinci fıkrada sözü edilen saha ve tesislerin ortaklaşa ve çok yönlü kullanılma esas ve yönetimleri tesis sahibi kurumla Başbakanlık arasında yapılacak bir protokolle düzenlenir.

Sözleşmeli Personel:

Ek Madde 6 -(Ek : 14/3/1991 -3703/16 md.)

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatında; Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkan ve Federasyon Genel Sekreteri, Spor Kontrolörü ve Yardımcısı, tabip, hukuk müşaviri, avukat, mimar, mühendis, müfettiş, şube müdürü, mütercim, aşçı kadroları karşılık gösterilmek suretiyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli personel çalıştırılabilir .Ancak, bu görevlerde çalıştırılacaklar için yüksek öğretim yanında, Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesinde belirtilen şartlar aranır.

Bu şekilde çalıştırılacakların sözleşme usul ve esaslar ile ücret miktar ve her çeşit ödemeleri Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

Sözleşme ile çalıştırılacak personel istekleri üzerine T .C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilir.

Fazla Çalışma Ücreti :

Ek Madde 7 -(Ek : 14/3/1991- 3703/16 md.; Mülga : 5/7 /1991 '
K:HK -433/16 md.)

Koordinasyon :

Ek Madde 8 -{Ek : 14/3/1991- 3703/16 md.)

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Yaygın ve Örgün Eğitim Kurumlar arasındaki yurtiçi spor yarışmaları Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile koordineli olarak yürütülür. Bu kurumlara ait Yurtdışı spor yarışmaları ile Milletlerarası İzcilik Faaliyetleri ise Milli Eğitim Bakanlığı ile koordineli olarak Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür ve yurtdışında temsil edilir.

GEÇİCİ HÜKÜMLER

GEÇİCİ MADDE 1 -Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün, kadroları ve istihdam edilen personeli, mevcut statü ve haklarıyla birlikte Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne devredilmiştir. Mevcut personel, hiç bir işleme gerek kalmaksızın kadrolarına atanmış sayılırlar.

GEÇİCİ MADDE 2 -Bu Kanun uyarınca Genel Müdürlük merkez ve taşra kuruluşlarında yapılacak düzenlemeler sebebiyle unvan ve derecesi değişen veya kaldırılan görevlilerin eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminat hakları yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur.

GEÇİCİ MADDE 3 -Bu Kanunda belirtilen; kuruluşlar ve federasyonlar kuruluşlarının bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki sene içerisinde tamamlamak zorundadırlar. Bu kuruluşlar kuruluşlarını tamamlayıncaya ve ilgili yönetmeliklerle tüzük çıkıncaya kadar mevcut tüzük, statü ve yönetmeliklerin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 4 -Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Spor-Toto Teşkilat Müdürlüğünün hesaplarında birikmiş olan kupon gelirleri ile idari masraflardan tasarruf edilmiş paralar ve bunların faiz gelirleri Türk Sporunu Teşvik Fonuna intikal ettirilir.

GEÇİCİ MADDE 5 -A) 179 sayılı Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 17'nci

maddesi ile kurulan Gençlik Beden Eğitimi ve Okul Spor Hizmetleri genel Müdürlüğünün ad ve kadro unvan Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak değiştirilmiş ve 208 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin altıncı maddesi ile 179 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye 19/A maddesi olarak eklenen Gençlik Hizmetleri ve Faaliyetleri Dairesi Başkanlığı ile ilgili hüküm yürürlükten kaldırılmış ve Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri aşağıda belirtilmiştir.

a) Atatürk İnkılap ve İlkelerine ve Anayasa 'da ifadesini bulunan Atatürk milliyetçiliğine bağlı bir gençlik yetiştirilmesine yönelik gençlik yayınları hizmetlerinde bulunmak ve diğer kurum ve kuruluşlarla gerekli koordineyi sağlamak,

b) İzciliğin gelişmesini ve faaliyetlerinin yürütülmesini sağlamak

c) Gençlik merkezleri, otelleri, kamplar v.b. tesislerin yapılmasını, geliştirilmesini ve işletilmesini sağlamak,

d) Yurt içi ve dışı resmi gençlik faaliyetlerinin koordinatörlük görevini yapmak,

e) Rehberlik ve danışmanlık hizmetleri sunmak,

f) Gençlik sorunlar ile ilgili araştırmaları yapmak, değerlendirmek ve yayın ve dokümantasyon hizmetlerinde bulunmak,

g) Gençlik faaliyetlerine ait araç, gereç, mükafat ve diğer benzeri ihtiyaçları sağlamak.

h) Gönüllü gençlik hizmetleri ile boş zamanları değerlendirme faaliyet çeşitlerini bünyesinde toplayan ve yürüten Gençlik Birliklerinin programlarını düzenlemek ve desteklemek, takip ve denetim altında bulundurmak,

i) Gençlik derneklerinin kayıt ve tescillerini tutmak denetlemek,

j) Gençlik faaliyetlerinde görev alacak resmi ve fahri görevlilerin hizmet içi eğitimlerini sağlamak,

k) Milli ve milletlerarası gençlik faaliyetlerinde resmi merci görevini yürütmek,

l) Gençlerin; serbest zamanlarını sportif, sosyal ve kültürel faaliyetlerle değerlendirmelerine ilişkin hizmetleri yürütmek ihtiyaç duydukları alanlarda bilgi ve beceri kursları düzenlemek,

m) Gençliğin Uyuşturucu madde, alkol, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan korunması için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,

n) Gençlik turizmi faaliyetlerini yerine getirmek,

o) Bakanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

B) (A) fıkrasına göre değiştirilen Gençlik Beden Eğitimi ve Okul Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile kaldırılan Gençlik Hizmetleri ve Faaliyetleri Genel Müdürlüğüne devredilmiş olup, bunlar durumlarına uygun kadrolara atanmış sayılırlar. Yapılacak düzenlemeler sebebiyle unvan ve derecesi değişen veya kaldırılan görevlilerin eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminat hakları yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur.

Yürürlük:

Madde 42 -Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

Madde 43 -Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütülür

3.15. Kalkınma Planlarında Spor

3.15.1. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1963-1967)

Planlı kalkınma döneminin başlangıç yılı olan 1963'den 1967 yılına kadar olan dönemi kapsayan Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planında spora yer verilmemiştir.

3.15.2. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1968-1967)

- İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planının İlkeler bölümünde sporla ilgili olarak;

Sihhatli ve sağlam bir kuşak yetiştirilmesinde spor ana eğitim araçları arasında kabul edilecek, spor yapabilecek kişileri yalnız seyirci olmak durumundan kurtaracak ve aktif olarak spor faaliyetlerine katarak beden ve ruh sağlığına yardım edecek imkanlar yaratılacak, beden çalışması fikir çalışması ile ahenkli kılınacaktır.

- Devletin seyir sporunu düzenleyici rolü geliştirilerek sporla ilgili faaliyetleri topluma yönelten okul ve halk sporuna öncelik veren bir nitelik kazanacaktır.

- Beden eğitimi yanı sıra kişilere farklı yetişme imkânları veren çeşitli spor dallarının dengeli gelişmesi teşvik edilecek, güreş, atıcılık, okçuluk ve binicilik gibi geleneksel spor dalları desteklenecektir.

- Spor tesislerinin yurt üzerindeki ve çeşitli spor dallarına göre dağılımındaki dengesizlikleri ortadan kaldıracak önceliklerin tanımlanmasında ağırlığı seyir sporu yerine kütle sporuna verilecek bir yatırım politikası izlenecektir.

- Spor kulüplerinin değişik spor dallarında amatör faaliyet göstermeleri ve çok sayıda kişinin spor ve kültür faaliyetlerine aktif olarak katılmasına imkân hazırlayıcı kuruluşlar haline gelmeleri teşvik edilecektir. Şeklinde ifadelere yer verildiği görülmektedir.

Ayrıca devlet spor ilişkileri ise, 1938 yılında kurulan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1942-1960 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığına ve bu tarihler dışında Başbakanlığa bağlı olarak faaliyet göstermiştir.

- “Yurttaşın fizik ve normal kabiliyetlerinin ulusal ve inkılâpi amaçlara göre geliştirilmesini sağlayıcı” spor faaliyetlerini yürütmekle yükümlü olan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1938-1948 yılları arasında sporu bir eğitim unsuru olarak yürütmüş, gençlik ve halkı spor yapmaya özendirecek faaliyetlerde bulunmuştur.

- Bu dönem sonra toplumun genel spor bilgisi gelişir ve spora ilgisi artarken, beden terbiyesi Genel Müdürlüğü halk sporu faaliyetlerinden

seyir sporunu düzenleyen bir kuruluş durumuna geçmiştir. Bunun sonucu futbolda profesyonellik olarak kabul edilirken amatör spor dalarının korunması için gerekli tedbirlerin alınmaması olmuştur.

- Bugün yurt sporu plansız yürütülmekte, okul sporu ihmal edilmektedir. Spor öğretmenleri sayıca ve nitelikçe yetersizdir. Her kademedeki elemanlar sistemsiz yetişmektedir. Spor- Toto gelirleri iyi kullanılmamakta, yer yer gereksiz yapı işleri için harcanmaktadır. Spor sağlığı ihmal edilmekte, amatör spor gelişmemektedir.

- Bu aksaklıkların yanı sıra profesyonel kulüplerin gelirlerinin belli bir oranını amatör spor dallarına ayırmaları zorunluluğu Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne bağlı 18 federasyon genellikle sınırlı çalışma imkânına sahiptir.

- Milli Eğitim Bakanlığı, okul sporunun geliştirilmesi konusunda bir uygulamamakta, beden eğitimi derslerinde ve bu dersler dışında öğrencilerin beden kabiliyetlerini değerlendirmek, yeterince gelişmemiş olanlara özel eğitim vermek gibi metotlar kullanılmamaktadır. Üniversite spor kuruluşlarına gereken rehberlik sağlanamamaktadır.

- Kişilerin “sağlığını koruyacak ve boş zamanlarını değerlendirecek tesisler yapmak veya yapılmasına yardım etmekle” yükümlü olan mahalli idarelerin bu yöndeki faaliyetleri, içinde buldukları maddi şartlar sonucu çok sınırlı kalmaktadır.

- Spor konusunda Milli Eğitim Bakanlığı, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü ve mahalli idareler arasında işbirliği yoktur.

- Görevli kuruluşların bu yeterli olmayan hizmetlerine rağmen Türkiye’de spora karşı ilgi ve gençlerin spor yapma gücü artmaktadır. Ancak yukarıda açıklanan nedenlerle bu ilgi büyük ölçüde belli spor dallarına yönelmektedir. Şeklinde ifade edilmektedir.

3.15.3. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1973–1977)

- Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Döneminde sporla ilgili olarak ilkeler ve tedbirler bölümünde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir.
- Spor faaliyetlerine katılmanın yaygınlaştırılmasında ve sporun geliştirilmesinde eğitimin ve eğitim kurumlarının etkili bir araç olarak kullanılması esastır. Bu nedenle, okul için beden eğitimi ve spor faaliyetlerine önem verilecek, bu amaçla Gençlik ve Spor Bakanlığı gerekli tedbirleri alacak, okullarda bedene eğitimi ders saatleri artırılabacaktır.
- Gençlik ve Spor Başkanlığınca spor konusunda yetenekli elemanların yetiştirilmesi amacıyla yeterli sayıda beden eğitimi öğretmeni, öğretim görevlisi, antrenör, monitör, spor yöneticisi ve sağlığı uzmanı yetiştirilmesine öncelik verilecektir.
- Her türlü spor araç ve gereçlerinin yurt içinde ve dışında uluslararası standartlarda yapım imkânları geliştirilerek desteklenecektir. Spor araç gereçlerinin standartlaştırılması çalışmaları, Gençlik ve spor bakanlığı ile Türk Standartları Enstitüsünce yürütülecektir.
- Spor yatırımlarının yurt düzeyine dağılımında dengesizlikleri giderici tedbirler alınacak ve tesislerin yapımında yerleşim birimleri ölçeklerine uyumlu hizmet standartları göz önünde bulundurulacaktır.
- Spor tesislerinin yapımında çok yönlü kullanım esas alınacak, mevcut spor tesislerinden öncelikle geniş halk kriterlerinin, amatör sporcuların ve öğrencilerin yararlanması sağlanacaktır.
- Kamu eliyle yapılmış ve yapılacak olan spor tesislerinin spor kulüplerinin kiralanması konusu öncelikle ele alınacak, bu konu ile ilgili mevzuatta değişiklikler yapılarak, tesislerin en fazla 3 yıl süreyle ve rayiç fiyatla kiralanması sağlanacaktır.
- Spor kulüplerinin faaliyetleriyle ilgili hukuki değişiklikler ve düzenlemeler gerçekleşinceye kadar, kulüplerin amatör faaliyetlerini artırıcı yönde tedbirler alınacak, spor kulüplerinin sosyal ve kültürel alanda çalışmalar yapmalarını teşvik edilecektir.

Özellikle çok sayıda kişinin katılabileceği, atletizm, yüzme ve jimnastik gibi temel spor dalları ile güreş ve diğer geleneksel spor faaliyetlerinin geliştirilmesine ağırlık verilerek desteklenecektir.

Sporun gelişmesini engelleyen profesyonellekle teşvik edilmeyecek. Devletin her türlü özendirme tedbirleri yalnızca amatör kulüpler için uygulanacaktır. Kamu kuruluşlarına bağlı profesyonel kulüpler amatörlüğü dönüştürülecektir.

- Üçüncü plan döneminde uluslar arası bir spor organizasyonunun gerçekleştirilmesine çalışılacaktır.

3.15.4. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1979–1983)

Dördüncü Beş Yıllık kalkınma Planı Döneminde spor “Durum” ve “Tedbirler” başlığı altında ele alınmış ve şu şekilde değerlendirilmiştir.

Durum:

- Beden eğitimi ve sporun toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırılmasına ilişkin yeterli bir gelişme gerçekleştirilememiştir.

- Bu amaçla amatör sporun belirli bir sistem içinde geliştirilmesi sağlanamamıştır. Ayrıca okul içi ve okullar arası spor ilişkilerinin yaygınlaştırılması yeterli bir seviyede gerçekleştirilememiştir. Öte yandan profesyonel seyir sporu uygulamada önceliğini ve ağırlığını korumakta devam etmiştir.

- Beden eğitimi ve spor alanında tesis-malzeme ve eğitici eleman ile beden eğitimi ve spor faaliyetlerini genel bir yaklaşımla uygulamaya dönüştürücü bir düzen kurulamamıştır.

Tedbirler:

- Sosyal ve ekonomik kalkınmanın temel unsuru olan insan gücünün beden ve ruh sağlığını geliştirmek amacıyla her yaştaki kişilerin

spor yapmalarını sağlamak esastır. Bu sebeple amatör sporu toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştıracak bir sistem geliştirilecektir.

- Spor faaliyetlerine katılmada eğitim ve eğitim kurumlarının etkili bir araç olarak kullanılması esastır. Bu sebeple okul içi beden eğitimi ve spor faaliyetlerine önem verilecek ve geliştirilmesi için gerekli tedbirler alınacaktır.

- Beden eğitimi ve spor konusunda yetenekli ve yeterli sayıda bende eğitimi öğretmeni, öğretim görevlisi, antrenör, monitör, spor yöneticisi ve sağlığı uzman yetiştirilmesi amacıyla kurulan “gençlik ve spor akademileri” , “Beden Eğitimi ve Spor Akademileri” olarak geliştirilecektir.

- Eğitim enstitülerinin yapısında yer alan beden eğitimi bölümleri kaldırılarak, bu kuruluşların yetki ve görevleriyle, eleman, bina, araç ve gereçlerinin Beden Eğitimi ve Spor Akademilerine devri 1977-1978 öğretim döneminde tamamlanacaktır.

- Sporun kitleye yayılması ve tesirli bir biçimde yapılması amacıyla, belirli nüfus yoğunluklarına, yerleşim yerlerinin ilgi ve özelliklerine göre kademeli bir yatırım politikası uygulayacaktır.

- Ananevi sporlarımızın genç nesillere öğretilmesi okul sıralarından başlayarak ve günlük hayatta yapılabilmesi için gerekli tedbir ve tesisler bir program dahilinde gerçekleştirilecektir.

3.15.5. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1985- 1989)

- Bu dönem içerisinde sporla ilgili ilke ve politikalar aşağıdaki şekli ile yer almıştır.

- Bedenen ve ruhen sağlıklı bir toplumun gelişmesinde, beden eğitimi ve spor faaliyetleri mühim bir unsurdur.

- V. plan döneminde beden eğitimi ve sporun yaygınlaştırılması ve amatör sporun teşviki esastır.

- Amatör sporda istenilen seviyeye ulaşılabilmesi için, geleneksel spor dallarının daha da geliştirilmesine ve milletler arası seviyede başarı gösterecek sporcuların yetiştirilmesine ağırlık verilecek; Türk güreşinin geliştirilmesi için özel tedbirler alınacak, bu husustaki teşebbüsler desteklenecektir.

- Kamu ve özel sektör kuruluşlarında çalıştırılan işçi sayısının belli bir nispeti kadar sporcu istihdam eden kuruluşlar teşvik edilecektir.
- Sporun semtlere ve köylere yayılabilmesi için basit, ekonomik tesisler, özel idare ve belediyelerin işbirliği ve katkılarıyla gerçekleştirilecektir.
- Kamunun yanında özel sektör tarafından da spor tesislerinin yapımı teşvik edilecektir. Kitle sporuna önem verilecek ve bunun için gerekli şartlar hazırlanacaktır.
- Beden eğitimi ve spor alanında gerekli insan gücünün yetiştirilmesine ağırlık verilecek; üniversitelerin beden eğitimi ve spor bölümlerinden mezun olanların, beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak görev yapmaları sağlanacak, her spor dalında antrenör yetiştirilmesine önem verilecektir.
- Şehir imar planının hazırlanışında spor alanlarına ve yeşil sahalara ağırlık verilecek; mevcut planlarda bu maksatla tahsis edilmiş yerlerden süratle istifade edilebilmesi için gerekli çalışmalar yapılacak ve uygulanacaktır.
- Spor malzemelerinin imalatı teşvik edilecek; yurt içinde imal edilemeyen veya imali ekonomik olmayan spor malzemelerinin ithali kolaylaştırılacak veya muafiyet imkanı sağlanacaktır.
- Okullarda spor ve spor eğitimine ağırlık verilecektir.
- İş yerlerinde beden eğitiminin yapılması sağlanacaktır.
- Spor tesisleri süratle tamamlanacak ve yaygınlaştırılacaktır.

3.15.6. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1990- 1994)

Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı Döneminde beden eğitimi ve sporla ilgili ilke ve politikalar:

- Sağlıklı bir nesil yetiştirilmesinde beden eğitimi ve spor temel eğitim araçlarından kabul edilecek, beden ve ruh sağlığını geliştirmek gayesiyle sporun günlük faaliyetler içine girmesi için her yaştaki kişilerin seyirci durumundan kurtarılarak aktif spor yapmalarını sağlayacak imkânlar artırılacak ve amatör sporda uluslar arası seviyede başarı gösterecek sporcuların yetiştirilmesi ve desteklenmesine önem verilecektir.

- Beden eğitimi ve spor alanında, eğitim sağlık bilim ve teknolojideki yeniliklerin tabii ki ve uygulanması konularına öncelik verilecektir.

- Spor tesisleri çok yönlü kullanılabilir şekilde yapılacak ve bütün tesislerin tam kapasiteyle kullanılması sağlayacak düzenlemeler gerçekleştirilecektir.

Özellikle şehir imar planlarının hazırlanmasında yeşil alan spor tesisleri ve çocuk oyun alanları için kişi başına düşen alan büyüklüğünün gelişmiş ülkeler standartlarına uygun olması sağlanacaktır.

- Geleneksel spor dallarının daha da geliştirilmesi için gereken tedbirler alınacaktır.

- Sporla ilgili mevzuat yeniden düzenlenecek, profesyonelliğe müsait olan dallarda profesyonellik teşvik edilecektir.

- Spor eğitimi, sağlık ve araştırma merkezleri, arşiv ve dokümantasyon bölümleriyle de desteklenerek yaygınlaştırılacaktır, bu merkezlerde kullanılan araç ve gereçlerin standardizasyonu sağlanacaktır.

- Spor dalları itibariyle master plan çalışmaları yapılacaktır.

- Spor istatistiklerinin uluslar arası standartlara uygun ve düzenli hale getirilmesi sağlanacaktır, şeklinde ifade edilmiştir.

3.15.7. Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (1996- 2000)

- Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında gençlik ve sporla ilgili olarak şu görüşlere yer verilmiştir. Nüfusumuzun yaklaşık 20,4 ünü oluşturan 15-24 yaş gurubundaki gençlik kesimine yönelik hizmetlerde sayı ve nitelik olarak belirli iyileşmeler sağlanmakla birlikte, bu hizmetlerdeki yetersizlikler devam etmektedir. Öğrenim dışı genlik kesiminin sorunlarının giderilmesine duyulan ihtiyacın önemi artmıştır,

- Spora ayrılan kaynakların artırılması, tesislerin rasyonel kullanılması, sporla ilgili insan ihtiyacının karşılanması, yeni bir yapılanmaya gidilmesi, özel sektörün, mahalli idarenin ve spor kulüplerinin rolünün ve katkısının artırılması ihtiyacı devam etmektedir.

3.15.8. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Dönemi (2001- 2005)

- Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde beden eğitimi ve sporla ilgili amaç, ilke ve politikalar aşağıdaki şekli ile yer almıştır.
- Beden eğitimi ve sporun bütün nüfusun bir alışkanlığı ve rahatlıkla ulaşabileceği alt yapısına sahip bir yaşayış tarzı haline getirilmesi esastır.
- Bedenen ve ruhen sağlıklı bir toplumun yetiştirilmesinin temel unsuru olan sporun, toplumumuzun tüm kesimlerine düzenli spor yapma alışkanlığı kazandırmak suretiyle yaygınlaştırılması, sporun spor alt yapısının bütün dallar itibarıyla ülke genelinde dengeli dağılımı, sporcu ve spor elemanlarının eğitim ve istihdam sorunlarının giderilmesi, tesis sayısının artırılması ve rasyonel kullanılması sağlanacaktır.
- Spor tesisleri ve faaliyetlerinin, spor elemanlarının hizmet içi eğitimlerinin, mali ve idari açıdan tam bağımsız spor kulüpleri, federasyonlar ile özel teşebbüs ve mahalli idareler tarafından yapılması veya işletilmesi sağlanacak, kamu kesimin görevi ise denetlemek, yönlendirmek, teşvik etmek ve bu alandaki bilim ve teknolojiye, yenilikleri takip etmek olacaktır.
- Olimpiyat oyunları için gerekli alt yapının oluşturulması çalışmalarına devam edilecektir.
- Turizm amaçlı spor faaliyetlerinin artırılması ve yaygınlaştırılması için gerekli alt yapı ve tanıtım faaliyetlerine önem verilecek, bu alanda istihdam edilecek spor elemanlarının yetiştirilmesi konusunda programlar uygulanacaktır.
- Kulüp ve federasyonların kurumsallaşması ve kendi kendini finanse eden bir yapıya dönüştürülmesi sağlanacaktır.
- Her okula bir beden eğitimi ve spor öğretmeni, her kulübe bir eğitimli spor yöneticisi, her spor dalına ve kulübe yeterli eğitilmiş antrenör istihdam edilmesi ve spor alanlarının artırılmasını sağlayacak.
- Okulların spor alt yapı imkânları geliştirilecek ve yeni okullar spor alt yapısını da dikkate alacak şekilde planlanacaktır.
- Okullarda dâhil olmak üzere kamuya ait spor tesisleri mesai saatleri dışında halkın kullanımına açılacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ULUSLAR ARASI KIYASLAMALAR

4.1. Avrupa Ülkelerinde Hükümet ve Hükümet Dışı Kuruluşlar

- Avrupa Birliğine üye ülkelerdeki spor yönetimlerinde iki ana kesim olarak; hükümete bağlı veya hükümet dışı kuruluşlar yer almaktadır. Bu ülkelerde, spor hizmetleri ile ilgili olarak bir veya birkaç bakanlık görevlidir. Bu bakanlıklar, hükümetler dışı, özerk ve demokratik olan spor örgütlerine parasal, planlama ve programlama dahil her yönden destek vermektedirler. Spor işleri, ilgili bakanlıklar içinde, genel spor sekreterlikleri, spor genel müdürlükleri veya spor bölümleri adını alan birimlerce yönetilmektedir. Avrupa'nın bazı ülkelerinde, parlamentolarda da sporla ilgili kurullar bulunmaktadır (**Comm. of the Comm., 1993**).

- Avrupa Topluluğuna üye ülkelerde sporun, hükümet dışı ve özerk örgütlerle yönetimi esastır. Hükümet dışı spor örgütleri; spor konfederasyonları, tüm spor dallarını içine alan birlik şeklindeki spor federasyonları, ulusal olimpiyat komiteleri, bölgesel ve yerel spor örgütleri ve birlikleri ile bunların temelini oluşturan spor kulüpleridir. Bu kuruluşların bütçesini çeşitli gelir kaynakları yanında, devlet ve yerel yönetimlerin yardımları oluşturmaktadır (**Comm. of the Comm., 1993**).

- Spor dalı federasyonlarının varlığına karşın, Avrupa Birliğine üye ülkelerde, ayrıca spor dalına veya yerleşim birimlerine göre, dernekler, federasyon ve konfederasyon tipinde üst birlikler bulunmaktadır. Bu yapılar, insan gücünü ve olanakları verimli kullanmayı ve başarıyı sağlamaktadır.

- Üç özerk-federal topluluktan oluşan Belçika'da, birkaç bakanlık sporla ilgili konularda çeşitli yükümlülükler almıştır. Savunma, Sosyal Güvenlik, İşçileri, Ulaştırma, Adalet, Kültür bakanlıkları gibi. Bu bakanlıkların yerel örgütleri de bulunmaktadır.

- Hükümet dışı gönüllü yapıda ise; Belçika Olimpiyat Komitesi ve Federal Bölgelerarası Komite, topluluklarda ve ulusal düzeydeki spor federasyonları, spor kulüpleri ve örgütleri yer almaktadır.

- Fransa'da, kamu yönetiminde devlet Gençlik ve Spor Genel Sekreterliği, hükümet dışı yapıda; Fransız Olimpiyat Komitesi, Bölgesel Olimpiyat ve Spor Komiteleri, Ulusal Spor Federasyonları, Bölgesel Lig Komiteleri, Okul Spor Federasyonları bulunmaktadır.

- Yunanistan'da, kamu yönetiminde Kültür Bakanlığı, Eğitim Bakanlığı, görülmekte, gönüllü yapıda Hellenic Olimpiyat Komitesi ve Spor Federasyonları, üst örgütler olarak yer almaktadır. Spor kulüpleri yerel düzeyde de birlikler şeklinde örgütlüdürler. Okul sporları ile spor kulüpleri arasında sıkı bir bağ vardır.

- İtalya'da spor yönetimi genel olarak Hükümet dışı örgütlerce yürütülmektedir. Üst örgüt CONI diye bilinen İtalya Olimpiyat Komitesi'dir. Ancak, spor dalı federasyonları, CONI'ye bağlı olmakla birlikte son derece demokratik ve özerk kuruluşlardır. İtalya Ulusal Olimpiyat Komitesi, kamu yönetiminde Turizm Bakanlığına karşı, sınırlı sorumluluk taşımaktadır.

- Lüksemburg' da sporun ana kamu yönetimi Eğitim Bakanlığı olmakla birlikte, Savunma, Turizm, Çalışma Sağlık bakanlıklarının da görevleri bulunmaktadır. Lüksemburg' da, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Konseyi, kamu yönetimi içindedir. Özerk yapıda ise, Olimpiyat ve Spor Komitesi, şemsiye örgüt durumundadır.

- Hollanda'da gönüllü yapıda; Sporlar Konfederasyonu, Olimpiyat Komitesi, ulusal spor dernekleri, vakıfları ve spor kulüpleri yanında, ideolojik kimlik taşıyan Hollandalı Katoliklerin Sporlar Federasyonu, Hollandalı Hıristiyanların Sporlar Birliği, Hollanda Kültürel Sporlar Federasyonu gibi örgütleri görüyoruz.

- Portekiz'de, Eğitim Bakanlığı'nın desteğindeki Spor Genel Müdürlüğü kamu yönetimin spordan sorumlu birimidir. Hükümet dışı örgütler; spor kulüpleri, bölgesel sporların federasyonları, ulusal sporlar federasyonları ve Portekiz Olimpiyat Komitesi'dir.

- İspanya kamu yönetiminde Eğitim ve Bilim Bakanlığı, Spor Yüksek Konseyi ve Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Enstitüsü bulunmaktadır. Konseyde, sporun üst birlikleri de temsil edilmektedir. Özerk yapıda ise şu

örgütler vardır: İspanya Olimpiyat Komitesi, Spor Federasyonları, Bölgesel Spor Federasyonları, Spor Kulüpleri, Olympic Sporlar Derneği.

- İspanya'da 8 adet de, Ulusal Beden Eğitimi Enstitüsü vardır. Bunlar; Madrid, Cataluna, Pais Vasco, Valencia, Canarias, Galicia, Andalucia ve Castill Y. Leon'dur.

- Galler, İskoçya, Kuzey İrlanda ve İngiltere'den oluşan Birleşik Krallıkta, bulunan örgütler şunlardır:

- İngiltere'de; Merkez Bedensel Rekreasyon Konseyi, Spor Konseyi, Eğitim ve Bilim Bölümü, Okul Sporları Ulusal Konseyi, İngiliz Öğrencileri Sporlar Federasyonu, İngiliz Tıp ve Spor Derneği, İskoçya'da; İskoçya Spor Konseyi, Bakanlığın Eğitim Bölümü, Galler'de, Bakanlık ve Galler Sporlar Konseyi, Kuzey İrlanda'da; Rekreasyon Eğitimi, Topluluk, Sanat ve Müzeler Bölümü, Sporlar Konseyi, Bedensel Rekreasyon Konseyi.

- Birleşik Krallığa bağlı ülkelerde, kamu yönetimleri, merkezden yerel düzeylere dek yaygınlaşmıştır. Ancak, spor, hükümet dışı kuruluşların yönetimindedir. Spor kulüpleri, spor dernekleri, spor dalı federasyonları, okul sporları federasyonları, hükümet dışı kuruluşların yaygın olanlarıdır.

4.2. Federal Almanya'da Spor Yönetimi

Federal Almanya'da kamu yönetimi, Parlamento'dan başlayarak, Hükümet, bazı bakanlıklar, Federal Hükümetler, bölgeler, kentler ve kasabalar düzeyinde örgütlüdür. Ancak bu kamu örgütleri, özerk yapıya kolaylaştırıcılık yapmaktadırlar. Gönüllülüğe dayalı özerk yapının temelini spor kulüpleri oluşturmaktadır. Sonrasında, bölge ve belediye olan yerleşim birimlerindeki spor federasyonları, bölgesel spor federasyonları ve bölgelerdeki diğer spor örgütleri, bunların katılımı ile oluşturulan spor üst birlikleri (konfederasyonlar), ulusal spor dalları federasyonları ve örgütleri bulunur.

- Bu örgütlerin üst birliği ise Federal Almanya Spor Konfederasyonu'dur. Türkiye'nin örnek alması gereken bir üst birlik de, Konfederasyona üye olan Alman Üniversite Spor Federasyonu ve Alman Spor Öğretmenleri Federasyonu'dur. Bu ülkede, bu gönüllü yapı ile ilişkili iki

önemli kurumu daha görüyoruz. Bunlar Ulusal Olimpiyat Komitesi ile Alman Spor Yardım Fonu'dur (**Sport Adm.**).

- Federal Almanya Spor Konfederasyonu bir gönüllü yapıdır. Üç önemli organı; Genel Kurul, Ana Kurul, Yönetim Kurulu'dur. Konfederasyon'da, tam zamanlı yapıda; Genel Sekreter, Elit sporlar, gençlik sporlar, boş zaman sporları ve diğer, sporlarla ilgili bölümler bulunmaktadır. Konfederasyonun en büyük örgütü, DSJ diye bilinen Alman Spor Gençliği'dir.

- Genel Sekreterlik; eğitim ve antrenman, sağlık, genel eğitim ve bilim, bütçe, sporda kadın, yasal konular, uluslar arası ilişkiler, çevre-spor ilişkileri, dopingle mücadele, personel işleri ve Avrupa Topluluğu ile ilişkiler konularında görevlendirilmiştir. Konfederasyonda, genel Sekreterliğin yürüttüğü konularda federal kurullar oluşturulmuştur.

- Federal Almanya'da, elit spordaki örgüt yapısı da, insan gücünü alana katan demokratik bir işlevdedir. Alman Spor Konfederasyonu ve Elit Sporlar Federal Komitesi, Ulusal Olimpiyat Komitesi, Federal Spor Bilimleri Enstitüsü ve Üniversite Spor Bilimleri Bölümleri, elit sporların üst yapısının ortaklarıdır. Ortaklar, birbirleriyle ve üst yapı ile bağlantıları bulunan temel kurumlara da sahip bulunmaktadır. Kısa deyimle, sağlam kökleri vardır.

- Almanya'da spor yönetimini bağımsız yapılar ve devlet yapılanması olarak 2 bölümde incelemek mümkündür.

4.2.1. Bağımsız Yapılanma:

A) ÜLKE DÜZEYİNDE: Alman Milli Olimpiyat Komitesi (NOK) ve Alman Spor Konfederasyonu (DSB) Sporda özerk yönetimlerin iki büyük örgütüdür.

1. Alman Milli Olimpiyat Komitesi (NOK): Bağımsız, özerk ve hükümet dışı bir spor örgütüdür. Olimpiyat oyunlarına katılacak takımın hazırlıklarını yapar, katılacakları seçer, onların katılım ve konaklama işlerini ayarlar ve takımı gözetir ve yönetir. NOK üyeleri ise şöyle sıralanabilir.

- Olimpik programda yer alan bir sporu yöneten her Alman Federasyonunun bir temsilcisi

- LOC Alman üyeleri
- DSB başkanı
- Alman Olimpik Topluluğundan iki temsilci ve Alman Sporları

Yardım Fonundan 2 üye

- Onursal başkan
- Onursal üyeler
- Büyükler Konseyi Üyeleri
- Bunun dışında yönetim kurulu yürütme organı olarak çalışır ve

genel kurul kararlarını uygular. Yönetim kurulu şunlardan oluşur. Başkan, 4 as başkan, haznedar, 6 üye, LOC Alman üyeleri, DSB başkanı, DSH yetkilisi, onursal başkan, onursal üyeler, aktif sporcular danışma komitesinin 2 temsilcisi ve danışılmak üzere genel sekreter'dir.

- Yönetim kurulu NOK'un işlerini Genel Kurullar ve üyeler toplantılarının önergeleri doğrultusunda yürütür. Bu amaçla, tüm organ ve komitelerde danışılacak birim görevini yürüten üye olan genel sekreterin idaresinde bir ofis çalıştırmaktadır.

2. Alman Spor Konfederasyonu (DSB): Ulusal sosyalistlerin politik olarak modernize edene dek 1933'e kadar birçok yola ayrılmış olan spor federasyonları, jimnastik ve spor kulüplerini bir çatı altında birleştiren milli bir organizasyon kurmayı ve ilgi alanlarını hem ulusal hem de uluslar arası bir şekilde temsil eden örgüttür. 1950 yılında kurulmuştur. DSB bugün kendisine bağlı 55 spor yönetim organı,12 özel görevli federasyon,6 bilim ve eğitim federasyonu,2 sporu tanıtıcı federasyon ile Alman Gençlik Sporları ve Alman Eyalet Spor Birliği gibi örgütleriyle çalışan, bağımsız ve özerk bir çatı örgüttür.

- DSB'nin temel görevleri; spor ve fiziksel rekreasyonu besleyip koordine etmek, üye örgütlerin çıkarlarını gözetmek, genel sporun sorunlarıyla ulusal ve uluslar arası alanda ilgilenmek, elit spora olimpik temeller katmak olarak özetlenebilir.

- DSB'nin güncel aktiviteleri ise öncelikle şunlardır.

- Herkes için sporu geliştirmek Beden Eğitimi ve spora olan genel ilgiyi arttırmak
- Okul ve üniversite sporlarını geliştirmek
- Spor araştırmaları yapmak
- Genç sporcuları spor müsabakalarına katılmaları için cesaretlendirmek

DSB'nin yönetimi genel meclisten, ana komiteden ve yönetim kurulundan oluşmaktadır.

3. Alman Gençlik Sporları (DSJ): Alman spor konfederasyon'unun gençlik örgütü olup üyelerinin çıkarlarını temsil eder. Üyeleri; Eyalet Spor Birliğinin 16 gençlik örgütü, spor yönetim organlarının 51 gençlik örgütü ve belirli görevleri olan federasyonların 10 gençlik örgütüdür.

- DSJ farklı ülkelerden genç insanların buluşmalarına, gençlik spor liderleri ve teknik personelin yaptığı çalışma ziyaretlerini Avrupa ve dünya çapında çoklu işbirliğine ve gelişen ülkelerde gençlik ve sporunun gelişimine destek olur. DSJ politik parti ve parlamenterlerle görüşme, engelliler için spor imkanları sağlama, teknik personel, gençlik liderleri ve gönüllülere seminer programları hazırlama, hapishane, İslahevi gibi yerlerde gençlere spor imkanları sağlama, yabancıların sporla entegrasyonu, kulüplerin aktivitelerine sponsorluk yapma gibi çeşitli gençlik politikaları ve uluslar arası gençlik çalışmaları yapar.

4. Alman Sporları Yardım Fonu (DSH): Spor performansını geliştirip korumak, sporcuların yetenek ve kapasitelerine göre değişen ileri düzeyde eğitim ve profesyonel antrenman sağlamak gibi konularda yardım ve destek sağlar. Gelirlerini kişisel ve ortak bağışlar, reklam karları, pul ve diğer ürünlerin satışları ve televizyon piyangoları ekonomik önlemler ve spor olaylarından sağlar.

5. Alman Olimpik Enstitüsü (DOI): Bugün diğer örgütlerle işbirliği halinde çalışan üç merkezi içerir. Bunlar spor ve beden eğitiminin her alandaki temsilcilerinin iletişimini sağlayan "toplantı merkezi", spor, beden eğitimi ve spor bilimlerinin yanında olimpik fikirlerde de problemlerin

araştırılmasına imkan sağlayan “çalışma merkezi” ve yerel, bölgesel,ulusal ve uluslar arası araştırma merkezlerine olimpik perspektifte sporun ilerlemesine yardım eden “araştırma merkezidir.”

6. Federal Spor Yönetimi Organları: Sporü yöneten özerk örgütler eyalet ya da ulusal düzeyde hizmet verirler. Eyalet spor yönetim organları, bütün genel sorunlarını kendi özel disiplinleri içinde çözen ve spor branşlarını uluslar arası federasyonda temsil eden spor yönetim organlarına aittir.

- DSB'ye ve NOK'a üye olan ulusal spor yönetim organları bölgesel spor yönetim organlarını kendilerine bağlarlar. Bu organlar dünya yada Avrupa şampiyonluklarına sporcu hazırlamak, onlara destek vermek ve sosyal problemlerini çözmek, branşlarıyla ilgili kuralları geliştirmek ve antrenman yaptırmak gibi görevler taşırlar. Tüm federal spor yönetim organları federal düzeyde spor merkezlerine sahiptirler ve coachlar Alman Spor Konfederasyonu (DSB) tarafından işe alınır.

7. Kulüpler: Yaklaşık 80.000 spor mahalli seviyede rekabetçi sporların gelişimi ve herkes için spor ilkesini biçimlendirir. Bugün kulüpler devletin toplum, sağlık ve eğitimle ilgili politikasının önemli destek ölçülerinden birini oluşturmaktadır. Kulüpler çoğunluğu gönüllülerden ya da yarı zamanlı çalışanlardan oluşan kişilerle işletilir.

B) YEREL DÜZEYDE:

- **Eyalet Spor Birliği (LSB):** Bünyesinde 48 bölge ve kent spor birliği ve 57 eyalet ihtisas birliği bulunan LSB, organize dernek sporlarının çatı örgütü olarak hizmet sunar. LSB üyelerinin eyalet spor politikasındaki birincil muhatabı ve eyalet düzleminde faaliyet gösteren sayısız organizasyon için işbirliği ortağı olma yetkisine sahiptir. Bugün yaklaşık 250.000 gönüllü kadın ve erkek sportif etkinliklere destek vermektedir. LSB içinde şiddeti önleme, anti-doping, kadınların teşvik edilmesi gibi faaliyetleri de içeren kitlesel spor,sağlık için spor ve rekor sporları gibi alanlarda hizmet vermektedir.

4.2.2. Devlet Yapılanması:

A) ÜLKE DÜZEYİNDE: Almanya'da sporun kendi idaresi ve kamu idaresi tamamıyla etkileşim halindedir. Federal hükümet içindeki İçişleri Bakanı, tüm spor olaylarının başlıca sorumlusudur. Eğitim ve bilim, kadın ve sağlığı koruma, aile, gençlik ve işçi bakanlıkları gibi otoritelerle sorumluluğu paylaşır. Devletin spordaki rolü elit spora destek sağlamaktır. Devlet ayrıca;

- Full-time yöneticilerin atanması
- Grup gözlemcilerinin önemli yarışmalara gönderilmesi
- Teknik yardım ve bilimsel yayınların basımı gibi konularda da

desek vermektedir.

- Federal devlet ayrıca sporun gelişmekte olan ülkelerle bağlantısı, iş yerinde spor ve rehabilitasyon sporu, gençlik sporları, tıbbi yardım olarak spor ve federal silahlı kuvvetlerde spor gibi alanlarda ilgili bakanlık ve ofislerle finansal destek verir.

B) YEREL DÜZEYDE: Beden eğitimi ve sporun en üst seviyeye ulaşılmasında en büyük etken eyaletlerin kendi kültürel bağımsızlıklarına ulaşmalarıdır. Federal hükümet eyaletler arası düzeyde merkezi bir ölçümlendirme oluştururken sporun eyaletler tarafından tanıtımı kulüplere kadar ulaşan bir etki oluşturur. Almanya eski ve yeni Alman eyaletleri ile şehir eyaletlerinden oluşur. Şehir eyaletleri dışındakilere alt yerel yönetim birimleri olarak belediyeler ve belediyelerin üstünde kırsal alanı içine alan ilçeler vardır. Yerel yönetimler spor tesisleri yapımı ve işletilmesinde tamamlayıcı rol oynarlar. Yeşil alanlar, oyun alanları, spor tesisleri, sağlık ve gençlik hizmetleri belediyelerin görevleri arasındadır. Yerel gelirlerin %18'i spor, sağlık, dinlenmeye ayrılmıştır. Belediyeler güçleri oranında büyük küçük çeşitli spor tesislerini ya doğrudan yada dernekler, birlikler ve kulüplere yardım ederek bu tür tesislerin yapımını özendirilmektedir. İlçelerde ise; giderlerin %7.5'i spor sağlık ve dinlenmeye ayrılmıştır.

C) FİNANSAL DURUMLAR: Sporun sektörel bazda geliştiği Almanya'da sportif amaçlı ticari şirketler kendi gelirlerini oluşturmaktadır. Sporda alt birimlere finansal destek vermekte LSB büyük rol oynar. Federal Eyaletlerden

yardım alan LSB yöresel spor yönetim organlarına ve spor kulüplerine finansal destek sağlar. Bölgesel düzeydeki spor federasyonları ayrıca federal kasaba, bölge yada vilayetlerden finansal yardım alırlar. Ulusal düzeydeki spor yönetim organları ise; hem DSB'den hem DSH'den maddi yardım alırlar.

4.3. İtalya'da Spor Yönetimi:

4.3.1. Bağımsız Yapılanma:

A) ÜLKE DÜZEYİNDE:

1. İtalya Milli Olimpiyat Komitesi (CONI): CONI, ulusal sporu düzenleme görevini devletin kültürel miras ve etkinlikler bakanlığının gözetiminde sürürden bağımsız bir kamu organıdır. Görevleri arasında;

- Ulusal sporu düzenleme ve sürdürme
- Ulusal spor mirasını iyileştirme, kontrol etme ve koruma
- Spor aktivitelerini “herkes tarafından ve her koşulda “ anlayışıyla koordine ve disipline etme

- Spora adanmış organizasyonları denetleme

- Sporcuları ve uyun gelirleri Olimpiyat Oyunları için ve diğer ulusal ya da uluslar arası spor organizasyonları için hazırlama bulunmaktadır.

- CONI sporu tutundurma birlikleri, askeriye ve sivil servisler, okullar, bölgeler, birlikler ve uluslar arası organlarla işbirliği içinde çalışır. Kitle sporu, şirketler, üniversiteler gibi 13 özel alanda sporu kapsayan birlikler CONI,ulusal federasyonlar ve spor örgütleri ile işbirliği içinde çalışır ve organizasyonlarında CONI'nin tescili ile hareket ederler.

2. FEDERSYONLAR: CONI tarafından tanınmak suretiyle özel yasal organlar olarak çalışan federasyonlar gelirlerini kendilerine bağlı olan spor kulüplerinden ve ağırlıklı olarak da CONI'nin kendilerine spor aktiviteleri düzenlemek üzere tahsis ettiği bağışlardan sağlarlar. Bugün bütün federasyonlar pazarlama planları geliştirmekte ve pek çoğu sponsor desteği almaktadırlar. Federasyonların ilgilendikleri alanlar;

- Kendi özel disiplinlerinde farklı seviyelerde spor organizasyonları düzenleme
- Teknik ve örgütsel normları ayarlama
- Spor hukukunu yönetme
- Yargılama yetkisine sahip oldukları spor branşlarının desteği ve tutundurulması ile ilişkili aktivitelerdir.

B) YEREL DÜZEYDE: CONI'nin 20 bölgesel delege,95 taşra komitesi ve 500 yerel organ ile federasyonları temsil eden 570 bölge komitesi ve yaklaşık 2000 taşra komitesi mevcuttur ve yapı ile merkezilikten uzak bir teşekkül görülmektedir. Bölge seviyesinde ise, spor federasyonları temsilcileri ile CONI Bölge Heyetleri yetkililerinden oluşan CONI Bölge Konseyleri mevcuttur. Bu konseylerin görevi CONI faaliyetleri ile federasyon organizasyonlarının uyum içerisinde yürütülmesidir.

4.3.2. Devlet Yapılanması:

A) ÜLKE DÜZEYİNDE: Kültürel Miras ve Etkinlikler Bakanlığının CONI üzerinde de denetim ve gözetim yetkisi vardır. Bunun dışında Halk Eğitimi Bakanlığı, iç işleri bakanlığı, Maliye Bakanlığı ,Bayındırlık Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı da spor ile ilgili çeşitli alanlarda çeşitli sorumluluklar taşımaktadırlar.

B) YEREL DÜZEYDE: Spor konseyi tarafından onaylanan spor konulu yasamayı uygulamakla görevli bir yandan da dinlendirici ve sportif faaliyetlerin gerçekleştirilmesine ilişkin idari yükümlülükleri bulunan birer Bölge Spor Dairesi vardır.alt yapının görevleri görevli memurlar tarafından bazen de sportif ve özel şirketlerle yapılan sözleşmeler doğrultusunda gerçekleştirilir. Ancak; belli başlı spor tesislerinin inşası belediyelerin yetki alanına girmektedir.

4.4. Fransa'da Spor Yönetimi

- Fransa da devletçi ve milletçi siyasi yaklaşımlarının yanında bugün kültür, sanat ve spor alanlarında da kendisinden sıkça söz ettirmektedir. Spor politikalarının halen devlet tarafından belirlenmesine

rağmen beden eğitimi ve sporda büyük ve hızlı gelişmeler sergileyen Fransa'da halk 2. Dünya savaşına kadar endüstriyel firmalar, kiliseler, gençlik ve yetişkin kulüpleri vasıtasıyla kültürel toplumsal ve spor eylemleriyle uğraşmıştır.

- Devlet 1958 de Eğitim Bakanlığına bağlı Gençlik ve Spor Yüksek Sekreteryası'nı kurmuştur. 1 Temmuz 1901 tarihli kanunla oluşturulmuş kulüpler eyalet komiteleri, bölgesel ligler ve federasyonlar bugün Fransa'daki derneklerin dörtte birinden fazlasını oluşturan ve 2 milyon gönüllüden oluşan uygulamalı spor organizasyonunun temelini teşkil etmektedirler.

4.4.1. Bağımsız Yapılanma:

A) ÜLKE DÜZEYİNDE: Bağımsız yapılanma, devlet teşkilatının merkezci ve kontrolcü mekanizması nedeniyle fazla gelişmemiştir. Ve kısmen devlete bağlı federasyonlarla diğer spor topluluklarını bünyesinde toplayan Fransa Milli Olimpiyat ve Spor Komitesi(CNOSF) hükümet dışı spor yönetiminin şemsiye örgütü görüntüsünü çizer.

1. Fransa Milli Olimpiyat ve Spor Komitesi (CNOSF): Baron Pierre de Coubertin tarafından 1894 te kurulan Fransa Milli Olimpiyat Komitesi ile 1901 kanuna göre oluşmuş spor örgütlerinden meydana gelen Ulusal Spor Komitesi 1972 yılında birleşerek Fransa Milli Olimpiyat Komitesini oluşturmuşlardır. Fransa Olimpiyat karakterli bir komiteyle spor organizasyonları adına çalışan bir komiteyi tek bir örgüt olarak taşımaktadır. CNOSF görevleri ise şöyledir.

- Devlet büyükleri ve resmi kuruluşlarla beraber Fransız sporunu temsil etmek
- Olimpik sporların kurallarını benimsetmek
- Fransız sporcuların hazırlanmaları ve seçilmelerine eşlik etmek ve onların Olimpiyat oyunlarına katılmalarını sağlamak.

- Sporcuların sosyal açıdan da gelişimlerini sağlamak
- Üye federasyonlara etkili yardımda bulunmaktır.
- Özerk bir sisteme sahip CNOSF'nin yapılanmasına bakıldığında Genel Kurul, İdare Konseyi ve Yönetim Kurulu'nun yönetim organları olarak çalıştığı görülür.
- Genel Kurul yılda bir kez toplanır ve yönetim ve idare konseylerini bir araya toplar. Sistemin dengesi oylama ile sağlanır ve organizasyonun bütün üyeleri en az bir oya sahiptirler.
- İdare Konseyi; bölgesel olimpiik spor komitesinin (CROS) 22 başkanını bir araya getirerek iki ayda bir toplanır. İdare Konseyi 17 komiteyi yönetir. Bunlar; olimpiyat, Akademi, Yüksek Performans sporcular, Otomasyon ve bilgi, Medya, Herkes için spor, Turizm ve Boş zaman Aktiviteleri, Yüksek Riskli sporlar gibi çalışma alanlarına sahiptirler.
- Yönetim Komitesi; 16 üyeden ibarettir ve başkanı büro ile aralarında köprü görevi yapar. Bu Büro CNSF'nin işlerini destekleyen sürekli bir yapıdır ve resmi adı "başkanın ofisidir" bu ofis sekiz bölümden oluşur.
- Başkanlık kabini; CROS'un ulusal kongreleri ile ilişki burada başkan ve delege başkanı tarafından sağlanır.
- Spor eğitimi ve herkes için spor departmanı; spor liderlerinin ortaya çıkarmak ve kulüp seviyesinde sporu geliştirmekten sorumludur.
- Yüksek seviye spor departmanı; bayanlar için olimpiyat, bölgesel oyunlar ve olimpiyat oyunlarına hazırlık işleriyle uğraşır.
- Spor hekimliği; doping sorunlarında sporculara tıbbi yardım sağlar.
- Uluslar arası ilişkiler; CNOSF'un uluslar arası spor enstitülerinde temsilinden sorumludur.
- Promosyon ve iletişim departmanı; gelişen iletişim kanalları, halkla ilişkiler, basın ilişkileri, marketing gibi konulardan sorumludur.
- Yönetim ve mali departman; bütçe ve ek finans kaynakları ile uğraşır.

2. Ulusal Federasyonlar: 1945'te devlet, spor federasyonlarını kendi yöntemlerinin uygulanmasını organize etmek ve geliştirmekle yetkili kıldı. Bu yetki, spor hareketini oluşturan federasyonların özerkliğiyle sonuçlanmıştır. 16 Temmuz 1948 tarihli spor kanununun 6 Temmuz 2000 tarihli yeniden düzenlenmesi devlet izninden yararlanan federasyonların, devlet hakları üzerinde yetki alanlardan ayırt edilmelerini sağlamıştır. Onaylanan federasyonlar; eğitimi sportif ve fiziksel faaliyetlerle geliştirmek bu faaliyetlerin uygulanmalarını organize etmek ve yaymak, gönüllülerin oluşumunu ve olgunlaşmalarını temin etmek ve yarışmalara katılma izinleriyle federal ünvanları vermekle yükümlüdürler.

- Yetkili federasyonlar; gençlik ve spor bakanlığının uluslar arası, ulusal, bölgesel ve eyaletsel ünvanlarının verildiği spor yarışmalarını organize etme yetkisine sahiptirler. Kendi çizgilerince, teknik ve yönetime ait kuralları belirlerler. Bunlar devlet kontrolündedirler.

3. Kulüpler: Kulüplerin tümü ulusal spor federasyonlarının dernekleridir. Bunlar; çocuklar için spor, gençler için spor, aile için spor, formda kalma ve yarışma sporlarını düzenlerler. 1901 kanunu ile yönetilen kurumlar olan kulüpler spora katılanlardan ücret alır. Bünyesindeki elit sporculara emeğinin karşılığını verir. Ancak kulüplerin bu tip, özgür haklara sahip olmalarına rağmen henüz federasyonların bir kısmının devlet kontrolünde olmaları nedeniyle tam bağımsız sayılmazlar.

B) YEREL DÜZEYDE: CNOSF her bölgede bölge olimpiyat ve spor komitesince temsil edilir. Diğer yandan spor federasyonlarının da bölge(bölge komiteleri) ve il(il komiteleri) seviyesinde teşkilatlanmaları mümkündür.

Yöresel ve Bölgesel Olimpiyat Spor Komitesi(CROS ve CDOS):

- CNOSF'un yöresel temsilcisi CROS ve bölgesel temsilcisi CDOS, yerel düzeyde spor müsabakaları düzenler, sporun gelişmesi için spor politikaları doğrultusunda çalışmalar yapar. CROS'lar gönüllü personel, spor ilaçları, yasal konular, yüksek performans sporları, okul sporlar ve herkes için spor konularındaki pek çok komiteyi de içine alan bir yönetim yapısına sahiptir.

- CROS'lar kendilerini sadece yarışma sporları ile sınırlamaz. Fiziksel aktivite ve sporu en geniş anlamda geliştirirler. Ekonomik ve sosyal meseleler yöresel komitelerine temsilcilerini atarlar ve sporun gelişimine ulusal destek komitelerinde sandalyenin %50'si onlarıdır.

- CDOS'lar belediyeler düzeyindeki spor haklarını temsil ederler. CROS ağının yerel uzantısı olarak düşünülebilirler. Bu yapı yöresel, bölgesel ve belediye spor politikalarının birbirine yapışıklığına yardımcı olmayı sağlar.

4.4.2 Devlet Yapılanması:

A) ÜLKE DÜZEYİNDE: Fransa'da gençlik ve spor bakanlığı (MSJ) sporun yönetiminden sorumlu kurumdur. 3 müdürlüğe ayrılmıştır.

- Spor müdürlüğü elit seviyeye kitle veya ferdi faaliyetler gibi her yaş ve şekil altında beden ve spor faaliyetlerinin geliştirmekle görevlidir.

- Gençlik ve teşkilatlı yaşam müdürlüğü gençlik faaliyetlerinin geliştirilmesi ve teşkilatlı yaşam konusunda sürdürülecek siyasetin tespitinden sorumludur.

- İdare ve dış hizmetler müdürlüğü idari çalışmalar ile bakanlığın bütçe işlerinin koordinasyonunu sağlar.

- Bu müdürlükler birbirleriyle işbirliği halinde çalışır. Buna bağlı olarak sporda şu sorumluluklar Spor Müdürlüğü'nün görevleri arasındadır.

- Sivil ve milli uluslar arası spor ve milli eğitimle ilişkili olarak okul ve üniversite sporları konusunda yetkilidir.

- Konusuyla ilgili olarak diğer bakanlık ve kuruluşlarla bağlantılı olarak spor meslek ve kadroları eğitim faaliyetlerinin amaçlarını belirler ve kamu eğitim hizmetleri bünyesinde uygulanmasında katkıda bulunur.

- Devlet sertifikaları ile ilgili yönetmelikler hazırlar ve buna bağlı olarak eğitim faaliyetlerini denetler diploma sınavları düzenler.

- Spor tıbbını organize ve koordine eder.

- Spor alanındaki araştırma faaliyetlerini koordine eder.
- Spor alanında tasarruf tedbirleri programının yapılmasını koordine eder ve katkıda bulunur.
- Spora ayrılan devlet bütçesi ile milli spor gelişim fonu yatırım ödeneklerini yönetir.
- Spor alanında uluslar arası ilişkilerin gelişimini gözetir.
- Sporcuların sosyal ve mesleki intibaklarını kolaylaştırıcı yasal hükümler uygular.

Gençlik ve spor bakanlığı beden eğitimi ve spor eğitiminin tek sorumlusu olarak yılda yaklaşık 12000 profesyonel diploma vermektedir. MSJ aynı zamanda spor federasyonları için bir para kaynağıdır ve onlara danışmanlık rolü oynar.

1. MSJ ve Federasyonlar: Bakanlık federasyonların gelir ve bilgi kaynağıdır. Federasyonlar devletin teknik kadrosundan ve her yıl imzalanan mantık anlaşmalarından yararlanırlar. Bakan izin verilen şu gelenekleşmiş işlere yardım eder.

- Olimpiyat oyunlarının hazırlanışı
- Yüksek dereceli sporun özellikle giriş aşamasının idari işlemlerinin ayarlanması ve değer kazanması
- Spor faaliyetlerinin gelişmesi ve özellikle iş gelişimine teşvik etmek
- Bir başka açıdan ise federasyonlar şu özelliklere uygun ederler.
- Spor uygulamalarını geliştirmeden önce bütün gençlerin spor kulüplerine kabulünü sağlamak.
- Uygulamalı kadın sporunun gelişimini ve federal yöneticilerin davalarında kadınların sorumluluklarını taşımak.
- Kurumlarda sporun gelişimini kolaylaştırmak.
- Sporcuların sağlıklarını korumak.
- İşten çıkarmalara engel olmak.
- Özürlü kişilerin uyum sağlamalarına yardımcı olmak.

- MSJ spor hareketlerinde çalıştırdığı bir teknik kadroya sahiptir. Bu kadro; federasyonların birçoğunun ekonomik özerkliğe sahip olmayışı ve bakanlığın sporun gelişim ve oluşumu için politikasının çalışana ihtiyaç duyması sebebiyle vardır. Özellikle bölgesel teknik ekiplerde sportif işler yaratma konusunda büyük rol oynar.

B) YEREL DÜZEYDE: Fransa'da 36.551 belediye, 96 il ve 22 bölge vardır. 1986'dan beri belediyeler, iller ve bölgeler kültürel aktiviteleri geliştirmek ve kültürel hizmetleri sağlamak yetkisine sahiptirler. Bu noktada merkezi devletin ve gözetim görevi vardır. Daha çok merkezi denetim vardır. Merkeze bağlı olmayan idari bir yapı getirildiğinden beri yöreler ve kasabaların sporun gelişimindeki rolü artmıştır. Bölge ve iller seviyesinde boş zamanlar Gençlik ve Spor Bölge ve İl Müdürlükleri sporun gelişimi ve yaygınlaştırılmasından sorumludurlar. Ancak bunun yanında bölgelerde belediyeler belediyelerde spora büyük katkılar sağlarlar. Büyük şehirlerin çoğunlukla spor komiteleri vardır ve bunlar belediye konsey üyelerinin yanında spor hareketlerinden sorumlu temsilcileri kapsar. Belediyelerin bölgesel seviyede sporu yaygınlaştırma görevini belediye spor ofisleri yürütür. Bu ofis kurumlar arası spor karşılaşmalarını düzenler.

4.5. Danimarka'da Spor Yönetimi

- Danimarka sporunun örgüt yapısında 4 ana kuruluş bulunmaktadır. Bunlar; Danimarka Elit Sporlar Örgütü, Danimarka Ulusal Olimpiyat Komitesi ve Sporlar Konfederasyonu, Ulusal Sporlar Dernekleri ve Danimarka Jimnastik ve Sporlar Federasyonu. Elit Sporlar Örgütünde, kamu yönetiminin, enstitülerin, spor yapanların ve eğiticilerin yerleri vardır. Olimpiyat Komitesi ve Konfederasyonunun örgüt yapısında il kurulları önemli yer tutmaktadır. Bu ülkede de, yerel düzeydeki kulüpler, dernekler, bölgesel ve yöresel spor örgütleri, il dernekleri, spor yapılanmasının temel taşlarıdır (**Sport in Denmark**). Tepe kuruluş, kısa adı DIF olan Danimarka Ulusal Olimpiyat Komitesi ve Sporlar Konfederasyonu'dur.

- Danimarka Ulusal Olimpiyat Komitesi ve Sporlar Konfederasyonu'nun ilkeleri; herkesi için, sağlık için spor, gönüllük,

saydamlık-açıklık, demokratiklik, kendi kendini yönetme, özerklidir. Fakat, bu özerklik, olanakları kısıtlı sosyal topluluklara karşı, sorumluluk duygusu taşıyan bir demokrasi ve özerklidir.

- Danimarka'da birden fazla spor dalını uygulayan spor kulüplerinin ortalama üye sayıları 400-500'dür. Ancak tek dalda uğraşan ve üye sayıları 30-40 olan spor kulüpleri de vardır. Spor dalı federasyonlarının temel taşları spor kulüpleri ile yerel veya kent düzeyindeki spor örgütleridir. Yerel düzeydeki spor kulüpleri ve dernekleri, kendi aralarında şemsiye üst örgütler de kurmuşlardır. Danimarka'da da, örgütlü olan kesimler, yukarıda değindiğimiz ilkelere bağlı olarak, spor yönetiminde ve işlerin yürütülmesinde temsil edilmektedir.

4.6. Finlandiya'da Spor Yönetimi

- Finlandiya'da spor işlerine Eğitim Bakanlığı bakmaktadır. Bakanlıkta, Spor ve gençlik İşleri Bölümü, spor kurulları ve illerde de denetçiler bulunmaktadır.

- Finlandiya'da sporun üst örgütü, Finlandiya Sporlar Federasyonu'dur. Federasyonun üyeleri, farklı spor dallarının dernekleri ve kulüpleri ile bölgesel örgütlerdir. Finlandiya Sporlar Federasyonu'nun bir alt örgüt yapısında, Güney Spor Federasyonu, Güneydoğu Spor Federasyonu, Güneybatı Spor Federasyonu, Kuzey Spor Federasyonu, Kuzeydoğu Spor Federasyonu, Doğu Spor Federasyonu, Batı Spor Federasyonu ve Merkez Spor Federasyonu yer almaktadır (**Intr. The Finn. Sports Feder.**).

- Federasyona üye 8 bölgesel federasyonun yanında, diğer üye üst örgütlerden şunları sayabiliriz.

- İşçilerin Spor Federasyonu, İsveç Dilini Konuşanların Spor Örgütleri (Çeşitli spor dallarının temsilcileri), Öğrenci ve Okul Örgütleri, Sağlık İçin Spor Örgütleri, Görme Engelliler, Engelliler, Sakatlar gibi, Özel Topluluklarla İlgili Spor Örgütleri, Finlandiya Olimpiyat Komitesi, Beden Eğitmciler Derneği, Genç Finlandiyalılar Örgütü, Allerjik ve Astımlıların Federasyonu, Merkez Zihinsel Sağlık Derneği, Finlandiya Avcılar Derneği,

Finlandiya Zihinsel Sağlık Derneği, Finlandiya Briç Ligi, Pulmonary Hastalarının Federasyonu. Bu örgütler birer üst örgüttür ve kendilerine, alanlarındaki örgütler üyedir (**Intr. The Finn. Sports Feder.**).

4.7. Amerika Birleşik Devletlerinde Spor Yönetimi

4.7.1. Cemiyete Dayalı Spor Kuruluşları

1. Sağlık, Beden Eğitimi ve Rekreasyon İçin Amerikan Birliği (AAHPER): İlgileri ortak olan insanların bir araya gelerek amaçları doğrultusunda çalışmaları, problemlerini çözmede ortak yollar aramaları, bu kişilerin profesyonel yaşantılarını geliştirir. Bu noktadan hareket ederek beden eğitimi AAHPER'i kurmuşlardır. Bu gönüllü profesyonel organizasyon öğretmenleri, yöneticileri, lider ve öğrencileri, sağlık, beden eğitimi ve rekreasyonun ilgi alanlarında bir araya getirir. Bu cemiyetin üye sayısı yıllar geçtikçe hızla artmıştır. Bu hızlı gelişme ve büyümenin esas sebebi; organizasyonun üyelerini daha etkili öğretmen yapabilmek için yapılan konferanslar, klinikler, projeler, yerleştirme hizmetleri ve değişik yayınlarla bu üyelere vermiş olduğu hizmetlerdir.

- Coğrafi bölge olarak AAHPER 6 bölgesel derneğe ayrılmıştır. Bunlar; merkez, doğu, orta batı, kuzeybatı, güney ve güneybatıdır. Her bölge kendisine ait memurlarını seçer. Bulunan 50 eyaletin hepsi, Kolombiya bölgesi, Puerto Rico ve Guam eyalet derneğine sahip olup görevlilerini kendileri seçerler. 1974 yılında Anaheim toplantısında, birlik (AAHPER) altında beş yerine aşağıdaki yedi derneğin görev yapması kararlaştırılmıştı. Bunlar sırasıyla;

- a) Amerikan Boş Zaman Değerlendirme Derneği (AALR)
- b) Amerikan Okul ve Cemiyet Emniyeti Derneği (ASCSSA)
- c) Amerikan Sağlık Eğitiminin Gelişmesi Derneği (AAHE)
- d) Araştırma Yönetim ve Profesyonel Konsey Derneği (ARAPC)
- e) Kızlar ve Kadınların Spor İçindeki Milli Derneği (NAGWS)
- f) Beden Eğitimi ve Spor Milli Derneği (NAGWS)
- g) Milli Dans Derneği (NDA)

- 1974 Yılında yapılan yıllık toplantıda “hedefleri belirleme grubu” tarafından önerilen amaç ve hedefler ise; üyesi bulunan gruplar ile onların personeline, milli boyutta insan hayatını daha da zenginleştirmek için kullanılan hareket ve sağlıkla ilgili programların yönlendirilmesi ve geliştirilmesi işini başlatmada destek olmak ve yardım etmektir.

2. Kolejli Kadınlar Atletizm ve Rekreasyon Federasyonu (ARFCW): Bu dernek AAHPER’in bir hizmet kolu olarak kurulmuştur. 1200 kadın üye 300’eyakın kolej ve üniversite üyesi bulunmaktadır. Bu kadınlar; kadın atletizm federasyonunun (WAA) üyesi olup bütün üyelerin branşları bende eğitimi değildir.

3. Kadınlar Kolejler Arası Atletizm Federasyonu (ALAW): AAHPER’in içindeki kadın ve kızlar için spor bölümünün (DGWS) bir altyapısıdır. Ayrıca ulusal eğitim derneği ile yakinen çalışır. Kolejler programında toplam 19 değişik spor sunulmaktadır.

Organizasyonun amacı;

- Kadınlar için kolejler arası programları güçlendirmek.
- Bütün üye okulların kolejler arası kadınlar için spor programını her bir öğrencinin kapasite, ilgi ve ihtiyaçlarına göre zenginleştirir böylece onlara yardım eder.
- Kaliteli lider gelişimini teşvik eder.
- Kadınlar için kolejler arası spora katılanların performanslarının en iyi düzeyde olması için programlarını güçlendirir. Bu durumu teşvik eder.
- Spor yarışmalarında oyun ruhunu devam ettirir, böylece tabii olarak eğitim değerleri vurgulanmış olur.
- Kadınların yaşantılarını zenginleştirme hususunda sporun katkılarını, önemini ve değerini anlamada ve memnuniyet gösterme konusunda halkın anlama yetisini geliştirmek.
- Kolejler arası yarışmaların kadınlar üzerine yaptığı etkiler üzerine yapılan araştırmaları kolaylaştırmak ve bulguları yaymak.
- Programa katılanlar için standartlar ve politikaları devamlı değerlendirmek.

- Kolejler arası programlarla ilgili insanların, bu konuda gelişme ve ilerlemeleri için materyaller üretmek ve dağıtmak.
- Üye okulların düzenlemek, ihtiyacına cevap verecek toplantılar yapmak, sempozyumlar ve konferanslar
- Diğer ilgili kuruluşlarla, kadınlara fırsat vermek için spor programları geliştirmek.
- ALAW bölgesel organizasyonlarla ilişkisini idare ettirir ve yön tayin eder.
- Dernek yönetim kurulu onayıyla diğer aktiviteleri yapar.

4. Sağlık, Beden Eğitimi ve Sporun Uluslar Arası Konseyi (ICHPER): Milletler arası karşılıklı anlayışı geliştirmek için 1957 den beri AAHPER, ICHPER yoluyla beden eğitimini araç olarak kullanmıştır. ICHPER şimdi en büyük organizasyonun bir parçasıdır. Dünya konfederasyonu 1952 yılında Danimarka da kuruldu. WCOTP birkaç tane dünya öğretim federasyonlarından oluşmuştur. Eğitimin bütün alanlarını kullanarak uluslar arası anlayışı, öğretim metodlarını geliştirir ve ayrıca üyelerinin ahlaki haklarını ve materyalini korur. Dünya genelinde öğretmenler arası ilişkiyi geliştirir ve onları birbirlerine yaklaştırır.

Bunu yapmak için aşağıdaki gibi yollar takip eder.

- Ülkeler arası personel değişimi hususunda yardım eder.
- Sağlık eğitiminde uluslar arası seminerlerin sponsorluğunu yapar.
- Ülkeleri kendi sağlık, beden eğitimi ve rekreasyon amaçlarını ve filozofilerini değerlendirme ve yeniden yapma hususunda teşvik eder.
- Sınıf hocaları için seminerler düzenler, onların daha iyi öğretmen olmalarına katkıda bulunur.
- Uluslar arası öğretmenleri kendi ülkelerinde konuya ilgi duyan erkek ve bayanları teşvik
- Karşılaştırmalı eğitim materyalini dağıtır.
- Bütün öğretmenleri fiziki aktiviteye katılım için teşvik eder.

5. Kolejli Erkekler Beden Eğitimi Milli Derneği (NCPEAM):

- Üniversitede beden eğitimi öğretmenlerine en fazla hizmet eden organizasyon olup 1897 yılında spor salonu müdürleri cemiyeti olarak kuruldu. Bu çatı altında konuyla ilgili kişiler her yıl bir araya gelerek konusunda en iyi düzeyde olan kişilerle birlikte olurlar. Bu yolla en iyi meslektaşlarından birinci elden filozofiler dinleyerek deneyimler ile son araştırmalar hususunda bilgi edinmektedirler.

Organizasyonların amacı;

- Beden eğitimi ve spor yoluyla katkıları artırmak.
- Yüksek okullardaki beden eğitiminde ana konuları belirlemek.
- Ana konuları sonuçlandırmak için araştırma, analiz ve derleme yapmak.
- Birbirine yakın bilimlerle disiplinler arası ilişkiyi geliştirmek ve bu yolla beden eğitimine ışık tutmak.
- Beden eğitimi ve sporun amaçları ve doğası konusunda halkın bilinçlendirilmesi ve bu yolla ilişkilerin geliştirilmesini sağlamak.

6. Kolejli Bayanlar Beden Eğitimi Milli Derneği (NPECW): NPECW, NCPEAM gibi aynı servisi profesyonel olarak çalışan bayanlara verir. Ulusal boyuttaki 5 kuruluşu toplantılar araştırmalar ve profesyonel projeler yaparlar. Son yıllarda bilimsel yayınlarının ortak sponsorluğunu Quest ve NCPEAM tarafından yapılmıştır.

7. Sportıp Amerikan Koleji (ACSM): 1928’li yıllarda kış olimpiyatlarında 11 değişik ülkeyi temsilen bir araya gelen 33 takım doktoru spor tıp alanında ilk uluslararası toplantıyı başlatma planı yaptılar. İlk organizasyona da” Asscations Internationale Medico Sportive” adlı verildi.

1933 yılında “Federation Internationale Medico Sport et Scientific” şeklinde isim değiştirildi. Daha sonra ünlü 45 tıp doktoru, fizyolojistler ve beden eğitimciler bir araya gelerek 22 nisan 1954 yılında Dr. Joseph B. Wolfe’i başkan seçtiler. Üyelerin ilgili olduğu alanlar daha çok aşağıdaki konularda yoğunlaşmıştır.

- Fiziksel aktivite ve sporun her yaş grubunda ve her iki cinsiyetteki insanların sağlıkları üzerine etkileri sporun tedavi maksatlı çeşitli tıbbi hastalıklar üzerindeki etkisi

-Spor sakatlıklarını engelleme ve tedavileri

- Fiziki performans üzerine antrenman programlarının ve sağlıklı ilgili uygulamaların diet yükseklik vs etkileri

ACSM'nin Amacı:

- Değişik yaş grubunda olan kişilerin sağlıkları üzerine sporun ve egzersizlerin etkileri ile ilgili yapılan bilimsel çalışmaları teşvik etmek ve tıbbi ilerlemeleri sağlamak

- Aynı veya ilgili alanda çalışan doktor, fizyolog ve beden eğitimi araştırmacı arasında koordinasyon ve yardımlaşma sağlamak.

- Beden eğitimi, tıbbi ve araştırmalarını mümkün kılmak

- Bu bilimsel alanlarla ilgili doktora ve mastır çalışmalarını mümkün kılmak.

- Bu alanlarla ilgili araştırmaları başlatma, yükseltme ve ilişkili kılmak.

- Spor tıp, fiziksel aktivite ve tıpla ilgili yazılmış yazıları düzeltmek ve yayınlamak.

- Sporla ilgili tıp kütüphanesi kurmak ve devam ettirmek.

8. Amatör Spor Birliği (AAU): 19. yüzyılın ortalarından sonra birkaç spor kulübü birbirlerine karşı yarışmaya başladılar. Birlik olmaya çok ihtiyaç vardı özellikle profesyonelliğin kötü yönleri için bu çok önemliydi. Bu duygu ve düşünceyle birkaç kulüpten memurlar bir araya geldiler. Birlik için ilk kuralları ortaya koydular. Başlangıçta AAU bütün amatör kulüpleri temsil etmekteydi ve 40 kulüp üzerinde yargılama gücü bulunmaktaydı. 1899 yılında bu sayı kolejler ve üniversitelerle çelişkiye düşmemek için 16'ya düştü. Halen AAU milyonlarca üyesi olup tenis, golf ve futbol dışında bütün sporda Amerika'yı temsil eder ve Amerika Birleşik Devletleri Olimpiyat Komitesinde kontrol yeri tutar.

9. Sağlık, Beden Eğitimi ve Rekreasyon Milli Vakfı (NFHPER):

1966 yılında kurulmuş olup, sağlık, beden eğitimi ve rekreasyon vasıtasıyla halka hizmet sunmaktır. Vakfın şimdiki projeleri;

- Arşivsel materyaller için ev tedarik etmek
- Araştırma enstitülerinin kuruluşlarını teftiş etmek
- Sağlık, beden eğitimi ve rekreasyon konusunda kariyer sahibi

olmak isteyen öğrencilere burs sağlamak.

10. Beden Eğitimi Yoluyla Halkı Bilgilendirme Projesi (PEPIP):

AAHPER'in bir çalışması olup beden eğitiminin amaçlarını, değerlerini, projelerini, klinikler ve diğer aktiviteler halka yayınlayarak onların desteğini almaktır. Karar verme yetkisinde olup, beden eğitimi etkileyecek kişilere ve genel halka ulaşmak için PEPI, radyo, televizyon, gazeteler ve bazı devlet adamları ile ileri düzey yöneticiler ve okulların idarecileriyle görüşmeler yapar ve broşürler hazırlayarak bunları yayar.

11. Amerikan Gençlik Yurtları Anonim Şirketi (AYHI):

Kazanç getirmeyen organizasyonlardandır. Amacı; gençlere seyahat, rekreasyon, eğitim, dışarıda yapılan aktiviteler ve grup programları yoluyla onların dünyayı anlamalarını güçlendirmektir. Programa katılanlar seyahatlerini bisiklet, yürüme, kano, mukavemet, kayak ve at'la olmak üzere kas gücüne dayalı olarak yaparlar. Bu katılımcıların kaldıkları yurtlar çok basit lüks olmayan, ortak mutfak vs. evlerdir. Ve o yöreye ait insanlar tarafından desteklenmektedir.

12. Belediye Organizasyonları (CO):

Bazı öğretmenler beden eğitimi ve spor alanı dışında değişik alanlarda hizmet etmek isterler. Bazı belediyelere ait kuruluşlarda bu kişilerin potansiyelinden faydalanmak isterler. Her belediyenin kendi halkına hizmet için özel kuruluşları ve hatta iyi amaçlı kurulmuş ulusal acenteleri bulunmaktadır.

13. Amerika Kız ve Erkek İzcilik (BGSA): İzcilik, sevgi, iş birliği ve özgür düşünme gibi değerleri işleyen beden eğitimine en yakın aktivitelerdir.

14. Genç Kadınlar ve Erkekler Hıristiyan Derneği (YWMCA): Küçük bir profesyonel grup ile büyük bir gönüllü insanlar tarafından çalıştırılır. Birçok değişik meslek gruplarından oluşan kişiler periyodik olarak bir araya gelir ve sorumlu oldukları işleri planlarlar. Gönüllü olarak buraya çağrılıp kişiden yardım istenmesi bir ayrıcalık olarak kabul edilir. Ayrıca beden eğitim öğretmenleri için mükemmel bir şanstır.

15. Milli Kızlar Atletizm Derneği (NGAA): Bu dernek 1962 yılında kurulmuş olup AAHPER'in "kızlar ve kadınlar" sporu bölümünün özel bir kısmı olup orta dereceli okullardaki kızların spor ve rekreasyon ihtiyaçları hususunda çalışma yapmaktadır. Bağımsız bir organizasyondur. Ülke boyutunda halen 2000 okul ve 60.000 orta dereceli okullarda okuyan kız üyesi bulunmaktadır. Dernek, kızlar spor derneğini ulusal boyutta güçlendirmek ve canlandırmak için çalışmaktadır.

16. Amerikan Beden Eğitimi Akademisi (AAPE): 1930 yılında kurulmuştur. Seçkin 100 üyeden oluşan mesleğin elit düzeyli organıdır.

Amacı;

- Mesleği iletme ve anlama
- En üst düzeyde üyelik için katkıda bulunabilecek kişileri seçme
- Profesyonel bilgileri yaymak
- Mesleğin yararına olacak kanuni tedbirlerin alınmasına yardım etme
- Kolejlerin üst düzeyli başarılarını uygun şekilde kabul etme

4.7.2. Eğitime Dayalı Spor Kuruluşları

1. Kolejler Arası Milli Spor Derneği (NCAA): 1873 yılında New England da ki 12 kolej ve üniversite, atletizm yarışı yapmak için Amerika'nın amatör atletlerinin kolejler arası derneğini kurdular. Kuruluş sebeplerinden bazıları, sporcuların ciddi sakatlıklara uğramaları, ölümler ve kötü alışkanlıkların kullanılması sayılabilir. 1906 yılında fakültelerden temsilciler bu

derneği kurdular. NCAA kolejler arası sporlarda kara verme g¼c¼ne sahiptir. Diğer b¼t¼n kolejler arası atletizm dernekleri bu derneğin yan kuruluşudur.

2. Kolejler Arası Milli Atletizm Derneği (NAIA): Bu dernek k¼¼¼k kolejlerin derneği olup basketbol,tenis,atletizm ve golf gibi sporların sponsorluğunu yapmaktadır. 1937 yılında Kansas City’de yapılan basketbol turnuvasında k¼¼¼k kolej basketbol takımı Őampiyonluđu kazandığı zaman kurulmuştur. Bu olaydan 3 yıl sonrada kolejler arası milli basketbol derneği kurulmuştur. Daha sonra k¼¼¼k kolejler üyelik i¼in baŐvurmuŐlar ve kayıt olmuŐlar bunun sonucunda 1952 yılında dernek ismini deđiŐtirerek Şimdiki ismini almıştır.

3. Milli Eğitim Derneği (NEA): 1857 yılında Pliladelphia’da 43 ¼đretmenin g¼¼lerini aynı y¼nde birleŐtirerek eğitimcilerin Şeref ve etkinliklerini arttırmak amacıyla kurulmuştur. Amerika’daki okul ¼ađındaki ¼ocukların eğitim paterni ¼zerinde fazla etki etmiŐlerdir. G¼n¼ll¼ bir kuruluştur. Beden eğitimi ve spor sahasında ¼alıŐan her ¼đretmen bu derneğe ¼ye olabilir. Halen 7 komisyon ve kons¼l¼ olan NEA cemiyete ait profesyonel problemlere ¼¼z¼mler ararlar. Araştırma, sonu¼landırma,bilgileri yayma ve sonu¼ta eğitimi iyileştirme m¼cadelesi verirler. Yıldı 9 dergi yayınlarlar.

4.7.3. Uluslararası–Yansız Kuruluşlar

1. Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC): Merkezi Lausanne/İsvi¼re de bulunmaktadır. 1984 yılında Atina’da yani; ilk defa 1896 yılında yapılan birinci olimpiyattan 2 yıl ¼nce organize olmuştur. Bir Şemsiye kuruluş olup olimpiyat hareketleri i¼in uluslar arası sporlar federasyonu (ISF) ve Milli olimpiyat komitesinden (NOC) oluşur. Ama¼ları;

- Spor yarışmalarını ve spor organizasyonlarının koordinasyonu ile gelişmesini teşvik etmek.
- Konuyu bilen insanlar, ¼zel organizasyonlar ve otoritelerle işbirliği yaparak, sporu insanlığın hizmetine sunma m¼cadelesi yapmak.
- D¼zenli bir Şekilde olimpiyat oyunlarının kutlanmasını sağlamak.

- Olimpiyat hareketlerini etkileyecek herhangi bir ayrımcılığa karşı savaşmak.
- Sporda uygun davranışları teşvik, destek ve yükseltmek.
- Varolan gücüyle sporda "Fair Play" in üstün gelmesine ve şiddetin yasaklanmasına çalışmak.
- Dopinge karşı yapılan mücadelelere önderlik etmek .
- Sporcuların sağlıklarını korumak için tedbirler almak.
- Sporcuların ve sporun reklam maksatlı veya politika amaçlı kötü kullanımına engel olmak.
- Uluslar arası olimpiyatların çevre ile ilgili konulara hassasiyet gösterilerek uygun yer ve şartlarda yapılmasını temin etmek.
- Uluslar arası olimpiyat Akademisini desteklemek.(JOA)
- Sporun temeli ve gereği olan bedensel ve tinsel nitelikleri geliştirmek, gelişmesine katkıda bulunmak daha güzel ve barışçıl bir dünya oluşturulması amacıyla sporu kullanarak genç insanları anlayış, dostluk ve kardeşlik duygularıyla donatmak.
- Olimpik ilkeleri tüm dünya ulusları arasında yayarak uluslar arası anlayışın gelişmesine katkıda bulunmak.
- Bütün bu amaçların ve evrensel barışın simgesi olarak 4 yılda bir yapılan olimpiyat oyunları spor şöleninde dünya ülkeleri sporcularını bir araya getirmektir.
- Görevleri; kazanç amacı gütmeksizin sporun ve spor yarışmalarının örgütlenmesini ve geliştirilmesini özendirmek, olimpik ülkü ve ilkeler arasında dostluğu geliştirmek ve güçlendirmek; her 4 yılda bir denetimi ve yetkesi altında düzenlenen ve aynı takvim yılına rastlayan yaz ve kış olimpik oyunlarına en geniş katılmayı sağlamak ve ülkelerle kişilere karşı dik, din, renk, ırk ve siyaset yüzünden ayırım yapılmasını önlemek, olimpik ülkü ve ilkelerin başında gelen amatörlüğü, olimpiyat bayrak, simge belgi ve işaretlerini korumak, olimpiyat oyunlarının yer ve programını saptamak, hangi spor dallarının programda yer alacağını, uluslararası federasyonlara danışarak kararlaştırmak, amatör sporun en yüksek yasama, yürütme ve

yargı organı olarak bağılı birimlerine devrettiği görev, yetki ve sorumlulukların eksiksiz uygulanmalarını sürekli ve yaptırımli biçimde izlemek ve denetlemektir.

2. Birleşik Devletler Olimpiyat Komitesi (USOC): Birleşik devletler olimpik hareketinin koruyucusu olup amacı; Amerika da ki her yaş grubundan olan sporculara fırsatlar yaratmaktır. 1940 yılında Amerikan Olimpiyat Derneği ismini “Amerika Birleşik Devletleri Spor Federasyonu” tekrar 1945 yılında “Birleşik Devletler Olimpiyat Derneği” şeklinde değiştirmiştir. Daha sonra 1961 yılında şimdiki ismini almıştır. Amaç ve hedefleri ise şöyledir:

- Amerikan sporcularına maddi destek ile tesis imkânı sağlamak.
- Uluslar arası sportif yarışmalarla ilişkili olan sportif aktiviteleri koordine etmek ve geliştirmek bu yolla olimpiyat ailesi çerçevesinde yer alan sporla ilgili organizasyonların arasındaki üretici iş birliğini güçlendirmek.
- Birleşik devletlerin olimpiyatlarda veya Pan Amerikan oyunlarına katılmasıyla ilgili bütün konularda,oyunlarda Amerika'nın temsil edilmesi ve Amerika da organizasyonu yapılacak Pan Amerikan oyunları ile Olimpiyat organizasyonları üzerinde komiteler veya seçmen üyeler yoluyla yargılama yetkisini kullanmak.
- Birleşik Devletlerinde dahil olduğu veya sadece yabancı milletlerin spor aktivitelerini geliştirmek ve desteklemek.
- Birleşik Devletler için, doğrudan veya her bir spor için delegeler yoluyla ulusal yönetim kurulunu ve dolayısıyla mümkün olabilecek güçlü bir kadroyla her bir olimpiyat oyununda veya Pan Oyunlarında temsil edilmeyi sağlamak.
- Ulusal Yönetim Kurulu, sporcular ve spor kuruluşlarının içine düştükleri çelişkileri ve tartışmaları kesin bir neticeye bağlamak ve yarışmalarına katılan sporcuların, antrenörlerin, çalıştırıcıların, menajerlerin ve yönetimde görevli resmi kişilerin şanslarını korumak.
- Sporcuların kullanımı için tesisleri geliştirir. Ayrıca; Amerikalı sporcular için kalıcı spor tesisleri yapar.

- Spor tıp, bilim ve sporda alınacak tedbirler ile ilgili alanlarda araştırma, geliştirme ve bilgilerin dağıtımını teşvik eder.

- Sporla ilgilenen sporcular, etnik gruplar, özürllüer ve kadınlar için sportif aktiviteleri teşvik ve yardım eder.

Birleşik Devletler Olimpiyat Komitesinin 3 büyük fonksiyonu vardır. Bunlar;

- Spor kuruluşlarının genel meclisidir ve kongre olarak görev yapar.

- Üyelerine genel hizmet veren üye hizmetleri derneğidir.

- Spor şirketi olup bütün bununla ilgili bütün iş konularını idare eder.

3. Milli Olimpiyat Komitesi (NOC): Uluslar arası Olimpiyat Komitesi tarafından NOC olimpik hareketin dünyada ilerlemesi için kurulmuştur. 191 tane NOC üyesi bulunmaktadır. Amacı; olimpik hareket ve sporun gelişimi ve korunmasını sağlamaktır. Uluslar arası Olimpiyat Komitesi tarafından kimliği tanınmış olimpiyat komiteleri, o ülkenin olimpiyat oyunlarındaki tek temsilcisidir. Ulusal Olimpiyat Komitesi, sporcularını olimpiyat oyunlarına sokmaktan ve onlara malzeme, yer ve ulaşım araçları sağlamaktan sorumludur.

4. Uluslararası Federasyonlar (IF)-Ulusal yönetim kurulu(YGB): Kendi sporlarını uluslar arası ve ulusal seviyelerde kurallar,uygunluk ve şampiyonluklar açısından yapılmasını sağlar.

5. Olimpik Pan Amerikan Spor Organizasyonları (OPASO): Amerika kıtasının her iki tarafında bulunan ülkelerin sporcularının katıldığı yarışmalar olup birçok spor dalında ve her bir spor dalı için ayrı olarak organize edilmektedir. Amerika kıtası içinde; her bir spor dalın uluslararası federasyonlarının, Amerika spor federasyonları vardır. Bu federasyonların bazıları bölgesel olarak teşkilatlanmıştır. İlgili federasyonlar ise; okçuluk, badminton, beyzbol, basketbol, biathlon, boks, bobsled, kano, kayak, bisiklet, dalma, eskrim, çim hokeyi, paten, buz hokeyi, judo, luge, modern pentatlon,

kürek, yelken, atış, kayak, futbol, softball, hız pateni, yüzme, uyumlu yüzme, masa tenisi, takım hentbolü, tenis, atletizm, voleybol, su topu, halter, güreştir.

6. Sakatlar İçin Spor Dernekleri(DSA):

- Amerikan Sağırılar İçin Spor Derneği(AAAD)
- Birleşik Devletler Felçliler Spor Derneği(USCPAA)
- Amerika Cüceler Spor Derneği(DAAA)
- Milli Sakatlar Sporları(NHS)
- Milli Tekerlekli Sandalyeli Sakatlar Spor Derneği(NWAA)
- Uluslararası Özel Olimpiyat(SOI)
- Birleşik Devletle Kör Atletler Derneği(USABA)

7. Uluslararası Üniversiteler Spor Federasyonu(IUSF): Uluslar arası spor yarışmaları üniversite öğrencileri için 1920 yılından başlamak üzere kısıtlanmıştır. Yarışmalar 2. dünya savaşı süresince yapılamadı fakat 1946 yılında Komünist kökenli uluslar arası öğrenci birliği tarafından tekrar başlatıldı. Buna cevaben yani komünist propaganda çabalarına karşılık batı Avrupalı eğitimciler 1948 yılında uluslar arası üniversite federasyonu organize ettiler. Amerika Birleşik Devletleri aktif olarak bu organizasyona 1964 yılına kadar katılmamıştır.

8. Uluslar Arası Amatör Atletizm Federasyonu(IAAF):1913 Yılında kuruldu. Yarışmalarla ilgili kuralları saptamak, oyunları programlamak ve rekorları onaylamak gibi görevleri vardır. 103 tane milli olimpiyat komitesi vardır. Amerikan Birleşik Devletleri Olimpiyat Komitesi bunlardan biridir ve 1921 yılında kurulmuştur.

9. Amerikan Kızıl Haç(RC): Ulusal yarı devlet kuruluşudur ve binlerce bölgesel branşları olup beden eğitimcilerin de RC ilişkileri bulunmaktadır. Sosyal bir kuruluş olup emniyet eğitimi konusundaki liderliği ve etkisi milyonlarca kişi üzerinde savaşta veya barışta hissedilir. Amerikan kırmızı ay bilindiği üzere elbise, yiyecek, giyecek ve sağlık ile bunun gibi birçok sayılamayacak kadar yardımı dünyanın her yerindeki insana ulaştırır. Ayrıca; ilk yardım öğretme sertifikası verilir. Bütün yüzme ve hayat kurtarma

öğretmenleri ARC'ın standart veya ileri seviye ilk yardım derslerini almaları ve hatta sertifika için bu derslerden başarılı olmaları gerekir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE SPORUN YAPISI VE SORUNLARI

5.1. Türkiye'deki Spor Yönetimi Yapısı

A) ÜLKE DÜZEYİNDE

1. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi (TMOK): 1908'de Selim Sırrı Tarcan tarafından Osmanlı olimpiyat komitesi olarak kurulan TMOK 1911'de IOC tarafından resmi olarak kabul edilmiştir. Ancak dönemin karmaşık yapısı nedeniyle 1962'ye kadar IOC'nin istediği nitelikte bir kurum olamayan Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi bu süre zarfında devlete bağlı kalmış ve başkanları devlet tarafından atanmıştır. 1962'de tam bağımsızlığına kavuşan TMOK bugün Türkiye'nin spordan sorumlu hükümet dışı kuruluştur. Amaçları; ülkede amatör sporu ve olimpik faaliyetleri geliştirip olimpizm ruhunu yaymak, spor ve ilgili konularda araştırmalar yapmak olarak özetlenebilir. Görevleri ise kısaca şöyledir.

- Olimpik hareketin ve sporun geliştirilerek korunması
- Olimpiyat ve benzeri oyunları Türkiye'de yapılması halinde bunların organizasyonu
- Türk spor federasyonlarının IOC ve diğer milli olimpiyat komiteleri ile bağlantılarını sağlamak
- Olimpiyatlara katılacak sporcuların kontrolü
- Olimpiyatlara katılacakların oluşturulması, yönetilmesi, gereksinimlerin karşılanması ve denetimi
- Spor federasyonlarıyla bağlantı ve işbirliği
- Yılda bir kez olimpik gün düzenlenmesi
- Doping çalışmalarının desteklenmesi ve denetlenmesi
- Sporda fair play olgusunun geliştirilmesi
- TMOK derneğinin en üst düzey karar organı Genel Kurul, yönetim ve yürütme işlerini yapan Yönetim Kurulu, destekleme ve kontrol organı olarak Denetleme Kurulu, Konsey ve çeşitli çalışma alanları olan 12 komisyondan oluşur. Merkezi İstanbul'da bulunan TMOK'un taşra teşkilatlanması veya başka bir şubesi bulunmamaktadır.

5.2. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Önemli Faaliyetleri

Türk sporunda "Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 5105 sayılı Kanun" 04.03.2004 tarihinde yürürlüğe girdi.

Kanun ile;

- Spor hizmet ve faaliyetlerinde sponsorluk yeniden düzenlendi ve sponsorluk yapılabilecek faaliyet alanları genişletildi.

- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün ana hizmet birimleri olarak faaliyet göstermekte olan spor federasyonlarına, özerk olma imkânı getirildi.

- Spor federasyonlarının iş ve işleyişleri ile ilgili olarak çıkacak ihtilaflar hakkında federasyon yönetim kurulunca verilecek kararlar ile disiplin veya ceza kurulu kararlarının ilgililerin itirazı üzerine inceleyip kesin kara bağlamak üzere, Genel Müdürlük bünyesinde Tahkim Kurulu oluşturularak, Tahkim Kurulu Yönetmeliği de 28.05.2004 tarihli ve 25475 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

- Özerk olan federasyonların, kurullarının teşkili, Genel Müdürlük ile ilişkileri, Genel Müdürlüğe ait tesislerden yararlanmaları gibi hususlar 14.07.2004 tarihli ve 25522 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Özerk Spor Federasyonları Çerçeve Statüsünde belirlendi. Özerk federasyonlar Çerçeve Statüye aykırı olmamak şartıyla kendi ana statülerini hazırlamaktadırlar.

- 28.04.2004 tarihli ve 5149 sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun ile, kanunun uygulanmasına yönelik Yönetmelik de 28.08.2004 tarihli ve 25567 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

- 25.05.2004 tarihli ve 5175 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Futbol Federasyonunun Genel Kurulunun teşkili, bir kısım kurullarının oluşturulma şekli düzenlenerek, Federasyon yeniden yapılandırıldı.

- 10.11.2004 tarihli ve 5255 sayılı, İzmir kentinde yapılan Dünya Üniversitelerarası Spor Oyunları Kanununun yürürlüğe girdi.

- Bakanlar Kurulunun 09.07.2004 tarihli ve 2004/7627 sayılı kararı ile kabul edilen Spor Hizmet ve Faaliyetlerinde Üstün Başarı Gösterenlerin Ödüllendirilmesine Dair Yönetmelik uyarınca, Atina Olimpiyat

Oyunları'nda ülkemizi başarı ile temsil eden sporcularımızın daha yüksek miktarlarda ödül almaları sağlandı ve spora olan teşvik artırıldı.

- 07 Mayıs 2004'te ilk olarak özerkleşen federasyon Satranç federasyonu oldu. 28 Ekim 2004 tarihinde Voleybol, 10 Eylül 2004 tarihinde Tenis federasyonunun, 15 Mayıs 2005 tarihinde de Motosiklet, Briç ve basketbol federasyonunu özerklikleri kabul edildi.

5.2.1. Özerklik Kanunu

Madde 2: 3289 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

Özerklik

Ek Madde 9- Federasyonlara, talepte bulunmaları durumunda Merkez Danışma Kurulunun uygun görüşü, Genel Müdürlüğün bağlı olduğu Bakanın teklifi ve Başbakanın onayı ile idarî ve malî özerklik verilebilir. Federasyonun kuruluşuna ilişkin kararın, Resmî Gazetede yayımlanması ile tüzel kişilik kazanılır.

Özerk olan federasyonlar; organları genel kurulu tarafından seçimle görev gelen, her türlü kararlarını kendi organları içerisinde alan, bütçesi genel kurul tarafından onaylanan ve ibra edilen federasyonlardır.

Özerklikte aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurulur:

- a) Faal sporcu sayısı,
- b) Faal kulüp sayısı,
- c) Spor dalının ülkemiz veya dünyadaki yaygınlığı ve gelişme potansiyeli,
- ç) Gelirlerinin giderlerini karşılayabilme yeterliliği,
- d) Spor dalının olimpik olup olmadığı,
- e) Federasyon veya bağlı kulüplerin tesis durumu.

Özerkliği onanan federasyon, hazırlayacağı ana statü ve buna bağlı talimatlara göre genel kurulunu ve yetkilendireceği diğer organlarının oluşumunu, görev ve yetkilerini belirler. Özerk federasyonlar, uluslar arası federasyonların öngördüğü kurulları oluşturmak zorundadır.

Özerk federasyonların; genel kurlarının toplanması ve çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar ile kimlerin oy kullanabileceği ve Tahkim Kurulu ile ilişkileri Genel Müdürlükçe düzenlenecek çerçeve statü ile belirlenir. Özerk federasyonlarca hazırlanacak ana statü, çerçeve statüye aykırı olamaz.

5.2.2. Sponsorluk

Ek Madde 3- Ulusal veya uluslar arası gençlik ve spor hizmet ve faaliyetlerini desteklemek amacıyla gerçek ve tüzel kişiler;

- Genel Müdürlüğün yıllık faaliyet programında yer alan ulusal ve uluslar arası gençlik ve spor organizasyonları,
- Sporcuların transfer bedelleri hariç olmak üzere spor kulüpleri ile federasyonların yıllık programlarında bulunan sporun yaygınlaştırılması ve sporcuların desteklenmesine yönelik resmi sportif faaliyetleri,
- Kamu kurum ve kuruluşları ve yerel yönetimler ile spor kulüplerine ait spor tesislerinden Genel Müdürlükçe uygun görülenlerin yapımı, bakımı ve onarımı,
- Federasyonların ve spor kulüplerinin sportif hizmet ve faaliyetlerinin yürütülebilmesi için gerekli olan spor organizasyonları ile sportif araç, gereç ve malzemelerin temini,
- Ferdî lisanlı sporcuların, Genel Müdürlük veya federasyonlarca ferdî olarak katılmalarına izin verilen ulusal veya uluslar arası organizasyonları,
- Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi ile Paralimpik Komitesinin sportif faaliyetlerin ilişkin hizmetleri kapsamında sponsorluk yapabilirler.

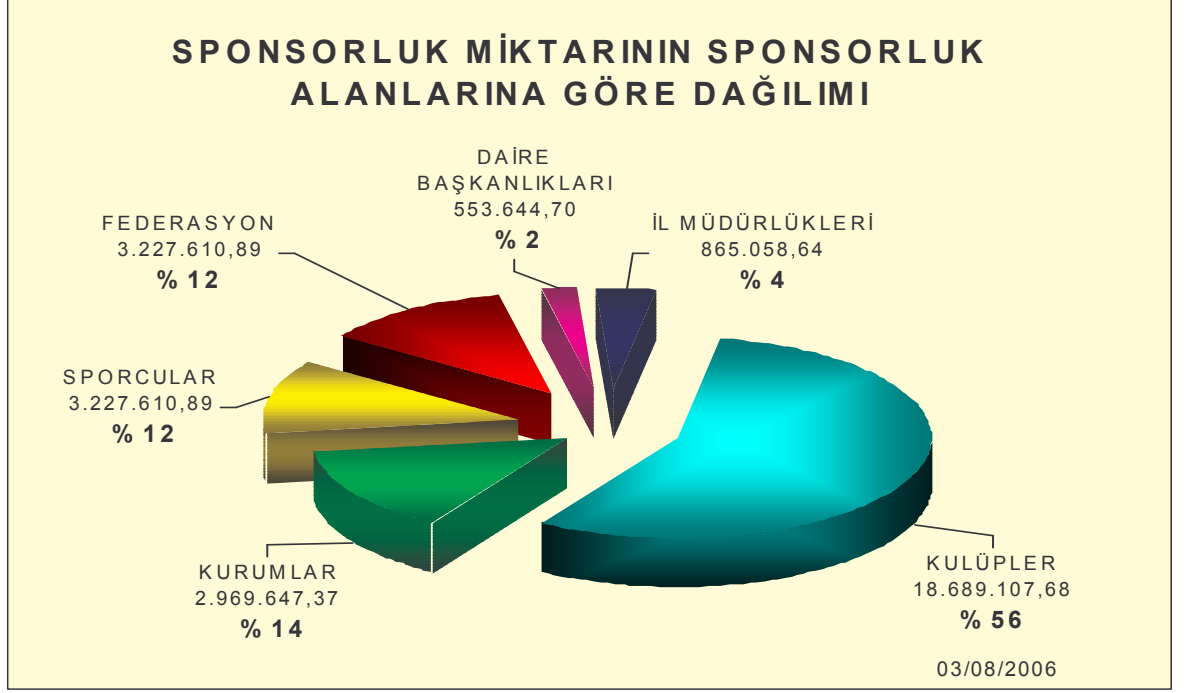

- Futbol Federasyonu, Süper Lig’de mücadele eden kulüplere daha fazla kaynak yaratmak için, Süper Lig’in isim hakkını Türkcell’e sattı. Böylece Türkcell, Birinci Süper Futbol Ligi’ne 2005-2006 sezonundan başlayarak, beş sezon boyunca isim sponsoru oldu. Turkcell bu sponsorlukla, isim hakkı için her sezon 10 milyon dolar ödemeye başladı ve kulüplere ciddi manada kaynak yaratıldı.

- Fortis, Türkiye Futbol Federasyonu ile anlaşarak, 2005-2006 ve 2006-2007 sezonları için 7.5 milyon dolar karşılığında Türkiye Kupası’na sponsor oldu.

- Tadım Gıda, Basketbol Federasyonu ile yaptığı işbirliğiyle, Bayanlar ve Erkekler Türkiye Kupası’nın isim sponsoru oldu. “Tadım Türkiye Kupası” adı altında organize edilen müsabakalar, Kayseri ve Adana’da oynandı.

- Sponsorluk yasası ile Türkiye Güreş Ligi’ne ismini veren Vakıf Bank amatör sporumuzun en başarılı branşlarından birine önemli bir destek vermiş oldu.

5.2.3. Sporda Şiddet

Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun Amaç

MADDE 1.- Bu Kanunun amacı; spor müsabakalarının yapıldığı alanlar ile bunların eklenti ve çevresinde müsabaka öncesinde, müsabaka esnasında veya sonrasında şiddetli rekabet ve bunun doğurduğu fanatizm sonucu patlayıcı, parlayıcı, yanıcı, yakıcı, kesici ve delici maddelerin kullanılmasının, şiddet ve düzensizliğin, kişilik haklarına, ailevî veya manevî değerlere yönelik hakaret, sövme ve aşağılayıcı slogan ve davranışların yer aldığı sporun ruhuna, ilke ve kurallarına uymayan kötü tezahüratın önlenmesi suretiyle huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığı ve kamu düzeninin sağlanmasına yönelik olarak alınacak önlemler ve uygulanacak yaptırımlarla ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

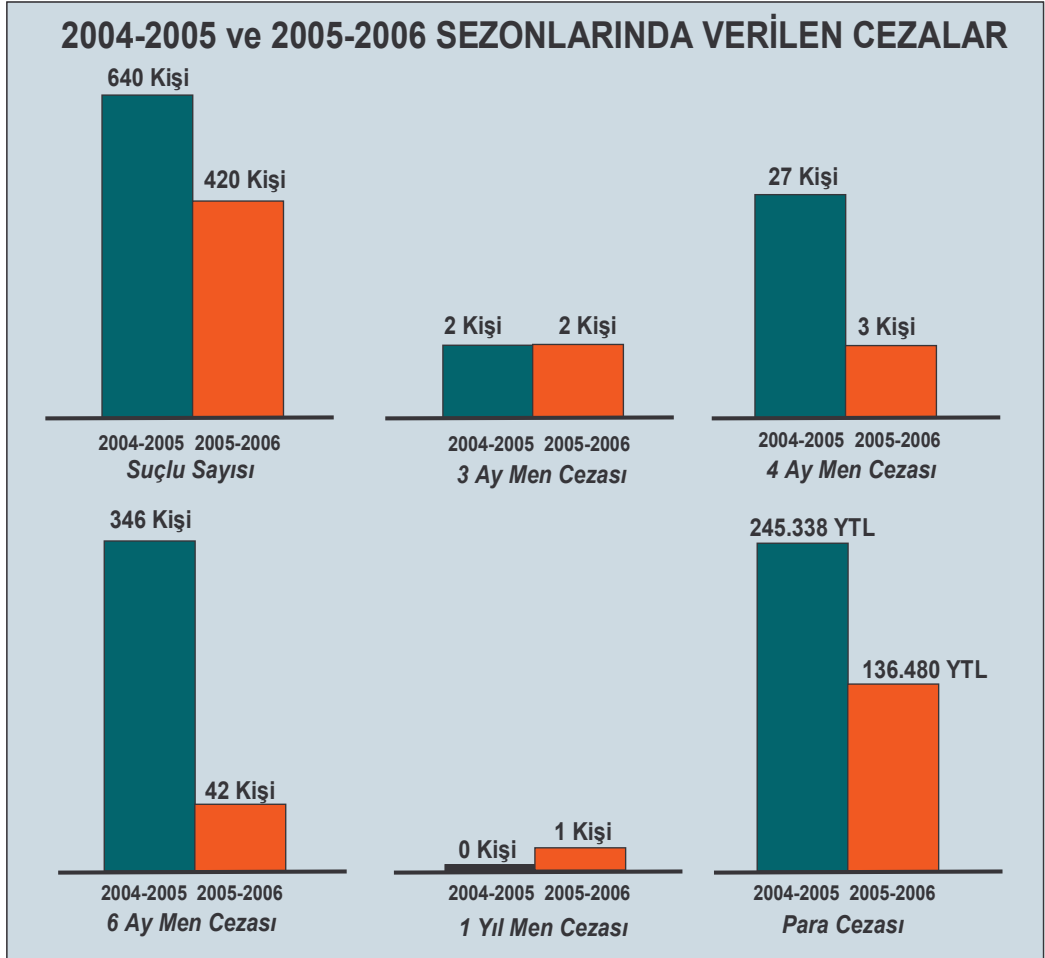
MADDE 2.- Bu Kanun; spor müsabakalarının yapılacağı alanlarda uygulanacak güvenlik önlemlerini, yasak fiil ve davranışları, bunlara uygulanacak yaptırımları, spor kulüplerinin, taraftarların, taraftar derneklerinin, taraftar temsilcilerinin, spor federasyonlarının, yayın kuruluşları ile diğer ilgili kişi ve kurumların spor müsabakalarında şiddet ve düzensizliğin önlenmesine ilişkin hususlardaki görev ve sorumluluklarını kapsar.

2005 YILI

İL ADI	SUÇLU SAYISI	PARA CEZASI (YTL)	1 YIL SEYİR DEN MEN CEZASI	6 AY SEYİR DEN MEN CEZASI	4 AY SEYİR DEN MEN CEZASI	3 AY SEYİR DEN MEN CEZASI
ANKARA	48	5.560	-	3	-	-
BALIKESİR	9	4.112	-	2	4	4
ÇANAKKALE	5	Yasal İşl.Yap.	-	1	-	-
ÇORUM	3	2.500	-	3	-	-
DİYARBAKIR	2	Yasal İşl.Yap.	-	-	-	-
ESKİŞEHİR	5	-	-	-	-	-
GAZİANTEP	1	Yasal İşl.Yap.	-	-	-	-
İSTANBUL	187	-	-	4	-	-
İZMİR	9	Yasal İşl.Yap.	-	-	-	-
KAYSERİ	32	-	-	6	2	-
KARABÜK	1	Yasal İşl.Yap.	-	-	-	-
KIRIKKALE	2	-	-	2	-	-
KOCAELİ	9	Yasal İşl.Yap.	-	-	-	-
KONYA	2	Yasal İşl.Yap.	-	-	-	-
ORDU	1	Yasal İşl.Yap.	-	-	-	-
OSMANİYE	7	-	-	-	1	-
SAKARYA	15	Yasal İşl.Yap.	-	-	-	-
RİZE	2	-	-	2	-	-
TRABZON	7	Yasal İşl.Yap.	-	-	-	-
VAN	-	Yasal İşl.Yap.	-	-	-	-
YALOVA	1	556	-	-	-	-
TOPLAM	348	33.270	0	23	7	4

- Yasanın temel amacı; spor müsabakalarında şiddet ve düzensizliğin önlenmesi, özellikle de futbol maçlarında yaşanan üzücü olayların engellenmesi, çirkin ve kötü tezahüratın önüne geçilmesi, fanatizmin önlenmesi, sporun ruhunu, ilke ve kurallarına, fair play ve uluslar arası kriterlere uygun müsabaka ortamının yaratılması, huzur ve güven ile kamu düzeninin sağlanmasıdır. Yasada bütün kesimlerin sorumlulukları belirtildi. Bilet satış kurulları, taraftar derneklerinin yapısı ve sorumlulukları, polis-özel güvenlik elemanlarının organizasyon şeması, yetki alanları ve sorumlulukları gibi temel noktalar yasada açıklandı.

- Ayrıca, şiddeti özendirici yayınlar yapan medya kuruluşlarına da, yasada yasaklamalar ve cezalar getirildi.

Avrupa Birliği'ne katılma süreci içerisinde futbol müsabakaları başta olmak üzere, diğer spor faaliyetlerinde düzenlenen müsabakalarda, federasyonlar ile kulüplerin öncelikle yerine getirmesi gereken sorumlulukları bulunmaktadır. Bu yasayla "Galibiyet kadar, mağlubiyeti de hazmeden bir kitle" gelmeye başlamıştır Türkiye'ye Bu, Türk sporunun olgunlaşması kadar, aynı zamanda geleceğine de daha güvenle bakması anlamına gelmektedir.

5.2.4. Türk Sporunda Ödüllendirme

- 23 Temmuz 2004 tarih ve 25531 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ve yürürlüğe giren yeni ödül yönetmeliği ile, tüm branş ve kategorilerde sporcu, antrenör, spor elemanı, teknik direktör ve kulüplere verilen ödül miktarları, ortalama yüzde 200'e varan oranlarda arttırıldı.

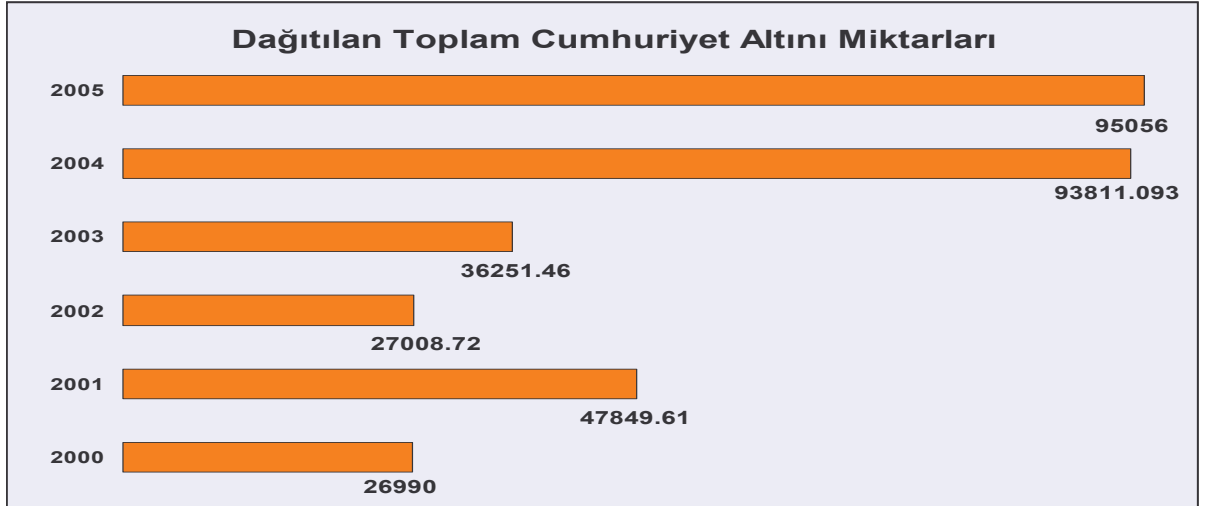
- Yönetmeliğine göre, Olimpiyat Oyunlarında sporcunun alması gereken ödül miktarı Olimpiyat şampiyonları için 750, Olimpiyat ikincisi için 600, Olimpiyat üçüncüsü için 450 Cumhuriyet Altını iken, 2004 yılında Olimpiyat şampiyonları 2000, Olimpiyat ikincisi 1500, Olimpiyat üçüncüsü 1000 Cumhuriyet Altını ödüle hak kazandı.

- Paralimpik sporcular ve onların antrenör, teknik direktör ve kulüplerine verilen ödüller, olimpiik olan branşlarla eşit seviyeye getirildi. 2003 yılında ödül yönetmeliğine göre, Paralimpik Oyunlarında sporcunun alması gereken ödül miktarı, birinci için 750, ikinci için 600, üçüncü için 450 Cumhuriyet Altını iken, 2004 yılından itibaren birinciler için 2000, ikinciler için 1500, üçüncüler için 1000 Cumhuriyet Altını ödül verilmektedir.

- Deaflympic Oyunlarında da, aynı miktarda ödül almaları için yönetmelikte değişiklik yapılarak, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alındı. Taslak Sayıştay Başkanlığının onayı ile Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

- 2003 yılında ödül yönetmeliğine göre, Olimpik branşlarda Büyükler kategorisi Dünya Şampiyonalarında, sporcunun alması gereken ödül miktarı, şampiyonlar için 600, ikinciler için 450, üçüncüler için 300 Cumhuriyet Altını iken, 2004 yılından itibaren Dünya şampiyonları 1000, ikinciler 750, üçüncüler ise 500 Cumhuriyet Altını ödül almaktadır.

- 2003 yılında ödül yönetmeliğine göre, Olimpik branşlarda Büyükler kategorisi Avrupa Şampiyonalarında, sporcunun alması gereken ödül miktarı, şampiyonlar için 450, ikinciler için 300, üçüncüler için 150 Cumhuriyet Altını iken, 2004 yılından itibaren Avrupa Şampiyonları 600, ikinciler 400, üçüncüler ise 200 Cumhuriyet Altını ödül almaktadır. Yeni yönetmelikte; Olimpiyat, Dünya Şampiyonası, Avrupa, Üniversite ve Üniversiyade yarışmalarında birden fazla sporcusu dereceye giren antrenör, teknik direktör ve kulüplere, her derece karşılığında, verilen ödüle karşılık gelen ilave ödül verilmesi kararlaştırıldı.

ÖDÜLLENDİRMEDE YEPYENİ BİR SİSTEM

Dopingle mücadele kapsamı içinde, kararlı biçimde birçok yeni düzenlemeye gidilirken, ödül yönetmeliğinde de değişiklikler yapıldı. Buna göre; madalya alan sporcunun, parasını taksitle alması, doping yaparsa da hiç almaması yönetmeliğe konuldu.

Taksitlendirme sisteminden sonra, Olimpiyatlarda madalya kazanan bir sporcu, parasını her yıl bir taksit olmak üzere 4 yılda alıyor, parasının ilk taksiti ise, doping kontrolü için verdiği numunelerin negatif çıkmasının ardından ödeniyor. 4 yıl içinde sporcunun başka organizasyonlarda doping kullandığının tespit edilmesi durumunda ise kalan taksitleri de ödenmiyor.

OLİMPİYAT-PARALİMPİK

DERECE	2001			2004			
	SP	ANT.	KL.	SP	ANT.	KL.	T.D.
1	750	50 adet	Toplam 30'ar	2000	150	750	250
2	600			1500	100	500	150
3	450			1000	50	400	100

DÜNYA ŞAMPİYONALARI

DERECE	2001			2004			
	SP	ANT.	KL.	SP	ANT.	KL.	T.D.
1	600	50 adet	30'ar	1000	100	500	150
2	450			750	75	400	100
3	300			500	50	300	50

AVRUPA ŞAMPİYONALARI

DERECE	2001			2004			
	SP	ANT.	KL.	SP	ANT.	KL.	T.D.
1	600	50 adet	30'ar	1000	100	500	150
2	450			750	75	400	100
3	300			500	50	300	50

AKDENİZ OYUNLARI-DÜNYA VE AVRUPA KUPALARI

DERECE	2001			2004			
	SP	ANT.	KL.	SP	ANT.	KL.	T.D.
1	60	20 adet	10'ar	100	40	75	50
2	30			75		50	
3	15			50		25	

OLİMPİK SPOR DALLARINDA KULÜPLERE DÜNYA VE AVRUPA ŞAMPİYONALARINDA VERİLEN ODÜLLER

DERECE	2001/2003 (DÜNYA-AVR.)			2004 DÜNYA ŞAM.			2004 (AVRUPA)		
	SP	ANT.	KL.	B	G-Ü	Y	B	G-Ü	Y
1	10'ar	30	500	3000	1000	300	2000	600	200
2	7'şer	20	300	2000	750	200	1000	400	100
Y.F	5'er	10	200	1000	500	100	500	200	50
Ç.F	3'er	5	100	KULÜPLER					

2004 ÖDÜL KAPSAMINA GİREN DİĞER MÜSABAKALAR

KULÜPLERİN BRANŞLARINDA KATILDIĞI DÜNYA VE AVRUPA KUPALARI 2004 (OLİMPİK)

DÜNYA KUPASI			AVRUPA KUPALARI		
B	G-Ü	Y	B	G-Ü	Y
2250	750	225	1500	450	150
1500	550	150	750	300	75
750	375	75	375	150	35

ÜNİVERSİTE SPOR OYUNLARI, UNIVERSIADE

DERECE	2004		
	SP	ANT	T.D
1	450	75	100
2	300	60	75
3	150	40	50

Kısaltmalar:

- Y: Yıldızlar
 B: Büyükler
 GÜ: Genç Ümitler
 SP: Sporcu
 ANT: Antrenör
 KL: Kulüp
 S.E.: Spor Elemanı
 T.D: Teknik Direktör

5.2.5. Doping Mücadele Sistemi

Doping Mücadele Sisteminde Yapılan Çalışmalar Şunlardır:

- Türkiye Antidoping Ajansının Kurulması,
- Doping Mücadele Kurullarının Kurulması,
- Federasyonların bünyesinde doping mücadelesinde kurulunun oluşturulması,
- Ödül yönetmeliğinde değişiklik (Ödüllerin taksitlendirilmesi),
- Federasyon Bütçelerinin Doping Mücadeleye göre şekillenmesi,
- Sağlık Bakanlığı ile işbirliği yapılarak doping maddesi içeren ilaçların kontrol altına alınması, sınırlandırılması ve reçetesiz satılmaması,
- TADA kuruluncaya kadar tıp dalındaki akademisyenlerden oluşan Doping Mücadele Kurulunun çalışmalarına başlamasıdır.

Sportif performansı artırma özelliği bulunan doping, sporun ruhuna aykırı olan maddenin, sporcunun biyolojik materyalinde bulunması veya kullanıldığına dair bir ipucunun ele geçirilmesidir.

- Türkiye, son yıllarda doping mücadelesinde önemli mesafeler kat etti. Gerek teknolojik olarak, gerekse yasal düzenlemeler ve uluslar arası anlaşmalara attığı imzalarla dünyanın sayılı ülkelerinden biri olan Türkiye, birçok branşta Ortadoğu, Balkanlar ve Orta Asya ülkelerinden gelen analizlerin yapıldığı ülke olmayı başardı.

- Hacettepe Üniversitesi ile Gençlik ve Spor Müdürlüğü arasında 1988 yılında imzalanan bir protokolle kurulan, WADA ve Birleşik Krallık Akreditasyon Servisi tarafından akredite edilen Türkiye Doping Kontrol Merkezi, dünyanın sayılı laboratuvarlarından biri olarak, teknoloji, hız ve personeliyle tüm dünyada isim yapmış bir merkez. Uluslararası ilişkilerde büyük prestij sağlayan doping laboratuvarı, yurtdışına döviz çıkışını engellerken, diğer taraftan yurda döviz girdisi sağlıyor. Spordan Sorumlu Devlet Bakanı Mehmet Ali Şahin, geçtiğimiz yıllarda WADA'nın 'Dünya Antidoping Ajansı) yeni kurallarının yer aldığı protokolü, Türkiye adına imzaladı.

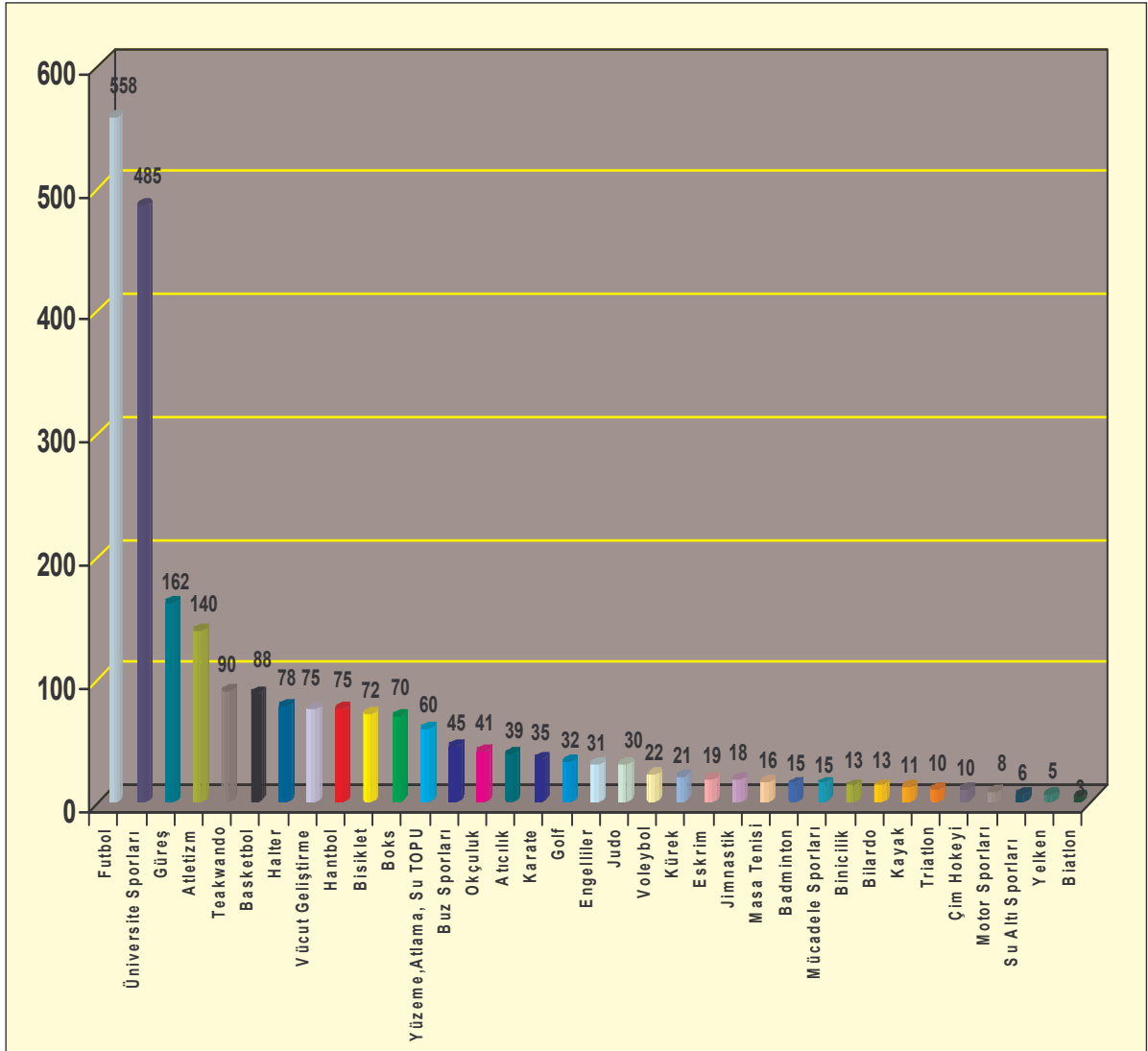
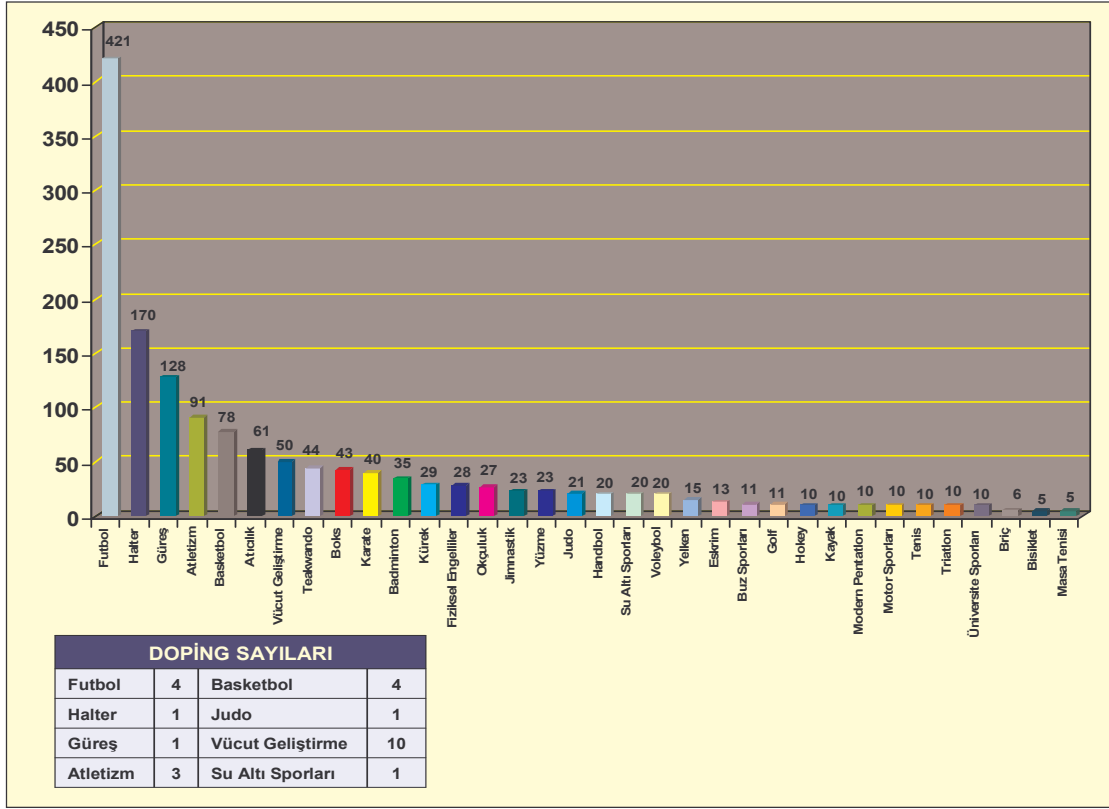
2004 YILI DÜNYA ANTİ-DOPİNG AJANSI (WADA) İSTATİSTİKLERİ

S.No	Laboratuvar Adı	Toplam Denek Sayısı	Sonucu Pozitif Çıkan Denek Sayısı	Yüzdesi (%)
1	Avusturalya, Sydney	7.710	86	1,12
2	Belçika, Ghent	5.472	247	4,51
3	Kanada, Montreal	6.253	166	2,65
4	Fransa, Paris	9.336	462	4,95
5	Almanya, Cologne	10.297	176	1,71
6	İngiltere, Londra	6.735	61	0,91
7	İtalya, Roma	8.416	102	1,21
8	Portekiz, Lizbon	2.965	120	4,05
9	İspanya, Madrid	6.912	303	4,38
10	Amerika, Los Angeles	37.407	417	1,11
Dünya Ortalaması 32 Laboratuvar		169.051	2.988	1,77

2005 YILI SONU İTİBARIYLA;

11	Türkiye, Ankara	2.106	27	1.28
-----------	------------------------	--------------	-----------	-------------

- Türkiye, özellikle 2005 yılında yaşanan doping olayları ile çok üzüldü. Dünyada da son yıllarda dopingli sporcu sayısının artması, özellikle WADA'nın son yıllarda kontrollerini artırması ile doğru orantılı oldu. WADA haksız rekabete son vermeye çalışırken, GSGM Türkiye'de de TADA'nın kurulması ile cezalarda ciddi artışlar düşünülürken, doping yapan veya kural ihlali yapan sporcuya taviz verilmeyeceği belirtildi. Federasyonlar ile birlikte çalışılarak, federasyonların bünyelerinde bir doping kurulu oluşturmaları yönünde adımlar atıldı. Yine Sağlık Bakanlığı ile anlaşma yapılarak, eczanelerden doping maddesi içeren ilaçların alınmasına denetim getirilmesi yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

5.2.6. Tesislerin Yapılanması

Türkiye’de, Şırnak ve Artvin illerinde spor salonu bulunmuyordu. Her iki ilimizin spor salonu da 2005 yılında hizmete girdi. 2003 yılında 22 spor tesisini hizmete sokarken, 2004 yılında da 23 spor tesisi tamamlanarak Türk sporuna hizmet verecek duruma getirildi. 2005 yılında ise yine 11 spor tesisi tamamlanarak Türk sporunun hizmetine girdi.

- 23. Dünya Üniversitelerarası Yaz Spor Oyunları için İzmir ve Manisa illerimizdeki spor tesislerimizin modernizasyonuna 2003 yılında başlandı, Haziran 2005 tarihine kadar 26.938.500.-YTL harcama yapılarak, tesislerimiz dünya ve Avrupa standartlarına uygun hale getirildi.2004 Mali Yılı Bütçesi Kapsamında Genel Müdürlüğümüzce İl Müdürlüklerimize gönderilen 95.192.137 trilyon ile Gençlik ve Spor Hizmetlerinde önemli katkılar sağlandı. 2005 yılı yatırım programında yatırımlara 73.000.000.-YTL ödenek ayrılarak, yıl içinde yapılan ödenek aktarımları Spor-Toto ve kiralara gibi öz gelirlerimizle toplam 117.552.798.-YTL’ye çıkarıldı.

2005 YILINDA BİTİRİLEN PROJELER

Yer	Projenin Adı	Karakteristik	
Denizli	Sarayköy Antrenman Salonu	500 kişilik	2006 yılı programında yer almasına rağmen 2005 yılında bitirilmiştir.
Denizli	Buldan Antrenman Salonu	500 kişilik	2006 yılı programında yer almasına rağmen 2005 yılında bitirilmiştir.
Giresun	Şebinkarahisar Antrenman Salonu (DOKAP)	500 kişilik	Bitti
Giresun	Merkez KAPALI Yüzme Havuzu	Olimpik	Bitti
Isparta	Atabey Antrenman Salonu	500 kişi	2006 yılı programında yer almasına rağmen 2005 yılında bitirilmiştir.
İzmir	2005 Universiade Tenis Kompleksi	16 kort	Bitti
İzmir	Halkapınar Spor Salonu	10.000 kişilik	Bitti
İzmir	2005 Universiade Spor Tes. Modernizasyonu	Bakım onarım	Bitti
Karabük	Safranbolu Antrenman Spor Salonu (ZBK)	500 kişi	Bitti
Rize	Pazar Spor Salonu (DOKAP)	1500 kişilik	Bitti
Şırnak	Merkez Spor Salonu (GAP)	1500 kişilik	Bitti

2005 yılında 11 adet proje bitirildi.

2003 YILINDA BİTİRİLEN PROJELER

PROJENİN ADI	KARAKTERİSTİK	KİŞİLİK	İL
İHSANIYE ANTRENMAN SPOR SALONU		500	AFYON
ÇILDIR GENÇLİK MERKEZİ (DAP)			ARDAHAN
KARACASU ANTRENMAN SPOR SALONU		500	AYDIN
BURHANIYE 750 KŞ. SPOR SALONU		750	BALIKESİR
KARLIOVA ANTRENMAN SPOR SALONU		500	BİNGÖL
MERKEZ GENÇLİK MERKEZİ (YHP)			ÇORUM
MEKEZ SPORCU KAMP EĞİTİM MERKEZİ			ERZİNCAN
DERELİ ANTRENMAN SPOR SALONU		500	GİRESUN
MERKEZ STAD TRB. VE FUT. SAH. İNŞ.			GÜMÜŞHANE
PAYAS ANTRENMAN SPOR SALONU		500	HATAY
MİLAS FUT. SAH. B.A.KAP.TRB.			MUĞLA
GÜLŞEHİR ANTRENMAN SPOR SALONU		500	MEVŞEHİR
TERME ANTRENMAN SPOR SALONU		500	SAMSUN
HAYRABOLU ANTRENMAN SPOR SALONU		500	TEKİRDAĞ
MERKEZ STAD TRB. GENÇLİK MERKEZİ			YALOVA
MERKEZ SPOR SALONU MODERNİZASYONU		750	KARABÜK
MERKEZ SPOR SALONU MODERNİZASYONU			DÜZCE
MERKEZ SPOR SALONU MODERNİZASYONU		1500	ÇORUM
2005 UNİVERSİYAD-SPOR TESİSLERİNİN MODERNİZASYONU			ZONGULDAK
			İZMİR

2003 yılında 22 adet proje bitirildi.

2004 YILINDA BİTİRİLEN PROJELER

İŞİN ADI	İLİ
BÖZÜYÜK SPORCU KAMP EĞİTİM VE GENÇLİK MERKEZİ	BİLECİK
ÇAN ANTRENMAN SPOR SALONU	ÇANAKKALE
YENİCE ANTRENMAN SPOR SALONU	ÇANAKKALE
İSKİLİP ANTRENMAN SPOR SALONU	ÇORUM
MECİTÖZÜ ANTRENMAN SPOR SALONU	ÇORUM
UĞURLUDAĞ ANTRENMAN SPOR SALONU	ÇORUM
ÇİLİMLİ ANTRENMAN SPOR SALONU	DÜZCE
İSPİR ANTRENMAN SPOR SALONU	ERZURUM
MERKEZ YENİŞEHİR ANTRENMAN SPOR SALONU	ERZURUM
TORTUM ANTRENMAN SPOR SALONU	ERZURUM
ŞEHİTKAMİL GÜREŞ EĞİTİM MERKEZİ	GAZİANTEP
ŞEMDİNLİ ANTRENMAN SPOR SALONU	HAKKARİ
OLİMPİK STADYUM İNŞAATI	İSTANBUL
MERKEZ SPORCU KAMP EĞİTİM VE GENÇLİK MERKEZİ	KARS
MERKEZ KADIDAĞI SPORCU KAMP MERKEZİ	KASTAMONU
ARDEŞEN FUTBOL SAH.TRB.İNŞ. (DOKAP)	RİZE
MERKEZ 19 MAYIS ANTRENMAN SPOR SALONU (YHP)	SAMSUN
MARMARAEREĞLİSİ ANTRENMAN SPOR SALONU	TEKİRDAĞ
SPORCU KAMP EĞİTİM MER. (DOKAP)	TRABZON
OVACIK ANTRENMAN SPOR SALONU (DAP)	TUNCELİ
2005 UNIVERSIAD-SPOR TESİSLERİNİN (ÜN.SPOR TES.DAHİL) MODERNİZASYONU)	İZMİR

2004 yılında 23 adet proje bitirildi.

ALTINCI BÖLÜM

SONUÇ

Türkiye’de Sporun Örgüt Şeması, Avrupa Birliği ülkelerindeki gibi değildir. Çünkü yapımız Avrupa Birliği’ndeki katılımcı demokratik yapı ile giderilmesi gereken farklılıklar taşımaktadır. Her şeyden önce, spor dalı federasyonları, Avrupa Birliği’ndeki federasyonlar gibi, spor kulüplerine ve ulusal spor örgütlerine dayanmamaktadır. Günümüzdeki seçim sistemindeki adaylık, seçim, atama koşul ve yöntemlerinin Avrupa Birliği üyesi ülkelere benzer yanı yoktur. Futbol dışındaki hiçbir federasyon, Ankara’da bir genel kurul yaşamamıştır. Türkiye, Avrupa Birliğine uyum amacıyla çok önemli yasal düzenlemeler yapmış, ancak henüz beden eğitimi ve spor yönetimi konusundaki yapı değişikliği gerçekleşmemiştir.

Türkiye’de beden eğitimi ve spor alanındaki görevlilerin önemli bir bölümü, gönüllülük ilkesi ile katkı yapmaktadır. Ancak, bu gönüllülerin örgütlenmesi ve örgütleri aracılığıyla yönetime katılması konularında Türkiye daha yolun başındadır.

Yerel ve ulusal düzeyde, Avrupa’ya benzer örgütlenmeyi sadece spor kulüpleri başarmışlardır. İllerdeki Amatör Spor Kulüpleri Federasyonları ve Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu, bu alanda tek örnektir. Beden Eğitimi ve Spor alanının içinde olanların çok azı yerel ve ulusal düzeyde örgütlüdür. Bu örgütler, Avrupa ülkelerindeki benzer örgütlerin yetki ve etkilerini yeterince taşıyamamaktadır.

Ülkemizde, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi, Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu, illerdeki Amatör Spor Kulüpleri Federasyonları, Türkiye Spor Yazarları Derneği, futbol dalında Türkiye Futbol Antrenörleri Derneği, bazı illerde beden eğitimi öğretmenlerinin dernekleri, Spor Bilimcileri Derneği, ulusal veya yerel düzeyde bazı dallardaki hakem, antrenör ve diğer spor dernekleri, az sayıda olsa da bulunmaktadır.

Anayasamızın 59'uncu maddesinde devlet her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder hükmü yer almaktadır. Ülkemizde halkın son yıllarda spora olan duyarlılığı artmış olmakla birlikte insanlarımızın spora aktif katılımı yetersizdir. Oysa sporun insan ve toplum sağlığındaki rolünün artık tartışılmadığı günümüzde sporu toplumumuzun vazgeçilmez tutkusu ve yaşam biçimi haline getirebilmek için öncelikle herkes için spor seferberliği kapsamında çocuk ve gençlerimizi spor yapmaya teşvik etmek, sporu sevdirmek, sigara, içki, kumar, uyuşturucu gibi kötü alışkanlıklar edinmeleri yerine sosyal, üretken insanlar olarak yetişmelerini sağlayacak ortam ve fırsatları onlara sağlamak gerekmektedir.

Tesis planlamasında yerel düzeyde bir yapılanma oluşturulmadığından o bölgenin ihtiyaçları ve özellikleri doğrultusunda bir tesis planlaması yapılamamakta illerde siyasilerin baskı ve tercihleri doğrultusunda merkezi yönetim tarafından yatırımlar planlanmaktadır. İhtiyaç duyulan ve yapımına başlanan tesisler, gerek yeterli ve sürekli kaynak aktarılamamasından gerekse yeterli kontrol mekanizmaları devreye sokulamadığından zamanında bitirilememektedir. Dolayısıyla yapım maliyetleri katlanarak artmaktadır. Planlanan tesisler, kaynaklar düşünülmemiş dolayısıyla her zaman kalite ve standartlardan ödün verilmiştir. Tesislerin birim fiyatlarından tasarruf etme yoluna gidilmiştir. Tesis yatırımları için teklif edilen ödeneklerin düşürülmesi veya hiç verilmemesi nedeniyle mevcut ve inşası devam eden tesisler bitirilememekte ve bakım ve onarımları geciktirilmektedir.

Spor tesisleri yatırımlarının planlanmasında mevcut tip projeler nedeniyle verimsiz ve çağın gelişmelerin gereğine uygun olmayan her bölgenin ilgi, istek ve ihtiyaçlarına cevap vermeyen spor tesisleri yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir.

Ülke genelinde bölgelerarası nüfus artışı, coğrafi konum, iklim ve demografik yapıyı dikkate alan bir spor tesis politikası oluşturulamadığından ülke bir tesis mezarlığına dönüştürülmüştür. Tasarlanan sporun özelliklerine, ulusal ve uluslararası standartlara uymayan, ulaşım problemi ve tek yönlü

kullanım düzenlemeleri nedeniyle atıl durumda bulunan sayısız spor tesisleri bulunmaktadır.

Yerel yönetimler 3289 sayılı kanunun kendilerine yüklediği sorumluluk ve görevleri yerine getirmemekte, şehir planlarında spor tesisleri için düzenlemeler yapmamakta ve bütçelerinden ayrılması gereken yüzde 1'lik ödeneği bile spor hizmetlerine aktarmamaktadır.

Genellikle spor tesislerini ve bu tesislerde üretilen spor programlarını tanıtan broşür vb. dokümanlar yoktur. Halk spor konusunda aydınlatılamamaktadır. Bu konuda bazı kurumlar ferdi çalışmalar yapmakta olup, aralarında koordinasyon yoktur. Halkın eğitiminde çok önemli bir yere sahip olan medya spor eğitim ve kültürünü geliştirici yayınlar yeterince yapılmamaktadır.

Ülke genelinde spor tesisi yatırımları yapacak olan özel ve tüzel kişilerin bu konuda Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile koordinasyonunu sağlayan bir düzenleme yapılamamıştır. Ayrıca; Türkiye'de kamuya ait küçümsenmeyecek seviyede spor tesisleri bulunmasına rağmen gerek tip projelerin çok amaçlı planlanmaması, gerekse nitelikli teknik eleman ve yeterli personel bulduramaması açısından işletme güçlüğü çekilmektedir. Mevcut tesisler çok düşük kapasite ile işletilmektedir. Kamu kuruluşları sahip oldukları tesislerde mensuplarına ve çevre halkına spor programları düzenleyememektedir. Spora ayrılmış alanlar, depo, otopark vb. mekanlar inşa edilebilmektedir. Bu işletim olumsuzluğunu bölgelere göre performans sporu veya yaygın spor talebi belirlenmeden yatırım yapılması da önemli derecede etkilemektedir.

Spor tabanını oluşturan ilköğretim çağındaki çocukların haftalık beden eğitimi ders saatleri üç saatten iki saate, ortaokullar için iki saatten bir saate indirilmiştir. Okutulan 11 yıllık toplam beden eğitimi dersleri açısından ülkemiz toplam 19 Avrupa ülkesi içinde 18'inci sırada yer almaktadır. Okullardaki haftalık beden eğitimi ders saatleri spor kültürünü öğretmekte yetersiz kalmaktadır.

Spor sağlığı konularının uygulanmasında değişik nitelikteki personel görev yapmaktadır. Ülkemizde spor hekimi, egzersiz fizyologu, atletik alıştırıcı, egzersiz testi teknisyeni, spor rehabilitasyon uzmanı, rekreasyon uzmanı bu konuda yaygın uğraş veren kişiler değildir. Diğer ÷lkelerde bu tür personelin eğitimi geniş olarak sürdür÷lmekte grup çalışmaları ile daha fazla verim elde etmek mümkün olmaktadır. Ülkemizde en yaygın olarak görev yapanlar ise masörler, kanuni zorunluluk olarak ta saha sağlık görevlileridir.

Sporcu sağlığına yönelik hizmetler ve sorunların içerisinde önemli bir konuyu da sporcuların sosyal güvenceleri oluşturmaktadır. Profesyonel futbol kul÷plerinde sporcuların sosyal güvenlik ve özel sağlık sigortalarından yararlandıkları bilinmektedir. Bazı spor dallarında da (voleybol, basketbol gibi) özel sağlık sigortası sistemi kullanılmaktadır. Zayıf olunan nokta daha çok amatör spor sporcuların güvencesidir.

Ülkemizse spora, kamu sektörü, özel sektör, yerel yönetimler ve spor kul÷pleri yatırım yapmaktadırlar. Kamu sektörü yatırımlarında kaynaklar yetersizdir. Mevcut kaynaklarda etkin, verimli ve rasyonel kullanılmamaktadır.

Herkes için spor organizasyonları GSGM bünyesindeki Herkes İçin Spor Federasyonunca yürüt÷lmekte, bu federasyon aynı zamanda ÷lkemizde yeni sayılabilecek spor dallarının tanıtılması ile ilgili faaliyetler düzenlemektedir. Ancak bu federasyon kendinden beklenen fonksiyonları arzu edilen seviyeye getirememiştir.

Lisanslı sporcu sayısı, kul÷leşme, spor tesisleri gibi unsurlar ÷lkemizin nüfus yoğunluğuna göre spor için oldukça yetersiz kalmaktadır.

Eğitim kurumlarında 15 milyon öğrenci okurken 13 bin civarında beden eğitimi öğretmeni görev yapmakta ve yaklaşık bin öğrenciye bir beden eğitim öğretmeni düşmektedir. Okullarda beden eğitim öğretmeni dağılımları da sağlıklı olmadığından beden eğitimi öğretmeni açığı küçümsenmeyecek boyutlardadır.

Spor tesisleri engellilerin giriş ve çıkışlarda ve spor yaparken kolayca faydalanacağı şekilde projelendirilmemiştir.

Hemen hemen bütün kalkınma planlarında kitle sporuna önem verilmiş, spor tesislerinin geniş halk kitlelerinin kullanımına açık olacak şekilde inşası öngörülmüş, ancak bu hedeflere yönelik bir çaba gösterilmemiştir. Ayrıca çalışanların spor ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla beş yüzden fazla işçi çalıştıran kurum ve kuruluşlarının spor tesisi yapmalarını öngören kanun hükmü işletilememektedir.

ÖNERİLER

Ülkemizde, spordaki hareketlilikte, gönüllü kuruluşların (dernek) artmasının ve kulüplerin birleşerek Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonunu kurmalarının çok büyük payı vardır. Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu gibi bazı kuruluşların yaptıkları kısmi destekler, çoğu zaman bir iyi niyet ölçüsünde kalmakta ve gerçek sorunu çözebilmekten öteye gidememektedir. Anne, babası emekli sandığı mensubu olan sporcukların, çeşitli hastanelerden yararlanmaları söz konusu olabilmektedir. Birçok amatör sporcunun SSK güvencesi bulunmaktadır. Ancak; bu kurumlardan alınan hizmet sporcu sağlığı için özel olamamaktadır. Bu nedenle, sporcuların direkt olarak sporcu sağlık merkezlerinde hizmet alabilmeleri için sporcu sağlık sigortası sisteminin geliştirilmesi gerekmektedir. Öte yandan sporculara özel bir sosyal güvence sistemi geliştirilmesi teknik olarak zordur. Milli sporcular için halen yürürlükte olan fonlardan destek olunabilmesi için mevzuat geliştirilebilir. Genel sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi sporcu sağlığı konusunda katkıda bulunacaktır.

Gerçek ve tüzel kişilerin spor yatırımları ve organizasyonlarını destekleyebilmeleri için kısa vadede gelir ve kurumlar vergisi kanunlarında düzenlemeler yapılmalıdır. Uzun vadede sporda sponsorluk konusunu içeren ayrı bir kanun çıkarılmalıdır. Bu kanuna dayanılarak çıkarılacak yönetmeliklerde, devletin resmi spor yönetimi tarafından temel hedeflere uygunluğu tescil edilen faaliyetlerin sponsorlarının harcamalarının gider kaydedilebilmesi için hukuki düzenlemeler yapılmalıdır.

Her spor kulübüne bir eğitimli spor yöneticisi, her kulübe her spor dalında eğitimli antrenör getirilmelidir.

Yüksek öğretim kurumları, rekreasyon, turizm medya, sportif egzersizler, yaşlılar için spor gibi alanlarına yönelik eleman yetiştirmeye de yönelmelidir. Çünkü antrenörlük bölümlerinin istihdam ve talep yönünden halen kanuni olarak önü açık değildir.

Sporu tüm vatandaşların istifadesine sunabilmek için öncelikle semt sahaları, açık spor tesisleri, çocuk oyun alanları kurulmalı, bu sahalarda spor eğiticilerinin gözetiminde vatandaşların spor yapmaları teşvik edilmelidir. Spor tesisleri engellilerin giriş ve çıkışlarda ve spor yaparken kolayca faydalanacağı şekilde projelendirilmeleri ve yaptırılması sağlanmalıdır.

Mevcut kanun hükmünün uygulanması sağlanacak çalışanların spor yapmaları için gerekli olan ve beş yüzden fazla kişi çalıştıran işyerlerince yapılması zorunlu spor tesislerinin gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır. Bu iş yerlerinde spor eğiticilerinin istihdam edilmesi zorunluluğu getirilmelidir.

GSGM ve Milli Eğitim Bakanlığı ortak bir çalışma başlatarak pilot illeri tespit ederek her yıl bütçeden kaynak ayırarak her okula standart bir spor odası yapılması, jimnastik ve atletizm spor dalları başta olmak üzere ve takım sporlarına ait araç ve gereçlerinin dağıtımının yapılması, böylelikle öğrencinin üniversiteye gelene kadar sırtık, cirit, kasa, yüksek atlama çitası gibi spor araç ve gereçlerini tanınması sağlanmalıdır.

Mevcut okul spor tesislerinin daha verimli kullanabilmelerini sağlamak amacıyla spor tesislerinin mesai saatleri dışında, işletme giderlerini karşılamak kaydıyla bulunduğu semt ve mahalle sakinlerinin kullanımına açılması ve beden eğitim öğretmenlerinin ders ücreti karşılığında bu tesislere gelen vatandaşlara spor eğitimi vermelerinin sağlanması, teşvik edilmesi ve bu amaçla gerekli mevzuat değişiklikleri yapılması gerekmektedir.

Mahalli ve ulusal basın yayın organlarının spor eğitimi konusunda özel programlar yapmasına ve yayınlamasına ağırlık verilmeli, gerekirse bu konuda kanuni zorunluluk getirilmelidir.

Beden Eğitimi Spor Yüksek Okullarının nitelikli ve kaliteli öğretmen, antrenör ve spor elemanlarını yetiştirmesine yönelik yeni hukuki düzenlemeler gerçekleştirilmelidir.

GSGM bünyesinde yer alan federasyonların tamamen özertleştirilmesi ve etkili organizasyonları yapmaları sağlanmalıdır.

Türkiye'nin gereksinimi olan spor ve rekreasyon alanları belirlenip planlanmalıdır. Bu alanda çalışacak insan gücü sayısı belirlenmeli, Avrupa

lkeleri ile ğrenci değişimi başlatılmalıdır. Konuyla ilişkin çalışma yapan turizm şirketleri, federasyonlar ve üniversitelerin alt yapı, güvenlik, eleman ve diğer yeterlikleri kontrol edilmelidir. Bununla ilgili olarak iş yapan kişi ve kuruluşların diplomalı eleman çalıştırılmaları sağlanmalıdır.

Beton yapılaşmanın önüne geçilmeli, kıyılar, doğal yapı, kültür değerlerin korunması için hukuki düzenlemeler yapılmalıdır.

Sponsorluk kanunu özel sektöre çok iyi anlatılmalı, bu konuda ilgili özel sektörün yapılacak tanıtım faaliyetine vereceği önem arz ve talep konusu içinde değerlendirileceğinden reklam şirketlerinden de yararlanılma bir politika olarak dşnlmelidir.

Özel uluslararası temsillerde özel ve tüzel kişilerin maddi ve aynı katkıları devlet tarafından desteklenmelidir.

Yerel yönetimler herkes için spor ülkesine bağlı olarak yöredeki herkesin katılımını sağlayacak organizasyonlar sağlamalıdır.

Plaka ve otomobil ruhsat işlerinden belirli bir kesitin spora aktarılması sağlanabilir, elektrik fatura, trafik cezaları, pasaport ve benzeri konularda belirli bir yüzde oranının spora tahsisi sağlanabilir.

Ayrıca spor malzemeleri ve maddeleri sektörü, medya, yayıncılık, reklam, eğlence, turizm sektörü, talih oyunları ve ulaşım sektöründen spor ve gençlik payı adı altında belirli oranlarda aktarma sağlanabilir.

Medyanın desteğiyle sanatçılarının belli dönemlerde konserler vererek gelirinin spora aktarılması sağlanabilir. Halkın spor bilinci medya ve sanatçı desteğiyle yerleştirilebilir.

Engelli ocuk ve gelerin aile desteğiyle beraber sporla i ie yaşamaları, sosyalleşmeleri sağlanmalıdır. Her spor kulübüne her branştan engelli sporcu yetiştirme zorunluluğu getirilmelidir.

Yılın belli dönemlerinde spor festivali adı altında turnuvalar düzenlenmeli, halkın katılımı sağlanmalı ve sürekli hale getirilmelidir. Başarılı sporculara altın ve paranın yanı sıra yurt dışındaki kulüplerle koordineli çalışarak buralarda antreman ve müsabaka yapma olanağı sağlayarak sporcuyla geliştirme ve özendirme yoluna gidilmelidir.

Spor branşı ayırımı yapmaksızın her branştaki başarılı sporcuların medyada başarılarını duyurma imkânı sağlanmalıdır. Burs olanakları her branşa göre eşit olarak verilmesi sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

Demirci, Nuri. **Sporda Yönetim Teşkilatlanma ve Organizasyonlar.**

Ankara: Btgm Yayınları, 1986.

Ekenci, Güner. **Spor İşletmeciliği.**

Ankara: Nobel Yayınları, 2002.

Fişek, Kurthan. **Dünya'da ve Türkiye'de Spor Yönetimi.**

Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları, 1983.

Gözübüyük, Şeref. **Türkiye'nin Yönetim Yapısı.**

Ankara: Turhan Kitabevi, 2001.

Genç, Turan. **Kamu Yönetimi.**

Ankara: Turhan Kitabevi, 1998.

Kaya, Yahya Kemal. **Eğitim Yönetimi.**

Ankara: TODAİE Yayınları, 1998.

İmamoğlu, Faik. **Spor Yönetimi.**

Ankara: Nobel Yayınları, 2001.

Polatoğlu, Aykut. **Kamu Yönetimi.**

Ankara: METU Yayınları, 2001.

Sümer, Rıza. **Türkiye'de Spor Yönetiminin Tarihsel Gelişimi ve Sporda Demokrasi.**

Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları, 1990.

Tortop, Nuri. **Yönetim Bilimi.**

Ankara: Yargı Yayınları, 1999.

Yetim, Azmi. **Kalkınma Planlarında Spor.**

Ankara: Nobel Yayınları, 2000.